

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VI-a ORDINARĂ – IULIE 2013

Ședința din ziua de 10 iulie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.270 din 14 iunie 2013 privind importul unui autovehicul.
4. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.311 din 8 iulie 2013 privind numirea în funcție a vicepreședintelui Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție (*Petru URSACHE*).
5. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.312 din 8 iulie 2013 privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție (*Iurie ȘUMCOV*).
6. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.294 din 2 iulie 2013 pentru modificarea unor acte legislative (*Legea cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație – art.2 pct.5; Legea cu privire la veterani – art.12, 22*).
7. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.293 din 2 iulie 2013 pentru modificarea anexei nr.4 la Legea fondului rutier nr.720-XIII din 2 februarie 1996.
8. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.260 din 14 iunie 2013 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (*art.298, 327¹, 349*).
9. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Legenr.257 din 14 iunie 2013 privind modificarea și completarea anexei la Legea nr.852-XV din 14 februarie 2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon.
10. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2651 din 9 noiembrie 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr.1538-XIII din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat (*art.2, 7, 13 ș.a.*).
11. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.306 din 4 iulie 2013 privind scutirea de plata unor impozite, contribuții și prime precum și majorărilor de întârziere și amenzilor aferente acestora.
12. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.320 din 10 iulie 2013 privind încheierea ședințelor plenare ale primei sesiuni ordinare a anului 2013.

13. Prezentarea raportului cu privire la moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul apărare și militar, activității Ministerului Apărării și a activității ministrului Vitalie Marinuța. Proiectul nr.304 din 4 iulie 2013. Raportor – Vitalie Marinuța, ministrul apărării. Respingerea moțiunii simple inițiate de PCRM.

14. Prezentarea raportului cu privire la moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul educațional, activității Ministerului Educației și a activității ministrului Maia Sandu. Proiectul nr.305 din 4 iulie 2013. Raportor – Maia Sandu, ministrul educației. Respingerea moțiunii simple inițiate de PCRM.

15. Răspunsul doamnei ministru al educației Maia Sandu la întrebarea domnului deputat Oleg Garizan cu privire la prezentarea informației referitoare la elaborarea Regulamentului de admitere în învățământul liceal.

16. Răspunsul domnului viceministru al afacerilor externe și integrării europene Iulian Groza la întrebarea domnului deputat Grigore Petrenco cu privire la prezentarea informației referitoare la declarațiile domnului Iulian Groza.

17. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.01.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Bună dimineța.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Secretariatul,

Dumneavoastră ați auzit anunțul pe care l-am făcut?

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineța.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 87 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Bolboceanu Iurie, Munteanu Valeriu – în delegație; Chistruga Zinaida – din motive de sănătate; Brega Gheorghe, Solcan Mihail – la cerere; Apostolachi Iurie, Balan Ion, Botnariuc Tatiana, Dimitriu Anatolie, Godea Mihai, Mușuc Eduard, Pleșca Nae-Simion, Reidman Oleg, Vieru Boris.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Vă mulțumesc.

Domnilor deputați,

Pînă a începe ședința de astăzi, vreau să vă aduc la cunoștință că, în perioada premergătoare ședinței, și-au sărbătorit ziua de naștere colegii noștri: domnul Valeriu Ghilețchi și domnul Simion Furdui. Le urăm „La Mulți Ani!”, multă sănătate și succese în activitatea dumneavoastră. (*Aplauze.*)

Biroul permanent a propus atenției dumneavoastră proiectul ordinii de zi. Dacă sînt propuneri, vă rog să le anunțați la microfoanele din sală. Vă rog.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Vinerea trecută, s-a întîmplat un caz iești din comun, în opinia noastră, a Frațiunii, și anume domnul Donciu, care este președintele Comisiei Naționale Anticorupție ... Integritate mă scuzați, a transmis, în modul cel mai abuziv, baza de informații privind 88 de mii de funcționari publici, absolut toată baza de date, unei firme private, pentru aceea ca să fie făcute niște generalizări, dar nimeni acum cred că nu garantează că această situație sau baza aceasta de date, de informații nu poate fi transmisă statelor terțe sau firmelor terțe, care sînt cointeresate în aceea ca să afle toată baza de informații privind fiecare funcționar public din Republica Moldova.

În acest context, credem că s-a întîmplat o crimă. Și de aceea, propunerea Frațiunii este ca să fie anunțată o pauză pînă la ora 12.00, în Parlament. La ora 12.00, să vină domnul Donciu, ca să prezinte o informație amplă referitor la aceea, din ce motive și cum el a riscat sau și-a luat inima în dinți pentru a prezenta această bază de informații unor firme stranii apărute aici cu nu știu care scopuri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc și eu.

Și-l rog pe domnul Candu să prezinte o informație asupra acestui subiect.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Stati,

La acest subiect. Comisia juridică, numiri și imunități a propus organizarea pentru mîine a unei ședințe speciale la acest subiect, unde domnul Donciu este invitat mîine pentru ora 10.00 din cîte ... sau 11.00, din cîte îmi aduc eu aminte, în care vor fi discutate mai multe subiecte de organizare a Centrului Național pentru Integritate, inclusiv subiectul care a apărut în presă ce ține de cele 80 de mii de declarații, care au fost date ... din presă noi cunoaștem că au fost date unei

companii. Deci mâine vor fi audieri și discuții la acest subiect în Comisia juridică, numiri și imunități, ca, ulterior să fie luate unele decizii sau trase unele concluzii, cel puțin.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Pentru informație, nu cunoșteam, sincer vorbind. Dar v-aș ruga foarte mult, domnule Președinte, dacă e posibil, să dați dispoziție, ca cineva să iasă atunci în plenul Parlamentului la ședința de vineri pentru a prezenta o informație la acest subiect pentru plenul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Da. Mai întâi, Comisia mâine să examineze subiectul și după aceasta o să dăm curs solicitării dumneavoastră.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Constantin Starîș – Frațiunea PCRM:

Спасибо, господин Председатель.

Сразу скажу, что присутствие нашей фракции на сегодняшнем заседании Парламента обусловлено тем, что сегодня истекает семь дней с момента внесения нашей фракцией двух вопросов по вынесению вотума недоверия двум министрам Правительства.

К нашему удивлению, в повестку дня, которую мы получили сегодня, эти вопросы поставлены 12 и, соответственно, 13 вопросом, а перед ними следует целый список проектов, которые сегодня рассматривают, вообще-то, не по Регламенту. У нас по Регламенту парламентские заседания проходят в четверг и пятницу.

Поэтому от имени фракции мы требуем, чтобы в повестке дня сегодняшнего заседания осталось только два вопроса о вынесения вотума недоверия госпоже Санду и господину Маринуца, а остальные вопросы мы можем рассмотреть в дни, когда это предполагает парламентский Регламент.

Благодарю вас.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule deputat.

Vă aduc la cunoștință că este recomandarea Biroului permanent ca, în ședința de astăzi, să examinăm și alte subiecte. Ceea ce voi face, voi supune votului și plenul Parlamentului va lua atitudine.

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Rog pentru ședința de vineri, 12 iulie 2013, să fie inclus, pentru lectura întâi, proiectul de lege nr.1639.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.
Microfonul nr.5.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Rog, pentru ziua de vineri, de inclus în ordinea de zi proiectul de Lege nr.2563, pentru lectura a doua, cu referire la Legea privind oficiile de stare civilă.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.
Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan – Frațiunea PCRM:

У меня есть предложение включить в повестку дня на пятницу законопроект №211 по изменению назначения категории земли и освобождению данного участка земли об уплаты госпошлины за перевод из одной категории в другую, где предполагается построение православной церкви в городе Комрат.

Domnul Igor Corman:

Vă rog încă o dată numărul proiectului să îl ...

Domnul Oleg Garizan:

211.

Domnul Igor Corman:

Nr.211.

Mulțumesc.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Igor Vremea – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Pentru săptămîna aceasta propunem includerea pe ordinea de zi și examinarea proiectului, inițiat de către Frațiunea noastră, sub nr.1173 din 31 mai 2012 pentru modificarea Legii cu privire la asigurarea egalității. Propunem deci excluderea sintagmei „orientare sexuală” din legea nominalizată. Rugăm și solicităm să susțineți propunerea de includere pe ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Doamna Raisa Apolschi – Frațiunea PDM:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Solicit respectuos amânarea proiectului sub nr.204 cu numărul curent 11 pentru ziua de vineri. Și, dacă îmi permiteți, vreau să fac de la microfon un mic anunț: Comisia juridică, numiri și imunități rog să se întrunească mâine, la ora 11.00, în Sala de conferințe a Ministerului Agriculturii și Industrie Alimentară, unde va fi examinat și subiectul abordat de domnul Stati.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Propun, pentru data de 12, pentru ziua de vineri, de inclus în ordinea de zi proiectul nr.231, modificările la articolul 7, ceea ce ține de statutul alesului local. Legea nr.768.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Stimați colegi,

Frațiunea noastră reiterează propunerea de a include în ordinea de zi, pentru săptămâna aceasta, proiectul de Lege sub nr.217, care prevede interzicerea instalării camerelor de supraveghere video și a altor echipamente tehnice de către Ministerul Educației în centrele de examinare. Rugăm ca discuția asupra acestui proiect de lege să aibă loc în mod urgent, dat fiind faptul că, în perioada de 15 – 20 iulie, va avea loc sesiunea suplimentară a bacalaureatului.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru vineri, domnule Președinte, propun să fie incluse în ordinea de zi două proiecte de lege. Și anume: proiectul de Lege nr.216, care completează Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, și proiectul de Lege nr.128 din 21 martie 2013, care prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățământ.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov – *Fracțiunea PCRM:*

Спасибо, господин Председательствующий.

Я в контексте вопроса, который был адресован на прошлом заседании, Я потребовал в срочном порядке предоставить для рассмотрения и изучения между первым и вторым чтением проекта закона №250 «План действия Правительства в целях обеспечения и контроля миграционных потоков через приднестровский участок молдо-украинской границы», утвержденный 16 января 2013 года правительственной Комиссии по европейской интеграции.

Министр внутренних дел нас проинформировал в пояснительной записке, что именно на основании этого документа был разработан проект №250.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

Acest proiect nu figurează în ordinea de zi, dacă o să vedeți. Deci, prin urmare, aceste discuții, nu sînt deloc utile.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Alexandr Petkov:

Я вас понимаю, но я потребовал его тогда, между первым и вторым чтением. Мы сейчас находимся между первым и вторым чтением, он не был предоставлен, он засекречен Правительством, депутатам он не предоставлен. Поэтому я требую его предоставления в срочном порядке до того, как он будет внесен во втором чтении в Парламент. И я его потребовал на прошлой недели. Его очень легко было принести.

Domnul Igor Corman:

Păi, aceasta trebuie să discutați în comisie. Comisia care este responsabilă pentru acest proiect de lege. Dar solicitarea dumneavoastră a fost înțeleasă.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Господин Председатель,

Мы потребовали его официально на пленарном заседании Парламента, что выше заседания комиссии. Если таким образом нам демонстрируется отношение Правительства к Парламенту, то это одно. Речь вообще идет о миграционных потоках через приднестровский участок молдо-украинской границы. На каком основании был засекречен этот план. Мы также хотели бы знать, почему он был засекречен? Я жду этот документ.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Punctul 2 din ordinea de zi pentru astăzi, solicităm, din numele Frațiunii, să îl examinăm vineri, să îl transferăm pentru vineri. Proiectul nr.310.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu:

Rog să fie inclus pe ordinea de zi pentru vineri, 12 iulie, proiectul de Lege nr.940 în ceea ce privește construcțiile neautorizate construite pe teren public; proiectul de Lege nr.1612 privind vânzarea producției agricole autohtone în unități comerciale; proiectul de Lege nr.2354 este eschivarea de la încheierea contractului privind transportarea gunoiului și proiectul cu nr.63 cu privire la copiii persoanelor supuse represiunilor, care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele, se consideră victime ale represiunilor politice. Aceste patru proiecte, rog să fie incluse pentru vineri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Deoarece sîntem la sfîrșitul sesiunii, noi insistăm ca să fie, în această săptămîină, petrecută audierea Procurorului General pe toate demersurile pe care le-a înainta Frațiunea noastră, a Partidului Comuniștilor. Mă refer atît la cazul din „Pădurea Domnească”, cazul de la 7 aprilie, toate delapidările, sustragerile de fonduri de zeci de milioane de lei, care au avut loc în diferite situații, mă refer și la cazul Sandulachi – 400 de mii de euro, și la cazinouri ș.a.m.d. Insistăm ca audierile să fie petrecute în această săptămîină.

Vă rog să puneți la vot această propunere.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî – Frațiunea PCRM:

Vreau să introduc în ordinea de zi următoarele proiecte: proiectul de Lege nr.3106 cu privire la modificarea Legii cu privire la ocrotirea sănătății, lege care prevede interzicerea substituirii activelor publice în sănătate cu cele private, și

proiectul de Lege nr.220 din 29 mai 2013, proiect de lege care prevede o alocație pentru familiile tinere care nu au spațiu locativ.

Și mai am o propunere: de a exclude, deci de a nu susține propunerea președintelui comisiei de a include pe ordinea de zi proiectul Lege nr.1639 – proiectul de Lege cu privire la Colegiul Medicilor.

Avem aici ... Am în fața mea o scrisoare deschisă către Parlamentul Republicii Moldova din partea societății civile, prin care aceasta ne roagă și este profund îngrijorată de faptul promovării acestui proiect de Lege privind organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din Republica Moldova, proiect de lege care nu corespunde dispozițiilor constituționale, cadrului juridic existent în domeniul ocrotirii sănătății și care se va transforma într-un instrument represiv, politic în mâinile unui partid politic. Acesta este interesul pe care îl promovează un anumit partid politic. Noi propunem să nu fie susținută includerea lui în ordinea zilei.

Am aici, domnule Hotineanu, adresarea societății civile către Parlament, pot să o dau citire.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Mai sînt propuneri?

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În contextul celor menționate de colegii mei privind ceea ce ține de ordinea de zi de astăzi, vreau să vă spun că Biroul permanent aprobă ordinea de zi, dar faptul cum se examinează întrebările pe ordinea de zi, Președintele ședinței are dreptul să modifice aceste chestiuni. Și noi încă o dată reiterăm și rugăm, și solicităm respectuos ca să nu avem careva surprize, să începem ordinea de zi de astăzi cu aceste două moțiuni înaintate de Frațiunea noastră. Și, în special, atenționez, că ședința de astăzi este dedicată anume acestor două moțiuni simple, care au fost înaintate de Frațiunea noastră.

De aceea, nu trebuie de pus la vot, dar cred că dumneavoastră aveți toate prerogativele ca să începeți ordinea de zi cu aceste două subiecte și, ulterior, să mergem pe ordinea de zi, care a fost aprobată de ... și urmează să fie aprobată de Parlament.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин Председатель,
У нас на эту неделю обширная повестка дня. На самом деле сегодня необходимо рассмотреть вотум недоверия ...

Domnul Igor Corman:

(Domnul Alexandr Petkov s-a ridicat în Prezidiu la domnul Președinte al Parlamentului)

Eu cer scuze, domnule deputat. Eu vă rog să vă rechemați colegul să ocupe loc în sală.

Domnule Petkov,

Vă rog să ocupați loc în sală, da? Ca eu să pot asculta colegul dumneavoastră, el vine cu niște propuneri la ordinea de zi.

Vă rog să coborîți în sală.

Cobori în sală, te rog. Acum cobori în sală.

Da, cer scuze.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

У нас обширная повестка дня на эту неделю. Поэтому было бы абсолютно правильно сегодня рассмотреть вопрос о вотуме недоверия Маринуца и Санду, а все остальные вопросы перенести на завтрашнее заседание, в четверг и на пятницу.

Не понятно, на каком основании и кто перенес, отменил завтрашнее заседание? Для того чтобы здесь проводили какие-то внутривнутрипартийные мероприятия по линии европейской народной партии за государственный счет.

Поэтому мы предлагаем перенести эти проекты, которые есть у нас на эту неделю, на завтрашнее заседание и на пятницу.

Domnul Igor Corman:

Înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi, firește vom decide acum prin vot când vom avea ședințele de plen: astăzi, vineri ș.a.m.d. Dar, pentru a aduce o claritate, activitatea de mâine are un caracter internațional. Important, nu este din contul statului, toate cheltuielile sînt achitate de către Partidul Liberal Democrat. Această clădire nu este clădirea Parlamentului. Respectiv, dacă comuniștii doresc să se întrunească în altă parte, poate să găsească acest loc ș.a.m.d.

Adică această clădire a fost rezervată de mult timp în urmă pentru ședința de mâine a Parteneriatului Estic pe dimensiunea Partidului Popular European. Vin președinți de state, vine președintele Partidului European. Din cauza aceasta, nu

am dori ca acțiunea de mâine să fie profanată sau ca importanța acestei acțiuni să fie minimalizată. Este o acțiune în interesul Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Este stranie situația când interesele politice ale unei formațiuni, cum este Partidul Liberal Democrat, care se dă drept și liberal, dar și democrat, deci în sensul acesta ignorează interesele Parlamentului și pune... prevalează interesele de partid, care sînt un segment extrem de îngust pe segmentul politic, eșichierul politic al Republicii Moldova. De aceea, am propune foarte mult, și chiar am ruga colegii noștri din PLDM, să își caute alt sediu și să își facă reuniune acolo cît doresc, de azi și pînă poimîne, spre exemplu. Dar Parlamentul trebuie să se întrunească și normal să lucreze. De aceea, solicitarea Frațiunii noastre este ca să puneți la vot sau, cel puțin, îndemn colegii mei din Parlament să venim mâine cu toții, aici, la ședința Parlamentului, la ora 10 dimineața.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Corman.

De procedură.

Stimați colegi,

Nu, iată, azi-dimineață l-am întrebat pe domnul Ganaciuc, care în permanență ne declară aici cine este prezent, cine este absent. Nu este pentru prima dată cînd datele dumnealui nu corespund cu realitatea în sală. Astăzi, uitați-vă că l-am prins ”documentat” și am văzut că domnul Plahotniuc Vladimir, care este... nu este declarat lipsă, nu are semnătura aplicată în Lista participanților la ședința în plen astăzi. Dorim să cunoaștem care este cauza, dorim să cunoaștem cui slujește domnul Ganaciuc aici și dorim să cunoaștem unde se află domnul Plahotniuc astăzi, ca fiind figurant ca participant la ședința în plen, dar este lipsă aici. Dorim să cunoaștem, la fel, de cîte ori deputații din partea PCRM, chiar aflați aici, în sală, au fost citați că sînt lipsă, sînt absenți, le-au fost aplicate și sancțiuni financiare pentru aceasta. Și cine va duce responsabilitate, și care este salariul domnului Ganaciuc, care se plimbă cu mașina Parlamentului toată ziua, fără restricții de kilometraj, și care este salariul rest acesta, pentru ca să dea înapoi banii cei care au fost opriți... opriți ilegal.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Secretariatul,

Vă rog să pregătiți informația solicitată de domnul deputat.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Iurie Muntean – Frațiunea PCRM:

Da, mulțumesc frumos.

Vizavi de întrunirea de mâine. Deci manifestarea la care au făcut referire colegii mei, dar și domnul Streleț, are un caracter neoficial. Chiar dacă unii dintre participanți la această manifestare au și... sau dețin posturi înalte în statele ai căror cetățeni ei sînt. Ei participă, chiar și dacă este vorba de șefii de state, care vin aici, participă în această întrunire, în această manifestare ca și membri ai Partidului Popular European. Adică, nu se vor afla aici într-o vizită oficială sau de alt gen, care ar permite folosirea unei clădiri publice, în cazul de față noi vorbim despre localul Parlamentului, pentru desfășurarea unei asemenea manifestări. În această ordine de idei, noi insistăm ca mâine să fie continuată ședința. Chestiunile pe care le-ați introdus în ordinea de zi azi, în mod abuziv, să fie transferate pentru ziua de mâine și să le examinăm în ordinea de lucru sau în mod de lucru, astăzi limitîndu-ne doar la cele două moțiuni, pe care le-am înaintat în cadrul ședinței trecute. Și încă una.

Stimați colegi deputați,

Eu nici nu îmi imaginez ce gălăgie ar fi fost să se ridice în cazul în care noi, spre exemplu, în 2008, fiind la guvernare, voi fiind în opoziție, să fie desfășurat cel de-al VI-lea Congres al Partidului, inclusiv cu participarea tovarășilor noștri din Mișcarea Internațională Comunistă, în clădirea Parlamentului. Noi nu ne-am permis așa ceva și cerem ca dumneavoastră să fiți demni de un asemenea standard de comportament. Deci toate chestiunile care nu țin de moțiunile înaintate de Frațiunea Partidului Comuniștilor în privința miniștrilor Sandu și Marinuța să fie transferate pentru ziua de mâine, astfel ca Parlamentul să își continue activitatea conform Regulamentului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domenti:

Stimați colegi,

În pofida atenționărilor făcute de către Parlament la adresa Executivului, în mod special, la adresa Ministerului Sănătății, privind nerespectarea normelor Legii cu privire la ocrotirea sănătății și consultarea Legislativului privind acțiunile reformatoare din domeniul sănătății, Guvernul, prin intermediul Usatîi, și-a intensificat acțiunile de distrugere a sectorului public de sănătate.

Astăzi, din surse neoficiale, pentru că oficial nu avem acces la astfel de informații, am aflat că în ordinea de zi a Guvernului, care va avea loc cu ușile

închise, ministrul Usatîi intenționează să propună aprobarea proiectului de Lege cu privire la transmiterea în gestiune privată a serviciului de dializă, adică a întregului serviciu, a...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Ora Guvernului noi trebuie să o folosim eficient, pentru a discuta toate aceste subiecte. La ordinea de zi, vă rog frumos.

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domenti:

La ordinea de zi. Acesta în cazul în care Guvernul va aproba acest proiect de Lege, vom avea un exemplu elocvent de coruptibilitate a Guvernului, de lipsă de transparență. Iată pentru ce a fost nevoie de închis ședințele și...

Domnul Igor Corman:

La ordinea de zi, stimată doamnă deputat.

Dacă aveți o propunere concretă la ordinea de zi.

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domenti:

...minuă și la ordinea de zi.

Iată de ce, stimați colegi, iată ce se va întâmpla cu întreg sistemul nostru de sănătate în cazul în care nu vom dezbate proiectul de lege, pe care l-am propus astăzi pe ordinea de zi. De aceea, insist să-l discutăm. Altfel, cetățenii noștri vor fi condamnați la un acces limitat la servicii medicale, iar unii – chiar la moarte.

Domnul Igor Corman:

Da.

Propunerea deja a fost făcută anterior.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Спасибо.

Господин Председатель,

У меня есть две минуты. Просьба не выключать микрофон, у меня есть конкретное предложение по повестке дня.

Domnul Igor Corman:

Aceasta depinde la ce o să vă referiți, domnule Petrenco, și dați-mi mie voie eu să apreciez, este la... relevant la ordinea de zi sau nu?

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

В соответствии с Регламентом у меня есть две минуты для того чтобы сформулировать предложение в повестку дня.

Господин Стрелец,

С каких это пор внутрипартийные мероприятия либерально-демократической партии являются превыше заседания Парламента? Вы говорите, что вы оплатили этот зал заседаний. Вопрос к вам прямой: Кто оплатил проезд сюда господина Саакашвили, человека, который учинил кровавую бойню еще несколько лет назад против собственного же народа? Вы с кого решили брать пример сегодня, с Саакашвили? Здесь, в Молдове? Кто его пригласил? На каком основании он здесь, в этом зале заседания Парламента, завтра будет присутствовать? И, предложение, конкретное, в повестку дня: включить Час правительства сегодня, так как завтра заседание, судя по-всему, не будет.

Мы пригласили представителей Правительства, в том числе господина Карпова, ответить на наши вопросы, как выполняются положение Декларации Парламента по приднестровскому урегулированию, и считаю что завтрашнее присутствие господина Саакашвили здесь, в зале заседания Парламента, и вообще, в Молдове не желательно, как минимум, если выражаться дипломатическим языком. А по-хорошему, в ситуации, когда вокруг приднестровского урегулирования власти нагнетают напряженность, присутствие этого человека недопустимо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Petru Știrbete – *Fracțiunea PLDM:*

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ca replică colegilor din stînga.

Să ne permită ca noi să decidem de la cine trebuie să luăm exemplu și pe care să îi avem invitați în cadrul forumului, pe care-l avem, Partidul Liberal Democrat.

Și apoi, o chestie foarte importantă, domnule Președinte, astăzi s-a reiterat din nou aici, colegii ne-au zis faptul că ne aflăm în clădirea Parlamentului. Din păcate, clădirea Parlamentului, soarta pe care o are știți dumneavoastră bine cum ați organizat-o. Aici este o sală, în care, temporar, au loc lucrările, pe care noi o închiriam. Iar dacă ziua de mâine este consacrată altei întruniri, deoarece este Palatul Republicii, al întregului popor, avem dreptul să facem aceasta.

Și o propunere concretă. Vă rugăm foarte frumos să supunem votului ceea ce au fost, rectificările făcute, să încheiem cu aceasta dezbaterile.

Domnul Igor Corman:

Propuneri la ordinea de zi, dacă mai sînt?

Microfonul nr.3.

Domnul Vladimir Voronin – Frațiunea PCRM:

În contextul celor propuse de deputatul Oxana Domenti, noi subliniem că dacă Guvernul nu stopează aceste modificări, în primul rând, la interzicerea sau la trecerea contra plată a procedurilor legate cu dializa, atunci toate acele urmări, jertfe, care pot să aibă loc, o să fie puse pe seama acestor guvernări, inclusiv a dumneavoastră, a Coaliției, care ați format acest Guvern.

Теперь второе. 21 июня показалось многим, в том числе сидящим в этом зале, что наконец-то над нами возшла звезда Вифлеема, когда мы все почти согласовано приняли Декларацию по проблемам, связанным с нормализацией обстановки в Приднестровьи. Прошло 3 недели. Та рабочая группа, которая была создана в процессе обсуждения, так и не приступила к работе, так и не выработала механизм контроля за выполнением этой декларации. Более того, за эти 3 недели не установлен ни один контакт с Приднестровской стороной по данному вопросу. Поступающая каждый день информация более тревожная, чем сводки с фронта.

Если мы, Парламент Республики Молдова, не осознаем и не понимаем, что это может закончиться очень плохо, очень трагично, значит нам всем вместе надо уходить, дать возможность прийти новым людям, которые в полной мере осознают ситуацию, которая сложилась на этих рубежах. Потому что Правительство делает вид, что как будто никакой декларации не существует. Правительство начало формировать эти 6 пунктов контроля. Правительство входит в контакт со своими европейскими начальниками для того, чтобы обеспечить финансирование, обеспечить нормальную работу этих пунктов контроля.

Дорогие друзья, это очень опасная, очень серьезная ситуация. Я прошу, чтобы вы все вместе, каждый в отдельности, осознали. Немедленно создать рабочую группу, немедленно организовать встречи группы депутатов Парламента Республики Молдова с депутатами Верховного совета Приднестровья, немедленно приступить к реализации рабочего плана, который будет предотвращать любое возникновение угроз. Немедленно организовать работы объединенных контрольных комиссий. Немедленно начать переговорный процесс в формате "5+2" с теми вашими шефами, которые вас вчера посещали, завтра будут посещать, на которых вы ссылаетесь и из-за которых вы игнорируете работу Высшего форума Молдавского законодательного органа. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Președinte Vladimir Voronin,

Aveți dreptate în privința grupului de lucru, dar el deja a fost format. Eu am așteptam ca astăzi domnul Șova să anunțe despre grupul de lucru. Noi urmează să avem și o întrunire, astăzi după masă, la OSCE. Urmează să avem mai multe întâlniri chiar după încheierea activității Parlamentului, pentru a pregăti, pentru...

la începutul sesiunii de toamnă, o serie de acțiuni, care vor fi propuse Legislativului Republicii Moldova. Deci, prin urmare, acest grup de lucru este. Domnul Șova a fost ales în calitate de președinte, urmează să activăm, să începem aceste întruniri, să discutăm și să asigurăm securitatea Republicii Moldova și integritatea teritorială a țării noastre.

Domnul Igor Corman:

Da, stimați colegi.

Aici întrerupem dezbaterile.

Dacă este la ordinea de zi propunerea...

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să vin întru susținerea colegei mele Oxana Domenti referitor la proiectul nr.1639, de a nu fi examinat, fiindcă acest proiect mai trebuie prelucrat, din simplul motiv că va trezi niște nemulțumiri în colectivele medicale, și acest proiect, stimați colegi, trebuie să fie examinat... avizele comisiilor, fiindcă o parte din avize sînt negative. În special, avizul Comisiei juridice, numiri și imunități eu propun să-l examinați mai detaliat. Și acest proiect de lege prevede numai sancțiuni și obligativități ale medicilor și nicidecum nu aduce la îmbunătățirea situației. Cu atît mai bine că vin în contradicție cu Legea despre executarea profesiei de medic și Legea ocrotirii sănătății.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc și eu.

Stimați colegi,

Vin doar cu rugămintea ca să nu reiterați aceeași propunere, căci, odată ce a fost formulată, eu am înregistrat-o și o supun votului.

Deci acestea au fost propunerile și acum le voi supune votului în ordinea în care au fost făcute.

Prima propunere, a domnului deputat Hotineanu, privind introducerea în ordinea de zi de vineri, în primă lectură, a proiectului cu nr.1639. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

A doua propunere, a domnului deputat Deliu. Proiectul cu nr.2563. Lectura a doua, pentru ziua de vineri. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Acceptat.

Domnul deputat Garizan. Proiectul cu nr.211 ca să fie introdus în ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea este acceptată.

Sîntem în procedura de vot, stimați colegi.

La acest proiect.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

Eu vreau să vă rog foarte mult și cei care din majoritatea parlamentară.

Acest proiect de lege poate fi inclus în ordinea de zi pentru examinare în ziua de mâine în caz când vom primi aviz pozitiv al Guvernului. Eu, de nenumărate ori, m-am adresat către domnul Stoianoglo...

Domnul Igor Corman:

Vă referiți la proiectul cu nr.211?

Domnul Gheorghe Popa:

...unsprezece, da. Deci...

Domnul Igor Corman:

Păi, colegul dumneavoastră din fracțiune a propus introducerea în ordinea de zi.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, dumnealui, domnule Președinte, a propus, dar eu încă o dată vreau să mă adresez, ca să căpătăm avizul pozitiv al Guvernului pe această problemă. De mai multe ori m-am adresat, dar problema, practic, rămîne la nivel de Guvern. Așa că, vă rog foarte mult să insistați și dumneavoastră personal, să primim avizul Guvernului, pentru a examina vineri acest proiect de lege. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da, e bine ca să fie o poziție clară a grupurilor parlamentare, căci unul propune una, altul – alta. Deci important este ca să fie și poziția Guvernului și ca să aibă loc discuții la subiect, deci pe acest proiect.

Următoarea propunere, a domnului deputat Vrenea. Proiectul cu nr.1173, ca să fie introdus în ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Propunerea doamnei Apolschi: transferarea pentru ziua de vineri a proiectului cu nr.204. Cine este pentru rog să voteze. Acceptat.

Propunerea domnului deputat Butmalai. Proiectul cu nr.231 să fie introdus pentru ziua de vineri. Cine este pentru rog să voteze. Propunere acceptată.

Doamna deputat Șipac, cu referire la proiectul cu nr.217 să fie introdus în ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul deputat Mîndru. Proiectul cu nr.216 să fie introdus în ordinea de zi. Cine este pentru, vă rog, votați. Număr insuficient de voturi.

Tot domnul deputat Mîndru. Proiectul cu nr.128, ca să fie introdus în ordinea de zi. Cine este pentru? Număr insuficient.

Deci domnul Streleț s-a referit la proiectul nr.310 pentru ziua de vineri să fie introdus. Cine este pentru, vă rog, votați. Este transferat pentru ziua de vineri.

Doamna deputat Fusu a propus introducerea pentru ziua de vineri a patru proiecte.

Primul – cu nr.940. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Al doilea proiect, cu nr.1612. Cine este pentru? Număr insuficient.

Proiectul nr.2354. Cine este pentru? Număr insuficient.

Și ultima propunere a doamnei Fusu. Proiectul cu nr.63. Cine este pentru? Număr insuficient.

Domnul deputat Anghel a propus să fie organizate audieri aici, în Parlament, ale Procurorului General pe marginea mai multor subiecte, pe care dumnealui le-a enunțat de la microfon. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient.

Doamna Domenti a propus introducerea în ordinea de zi a trei proiecte. Primul: cu nr.3106. Cine este pentru? Număr insuficient.

Proiectul cu nr.220. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și a treia propunere a doamnei Domenti: proiectul cu nr.1639 să fie exclus din ordinea de zi. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și domnul Petkov s-a referit la proiectul cu nr.250. Deci ne-am înțeles, da? El nu figurează în ordinea de zi și am solicitat ceea ce pot să fac, ca toată informația, care dumnealui a solicitat-o, să îi fie prezentată.

Acum, stimați colegi,

La Ora Guvernului.

Domnule Petrenco,

Ați făcut solicitarea și ea este înregistrată, și nu este necesar ca să supunem votului. Deci Secretariatul trebuie să ne anunțe dacă este omul în țară sau care e ... La Ora întrebărilor, la sfârșitul ședinței.

Acum, au fost formulate mai multe propuneri din partea diferitor grupuri parlamentare privind examinarea celor două subiecte, astăzi, cu moțiunile simple de cenzură. Și ca să aibă loc și ședința de mâine a Parlamentului, să examinăm alte subiecte. Aceasta a fost propunerea opoziției.

Stimați colegi,

Eu vă aduc la cunoștință, conform prevederilor Regulamentului Parlamentului, fac referință la articolul 102, deci, de regulă, ședințele în plen au loc joi și vineri, dar tot același articol alineatul (4) stabilește că, la propunerea Biroului permanent, Parlamentul va putea hotărî desfășurarea lucrărilor sale pe un anumit termen conform unui alt program.

Eu cred că sîntem într-o astfel de situație și am să supun votului propunerea ca să aprobăm deci ordinea de zi, așa cum a propus Biroul permanent, pentru ziua de astăzi cu aceste două subiecte deci la finalul ședinței și următoarea ședință să aibă loc vineri. Aceasta a fost sugestia, propunerea Biroului permanent.

Deci supun votului această propunere. Cine este pentru rog să voteze. Propunerea este acceptată cu majoritatea voturilor deputaților prezenți în sală.

Și acum, stimați colegi, supun per ansamblu proiectul ordinii de zi. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Ordinea de zi este adoptată.

Primul subiect din ordinea de zi este cu nr.270. Un proiect de Lege privind importul unui autovehicul. Un grup de autori. Prezintă proiectul domnul Stoianoglo. Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Alexandru Stoianoglo – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Este vorba despre proiectul de lege elaborat în rezultatul adresării Asociației Obștești „Gloria”, din orașul Ceadâr-Lunga, prin care a solicitat susținerea Parlamentului privind importul unui autovehicul, cu scutirea dreptului de import, acordat cu titlu gratuit, donație, de către cetățeanul ... din Germania.

Asociația Obștească „Gloria” activează din anul 2006 în domeniul dezvoltării rețelelor instituțiilor filantropice, precum și distribuirii ajutoarelor umanitare păturilor defavorizate ale populației.

În acest context, rog să susțineți acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către autor?

Întrebări nu sînt.

Rog comisia.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.270, obiecții nu au fost. Și comisia, cu majoritatea voturilor, propune Parlamentului aprobarea acestui proiect de lege în primă lectură și adoptarea lui în doua lectură, care să fie considerată ca lectură finală.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului nr.270. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este adoptat în primă lectură.

Deci comisia a propus și în a doua lectură să votăm. Întreb grupurile parlamentare dacă sînt obiecții? Obiecții nu sînt.

Supun votului adoptarea în a doua lectură a proiectului nr.270. Vă rog votați. Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 34.

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Igor Corman:

Cu 88 de voturi, acest proiect de Lege cu nr.270 a fost adoptat în a doua lectură.

Următorul subiect din ordinea de zi este proiectul cu nr.311, proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a vicepreședintelui Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.

O rog pe doamna Apolschi să prezinte proiectul de hotărîre.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Ca inițiator al proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a vicepreședintelui Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, în temeiul articolului 116, alineatul (4) din Constituția Republicii Moldova și articolelor 9 și 9¹, alineatul (2) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție. Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Domnul Petru Ursache se numește în funcția de vicepreședinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție pe un termen de patru ani.

Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

Dacă îmi permiteți, și raportul să îl prezint. Comisia a examinat acest proiect de hotărîre și, urmare a materialelor examinate și în temeiul articolului 116 alineatul (4) din Constituție, articolelor 9 și 9¹, alineatul (2) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Comisia a decis să propună examinarea proiectului de Hotărîre privind numirea domnului Petru Ursache în funcția de vicepreședinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție în ședința de plen a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări? Întrebări nu sînt.

Supun votului proiectul de Hotărîre cu nr. 311. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul de hotărîre este adoptat.

Următorul proiect, proiectul de Hotărîre nr.312 privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție.

Doamnă Apolschi,

Vă rog.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Proiectul de hotărîre este prezentat atenției dumneavoastră privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție. În temeiul articolului 25 alineatul (1), litera k) din Legea nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Domnul Iurie Șumcov se eliberează din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție din data de 2 august 2013.

Dumnealui, cu titlu de informare, a depus cerere de demisie în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.

Și, cu permisiunea dumneavoastră, am să prezint raportul comisiei. Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de hotărîre menționat și, urmare a examinării materialelor și în temeiul alineatului (1), litera k) din articolul 25 din Legea cu privire la statutul judecătorului, comisia a decis să propună spre examinare în Parlament proiectul de Hotărîre privind eliberarea din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție a domnului Iurie Șumcov.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Întrebări? Întrebări nu sînt.

Supun votului proiectul de Hotărîre cu nr.312. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul de hotărîre este adoptat.

Următorul proiect din ordinea de zi este proiectul de Lege nr.294 pentru modificarea unor acte legislative. Îl rog pe domnul Sainciuc, viceministru al muncii, protecției sociale și familiei, să prezinte proiectul.

Domnul Sergiu Sainciuc – viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat în scopul susținerii unei categorii de populație, în marea majoritate a lor persoane în etate, ai căror copii au căzut la datorie, participînd la acțiunile de luptă în timp de pace sau au decedat drept urmare a lichidării consecințelor catastrofei de la Cernobîl.

Proiectul prevede dublarea cuantumului alocației lunare de stat cu 250 de lei, adică de la 250 pînă la 500 de lei, majorarea numărului persoanelor beneficiare de această prestație, soluționarea legală a problemei privind acordarea prestației pentru părinții aflați în divorț, asigurarea principiului echității sociale între aceste categorii de beneficiari și excluderea dublării unor prevederi în cîteva acte legislative.

La situația din 1 ianuarie curent de alocații lunare de stat, conform punctului 5 alineatul (2) din Legea nr.121, au beneficiat 249 de persoane. Costul acestei legi este de 747 ... de lei și va fi realizată din contul transferurilor de la bugetul de stat către bugetul de asigurări sociale de stat.

În contextul celor menționate, rog să susțineți acest proiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către autor?

Microfonul nr.2.

Domnul Mihail Mocan – *Fracțiunea PCRM:*

Скажите, пожалуйста, в марте был принят Закон, где предусматривалось надбавка к пенсии лицам, потерявших своих детей, в размере 500 леев. Что послужило причиной, чтобы эти люди в течение такого времени не получали эти пособия, а сейчас вы пришли с инициативой, чтобы они получали прибавку только 250 лей?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Да, спасибо за вопрос.

În legea, pe care ați menționat-o dumneavoastră, care a fost adoptată, era stipulat că părinților persoanelor participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, precum și la acțiunile de luptă din Afganistan, căzute la datorie pe câmpul de luptă.

Practic, dacă ne uităm la această normă aprobată, acel tânăr trebuia să participe și la luptele pentru apărarea integrității Republicii Moldova, și la luptele din Afganistan, și să cadă la datorie pe câmpul de luptă.

Cu părere de rău, modificările operate în Legea nr.190 la acest compartiment nu au putut fi aplicate pînă în prezent. Acesta este un moment care ne-a împiedicat să implementăm în practică această normă.

Domnul Mihail Mocan:

Я ничего не имею против, если вы добавите всех остальных участников других боевых действий. Но я думаю, что государство может найти, чтобы все лица получали, как мы оговаривали, как было принято в Законе №33 от 7 марта, чтобы все получали дополнительно по 500 леев, господин докладчик.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Aici mai este ...

Domnul Mihail Mocan:

Это первое.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Domnule deputat ...

Domnul Mihail Mocan:

Да.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Aici mai este un aspect. În Legea nr.121 cu privire la alocațiile de stat este prevăzut, în articolul 2 alineatul (5), practic, aceeași prestație pentru același scop, deci care este la momentul actual, de 250 de lei.

Și în Legea nr.190 a fost prevăzut, iarăși, aceeași prestație în cuantum de 500 de lei. Dar dacă să ne uităm la norma legii, care este adoptată, acolo cumulativ trebuie să fie asumate și participant la luptele pentru independența și integritatea Republicii Moldova și la luptele din Afganistan, și să cadă pe câmpul de luptă. Pe când articolul din Legea nr.121, articolul (2), prevede „care au căzut la datorie.” Aceasta include și persoanele care au decedat în spital sau, ulterior, acasă, nu numai pe câmpul de luptă.

De aceea, în principiu, s-a creat așa o inegalitate. Fiindcă părinții altor categorii, copiilor care au luptat în alte conflicte militare pe timp de pace au decedat, deci s-a creat o disconcordanță în aceste două legi.

De aceea, noi venim cu propunerea ca această sumă de alocație socială, alocație de stat să fie majorată de două ori, de la 250 pînă la 500 de lei, și să beneficieze absolut toți, unul din părinții inapți de muncă care la momentul actual sînt în viață.

Domnul Mihail Mocan:

Данный закон предусматривает: «Правительству в восьмимесячный срок привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом». Что такое восемь месяцев? Почему такой долгий срок?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Eu cred că termenul acesta poate fi redus.
Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări:
Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Cimbriciuc – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.
Domnule viceministru,

Luînd în considerație faptul că sînt autorul Legii cu nr.33 din 7 martie 2013, vreau încă o dată, pentru precizare, deci aceste 500 de lei pentru părinții ai căror feciori au căzut pe câmpul de luptă se va regăsi și în Legea ... adică se regăsește și în Legea nr.121, care se completează încă cu 250 de lei, care în total va fi 500 de lei. Aceasta pentru precizare.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Absolut, absolut. Absolut așa va fi.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Așa. Și ...

Domnul Sergiu Sainciuc:

Și va fi pentru toți părinții a căror copii au decedat ca rezultat al conflictelor militare.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Bine. Am înțeles. Aceasta este inițial, deci ca să nu fie ceva interpretat greșit: 500 de lei se vor regăsi și în Legea nr.121, unde părinții, acele categorii pe care noi le-am expus în Legea nr.33, se vor regăsi în Legea nr.121 cu 500 de lei.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Da.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Așa. Și eu vin cu un amendament la acest proiect de lege: la articolul 1, după expresia „cu modificările și completările ulterioare” se completează și sintagma ... după sintagma „unui din părinții inapți de muncă” se completează cu sintagma „precum și văduvilor, care, pînă în prezent, nu s-au recăsătorit.” Sînt o categorie foarte îngustă, la 50 de familii, care cred că în această categorie trebuie să se regăsească și văduvele de război.

Domnul Igor Corman:

Da, amendamentul a fost prezentat. Probabil, pentru lectura a doua, se va discuta la comisie.

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Eu aș vrea să înțelegem noi toți că aceasta este doar o rectificare a anumitor erori comise în luna martie, atunci cînd a fost aprobat un proiect de lege, și de o manieră foarte incompetentă a fost aprobat acest proiect.

Și dacă un deputat ar fi putut și să nu cunoască că respectivele corectări sau amendamente se fac la mai multe acte normative, acte legislative, atunci Guvernul și mai ales ministerul nu avea dreptul să dea dovadă de o atare incompetență. Pentru că avizul Guvernului a fost pozitiv atunci, în martie.

Și anume din incompetența aceasta a fost creată situația cînd o mulțime de cetățeni nu și-au putut ridica plățile cuvenite. Cel puțin dumneavoastră trebuie să luați ... să vă autosesizați și să luați o atitudine față de acei specialiști care au prezentat un aviz incompetent aici, în Parlamentul Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule ministru,

Este bine că ne dați, cel puțin, acum dreptate și acceptați, totuși, propunerile pe care le-am înaintat anterior de a oferi aceste prestații tuturor categoriilor de părinți ale căror copii au participat la acțiunile de luptă, inclusiv cernobîliști. Dar vreau să știu: din ce moment aceste noi categorii vor primi această alocație nouă?

Domnule Sergiu Sainciuc:

Da. Mulțumesc.

Din momentul adoptării legii.

Doamna Oxana Domentî:

Din momentul adoptării legii. Eu vreau să vă propun, deoarece, totuși, recunoaștem cu toții că a fost o inechitate și a fost o eroare, aceste categorii au fost private anterior de această alocație majorată, ca această alocație majorată să fie recalculată începînd cu 7 martie 2013, din momentul în care am stabilit alocația majorată și pentru celelalte categorii de părinți, pentru acei care au fost stabilite în Legea din 7 martie 2013.

Deci aveți astfel de calcule? Puteți să ne spuneți cît ne va costa? Noi credem că aceasta nu va fi o sumă atît de mare, ținînd cont de faptul că resurse la buget sunt. Dacă bugetul vrea să identifice, le găsește.

Domnul Sergiu Sainciuc:

În calculul anual, eu am menționat că, costul este de 749 de mii de lei și vor fi utilizate reieșind din acele transferuri care vor fi.

Doamna Oxana Domentî:

Dar costul acestei modificări cît este lunar?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Deci dacă să vorbim că se introduce de la 1 iulie, aceasta este costul pe jumătate de an, deci jumătate de sumă.

Doamna Oxana Domentî:

700 și ceva de mii?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Da. Nu, aceasta e costul anual. Dacă pentru jumătate de an, înseamnă că este jumătate din acest cost.

Doamna Oxana Domentî:

Peste 300 de mii.

Domnul Sergiu Sainciuc:

Absolut. 300 ...

Doamna Oxana Domentii:

Dacă împărțim la 6, avem 50 de mii. 50 de mii, 3 luni recalcul din urmă, încă e 150 de mii. Dar veți face dreptate și vom exclude această inechitate, inclusiv din trecut. Aceasta este propunerea noastră și rugăm să o puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări sînt, stimați colegi?

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule viceministru,

Deci va fi nevoie să votăm și în lectura a doua. Dacă dumneavoastră acceptați ca să micșorăm termenul de implementare de la opt luni, cît ați spus, pînă la trei luni de zile. Cum vă uitați la acest lucru?

Domnul Sergiu Sainciuc:

Da, se acceptă.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Se acceptă. Adică, trei luni de zile.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Rog comisia cu raportul.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege nr.264. Acest proiect de lege are drept scop egalarea în drepturi a tuturor părinților ai căror copii au decedat participînd la acțiunile de luptă în timp de pace sau la lichidarea consecințelor catastrofei de la Cernobîl prin majorarea alocației lunare de stat cu 250 de lei.

Comisia a votat acest proiect de lege cu aviz, cu raport pozitiv: (6 – „pro”, 5 s-au abținut) și se propune aprobarea în primă, și adoptarea în a doua lectură cu amendamentele invocate la microfon și acceptate de reprezentantul Executivului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Întrebări către comisie? Nu sînt.
Este o întrebare.
Domnule președinte,
Vă rog să rămîneți.
Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Deoarece s-a propus aprobarea în primă și adoptarea în a doua lectură, rugăm să puneți amendamentele separat. Adică în prima lectură votăm amendamentele, după care votăm în a doua lectură.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Da, da.

Doamna Oxana Domentî:

Ca să fie respectată procedura.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Ce... E prima lectură, se înaintează amendamente...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

În asemenea condiții, au fost formulate cîteva amendamente, poate este rațional să votăm astăzi în primă lectură, mîine comisia se adună, joi, și votăm în lectura a doua vineri.

Obiecții nu sînt? Nu sînt.

Deci supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.294. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Următorul subiect din ordinea de zi: proiectul de Lege cu nr.293 pentru modificarea anexei nr. 4 la Legea fondului rutier nr.720-XIII din 2 februarie 1996.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Grosu, viceministru al justiției.

Domnul Vladimir Grosu – viceministru al justiției:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați domnilor deputați,

Supun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii fondului rutier și anume este vorba de anexa nr. 4, care se referă la Consiliul fondului rutier.

Prezentul proiect de lege vizează modificarea componenței și extinderea componenței Consiliului fondului rutier.

În prezent, acest consiliu este compus din 10 persoane. Se propune extinderea componenței, adică la 11 persoane, și să fie modificată componența în sensul ca președintele acestui Consiliu să fie nu viceprim-ministrul de ramură, dar să fie însăși Prim-ministrul al Republicii Moldova.

Iar Secretariatul Consiliului să fie asigurat de către Cancelaria de Stat.

Deci, în esență, se propune modificarea punctelor de la 4 la 8 din anexa la Legea fondului rutier.

Aceste modificări sînt dictate de ceea ce avem. În prezent, asistăm la o asistență foarte mare din partea partenerilor noștri externi de dezvoltare, care contribuie esențial la, cu surse financiare pentru reparația drumurilor din Republica Moldova.

Și acest proiect de lege nu face altceva decît să, prin extinderea acestui Consiliu al fondului rutier să mărească și responsabilitatea Guvernului în întregime și să fie sporită transparența la adoptarea deciziilor prin care vor fi construite ulterior drumurile, rețelele rutiere din Republica Moldova.

Solicit susținerea dumneavoastră și votarea acestui proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Miron Gagauz – Frațiunea PCRM:

Спасибо, господин Председатель.

Господин министр, не кажется ли вам, что изменения данного положения ныне действующего закона абсолютно надуманное?

Ныне действующий закон вполне позволяет мониторизировать ситуацию с использованием дорожного фонда, где председателем является вице-премьер, его заместитель – министр транспорта, и довольно пропорционально размещены 50% от администрации, Правительства, 50 от общественных организаций.

Довольно комично, когда председателем совета по контролю дорожного фонда становится Премьер-министр, а его заместителем заместитель Премьер-министра.

Это абсурд какой-то. А секретариат возглавляет канцелярия Правительства. А что же будет делать Министерство транспорта?

С моей точки зрения, сегодня нормальный министр, нормально функционирует ситуация. Зачем вы это делаете?

Domnul Vladimir Grosu:

Mulțumesc, domnule deputat.

În viziunea noastră, nu este nici o neconcordanță în propunerile inserate în acest proiect de lege.

De ce este vorba de Secretariat care o să fie asigurat de către Cancelaria de Stat, deoarece Cancelaria de Stat monitorizează cum sînt cheltuiți banii din asistența externă și ea trebuie să fie la curent cu eficacitatea și responsabilitatea în cheltuirea acestor bani.

De aceea, nu văd nimic nonsens în propunerea sub acest aspect.

Cu privire la faptul de ce să fie însuși Prim-ministrul? Deoarece acești bani din asistența externă sînt contractați prin tratate internaționale și este logic, în viziunea noastră, ca să fie la curent și Prim-ministrul cum se cheltuie, în primul rînd, acești bani enormi, în viziunea noastră.

Și nu este nimic nonsens, deoarece în acest Consiliu, care în loc de 10 membri va avea 11 membri, acești membri, care sînt de la autoritatea publică centrală de specialitate, se vor regăsi în calitate de membri ai consiliului.

Domnul Miron Gagauz:

Совет по дорожному фонду и так подотчетен Премьер-министру.

Здесь просматривается попытка, с моей точки зрения, уменьшения значимости Министерства транспорта, фактического его отстранения от этого дела. Оно становится контрольным органом, который подчиняется Премьер-министру, вице премьер-министру и секретариату. Это не совсем правильно.

Domnul Vladimir Grosu:

El oricum, stimate domnule deputat, cu, acest Consiliu nu are un vot, să spunem așa, hotărîtor, deoarece el este un organ consultativ și, prin aceste modificări, în viziunea noastră, nu subminează în nici un fel autoritatea, funcționalitatea și importanța acestui Consiliu.

Domnul Miron Gagauz:

Если значимость этого совета не так велика, зачем же вы тогда председателя Правительства назначаете на такую незначимую должность?

Domnul Vladimir Grosu:

Eu nu am spus că el nu este important, eu am spus că nu se subminează în nici un fel importanța acestui Consiliu.

Iar de ce este nevoie ca să fie Prim-ministrul, am spus, deoarece, comparativ cu timpurile care erau înainte, o mare parte, foarte mare parte din resursele financiare, care, în prezent, sînt îndreptate la reparațiile drumurilor, provin din surse externe.

Prin aceasta se și explică necesitatea și ca în fruntea acestui Consiliu să fie Prim-ministrul Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

Două întrebări ați formulat.

Domnul Miron Gagauz:

Нет. Я то сформулировал, но когда мы что-то делаем и оно дает какой-то эффект, это имеет смысл. А когда мы играем в какие-то подковерные игры, это выглядит довольно грустно.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea:

Stimate domnule viceministru,

În legislația în vigoare este prevăzut că Consiliul este compus, la momentul actual, din 10. Dumneavoastră veniți cu propunerea – din 11.

Domnul Vladimir Grosu:

...11.

Domnul Igor Vrenea:

Dintre care, la momentul actual, 5 este reprezentat de Guvern, să spunem așa, cu alte cuvinte, sau autoritățile centrale, și 5 – de sectorul neguvernamental. Acum se propune 8 la 3.

Vreau să știu logica acestei propuneri de modificare. Sectorul neguvernamental încurcă activității Consiliului sau de ce este diminuată importanța reprezentanților organizațiilor neguvernamentale și patronatelor în domeniu pînă la un număr de 3, care, practic, ei nu vor decide și nu vor avea vocea lor acolo, în Consiliu.

Domnul Vladimir Grosu:

În situația în care se extinde componența Consiliului la 11, chiar dacă se lasă componenta reprezentanței societății civile la 5, oricum ei nu vor fi majoritatea.

Și, din alt punct de vedere, rolul societății civile, inclusiv în acest Consiliu și nu numai, și în toate celelalte, este de a asigura o transparență. Și, în viziunea noastră, chiar și cu 3 membri, în loc de 5 membri, se asigură transparența în luarea deciziilor, pentru a recomanda autorităților competente care asigură reparația drumurilor cum să fie mai eficient.

Domnul Igor Vrenea:

Da, dar atunci de ce se mărește numărul reprezentanților autorității publice centrale?

Domnul Vladimir Grosu:

Pentru a asigura o mai mare responsabilitate în construcția drumurilor.

Domnul Igor Vrenea:

Nu cred că nu mai...

Domnul Vladimir Grosu:

Mai mulți reprezentanți, pentru a asigura o mai mare, o mult mai mare responsabilitate.

Domnul Igor Vrenea:

Cu atât mai mult că e consultativ.

Domnul Vladimir Grosu:

De aceea și se ridică nivelul...

Domnul Igor Vrenea:

În aceasta și constă. De aceea și au fost atrase patronatele, acei care activează în domeniul privat, anume în acest sector.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu am dat răspuns și la...

Domnul Igor Vrenea:

Cunosc situația și poate ca să vină cu propuneri, altele decât cele pe care le văd acei care elaborează politicile. De aceea și a fost el, să spunem, preconizat sau drept punct de pornire a fost că el trebuie să fie unul consultativ și nicicum unul de elaborare a politicilor.

De aceea și nu văd care a fost logica...

Domnul Vladimir Grosu:

El face propuneri.

Domnul Igor Vrenea:

...diminuării...

Domnul Vladimir Grosu:

El face propuneri pentru autoritatea...

Domnul Igor Vrenea:

...cuvîntului lor în Consiliu.

Domnul Vladimir Grosu:

...publică centrală.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu:

Din punctul nostru de vedere, prin acest proiect de lege, și vă întreb pe dumneavoastră ce părere aveți, se încalcă principiul responsabilității ministeriale, fiecare minister este responsabil de ramura pe care o conduce și se încalcă principiul descentralizării puterii în stat, fiindcă totul se concentrează, da, în responsabilitatea doar a Prim-ministrului.

Să înțelegem că Prim-ministrul sau Guvernul nu are încredere în miniștrii care au fost aprobați de către Parlament?

Deci nu aveți încredere în ministrul transporturilor și drumurilor?

Domnul Vladimir Grosu:

Acest proiect...

Doamna Corina Fusu:

Căci el ar trebui să fie responsabil de domeniul său. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Grosu:

El ar trebui să fie și el este și rămîne responsabil de domeniul său, dar cea mai importantă sau cum dumneavoastră ați menționat, modificare este extinderea numărului acestui Consiliu prin includerea, de fapt, încă a unui membru, care va fi și președinte și va fi președinte, Prim-ministrul Republicii Moldova.

Și, în cazul de față, nu este un vot de neîncredere al autorității centrale de specialitate, dar este vorba anume de, menționez, importanța și deosebirea etapei actuale în acest domeniu de construcții și reparații a drumurilor, deoarece marea majoritate, o bună parte din asistență financiară vine din exterior. Și această asistență este contractată prin diverse tratate internaționale.

Și, în cazul de față, nu vedem nici un fel de nelogică în includerea ca președinte al acestui Consiliu a Prim-ministrului Republicii Moldova, păstrînd ca ministrul să fie membru al acestui Consiliu și alți reprezentanți din autoritatea publică centrală de specialitate.

Doamna Corina Fusu:

Într-o democrație, delegarea responsabilităților este un fenomen atestat pretutindeni. Aceasta este opinia noastră.

Și a doua întrebare este legată de sporirea transparenței procesului de folosire a asistenței externe, care, în acest an, va fi una majoră și apreciem lucrul acesta.

Nu m-ați convins cu explicația că transparența va spori prin sporirea numărului membrilor Consiliului pentru fondul rutier.

Transparența cum o veți asigura, așa încît și deputații să vadă cum se cheltuiesc acești bani și dacă sînt cheltuiți eficient, dar și cetățenii să poată și cum se folosesc banii veniți din exterior.

Transparența cum o veți asigura?

Domnul Vladimir Grosu:

Doamnă deputat,

Transparența nu va ceda în nici un fel în cazul de față, deoarece...

Doamna Corina Fusu:

Nu, dar eu vă întreb: cum o veți asigura?

Domnul Vladimir Grosu:

Cum o vom asigura?

Doamna Corina Fusu:

Da.

Domnul Vladimir Grosu:

Prin faptul că mai... în calitate de Secretariat va fi Cancelaria de Stat, care, de fapt, monitorizează procesul utilizării și eficienței utilizării banilor proveniți din asistența externă. Însăși prin faptul că în calitate de președinte va fi Prim-ministrul Republicii Moldova și, pe de altă parte, se păstrează componenta societății civile care rămân a fi prezenți în acest Consiliu.

Eu cred că ar trebui să fie sporită față de situația actuală, capitolul „Transparență și eficiență”, anume prin aceste modificări.

Eu nu văd cum transparența să fie mai mică comparativ cu componența Consiliului, la etapa actuală.

Doamna Corina Fusu:

Din punctul meu de vedere, transparență înseamnă să ajungă aceste date la cunoștința cetățenilor Republicii Moldova, să zicem, prin intermediul mass-media sau prin intermediul postării pe site a unor informații, care sînt de interes public și nu mă puteți convinge prin faptul că monitorizarea din partea Cancelariei de Stat asigură o transparență, pentru că știm că vicedirectorul acestei instituții, al Cancelariei de Stat, a avut acțiuni și fapte legate de corupție, suspectat de acest lucru. Așa că nu mă convingeți deloc de transparență prin monitorizarea Cancelariei de Stat.

Domnul Vladimir Grosu:

Doamnă deputat,
Acesta nu este unicul.

Doamna Corina Fusu:

Transparență înseamnă să ajungă la cunoștința publicului.

Domnul Vladimir Grosu:

Și Regulamentul, dacă citim atent, prevede acest lucru, cu privire la faptul că informațiile despre activitatea Consiliului să ajungă în mass-media și acest lucru rămîne intact în varianta nouă a acestui... acestei anexe la Legea fondului rutier.

Doamna Corina Fusu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Grosu:

Da.

Doamna Corina Fusu:

Sperăm să avem drumuri bune pentru cetățeni.

Domnul Vladimir Grosu:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule viceministru.

Rog comisia cu raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege sus-menționat. Asupra acestui proiect, în timpul examinării în comisie, nu au fost nici un fel de obiecții.

Comisia consideră că acest proiect de lege, (cu 5 voturi „pro” și cu 2 „abținuți”) poate fi votat atât în primă cât și a doua lectură, care să fie considerată lectură finală. Dar, ținând cont că au fost doar 5 voturi plenul Parlamentului ia decizia finală.

Domnul Igor Corman:

Deci supin votului proiectul de Lege cu nr.293.

Este o întrebare către comisie.

Domnule președinte,

De la microfonul nr.4 puteți să răspundeți sau de la tribuna centrală, cum vă este mai comod.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо, господин Председатель.

Господин председатель, я все-таки хочу понять одну вещь, в чем смысл этого изменения? Вот, было 5 человек от общественности, 5 от администрации. Ладно, хотите, чтобы был председателем этого... наблюдательного фонда Премьер-министр. Ставьте.

А зачем убирать 5 человек от общественности? Почему уменьшать роль министерства в этом совете?

Почему вы убираете оттуда секретариат? Министр был зампреда этого совета. Вы все это убираете.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vă răspund ca unui om care vă descurcați foarte bine în acest domeniu. Știți foarte bine, pînă în anul 2009, din nefericire pentru noi, fondul rutier era, de fapt, un copil vitreg, era subfinanțat, zero patru procente din PIB, ceea ce însemna distrugerea rețelei de drumuri.

Noi am modificat politica în acest domeniu începînd cu 2009.

În prezent, accizele merg direct în acest fond. Am majorat taxa rutieră de două ori, lucru care ne-a permis să creștem acest fond de la zero patru procente la 1,2. În viitor sperăm să îl aducem la 1,6.

Importanța acestui fond, de fapt, a crescut enorm și cred că este corect ca să fie reprezentativ de către autoritățile din acest domeniu, acest fond, iar societatea civilă, ca unul fost din societatea civilă, nu are rolul atât decizional decît rolul de monitorizare și asigurarea transparenței.

Vreau să vă asigur că și unu este de ajuns ca să asigure această transparență. Sînt 3 persoane. Iar creșterea numărului din autorități este din simplul motiv că a crescut ponderea acestui fond: zero patru din PIB, 1,2 și într-un viitor apropiat 1,6.

Domnul Miron Gagauz:

Я абсолютно с вами согласен.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Miron Gagauz:

Но скажите, пожалуйста, почему заместителем председателя Совета дорожного фонда не должен быть министр транспорта?

Domnul Veaceslav Ioniță:

El nu că nu poate fi, deci în condiția actuală, încă o dată repet, ținînd cont de faptul că acest fond după... încă o dată, în afară de banii bugetari, de 1,2 vor mai gestiona încă 1% din PIB, bani din cadrul donațiilor.

Și eu cred că noi, ridicînd statutul acestui fond în relațiile noastre cu partenerii, le arătăm că pentru noi reconstrucția drumurilor este o prioritate națională nu doar prin discuii, dar și prin acțiuni.

Și aici vreau să vă mai dau încă un exemplu, ca să închidem discuția.

Cînd am pus în strategie că vom avea 1,2 miliarde lei, în momentul cînd se aproba bugetul, dumneavoastră știți că a fost doar un miliard și noi, pentru a arăta că facem acest lucru, am venit cu lege în Parlament, am modificat legea și am ridicat taxa rutieră de două ori.

Și, mai mult ca atît, zile... vineri vom veni cu suplinirea fondului încă cu 80 de milioane de lei și este o prioritară, și, de aceea, cred că este corect să fie la nivel de viceprim-ministru.

Domnul Miron Gagauz:

И потому.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Miron Gagauz:

И потому министр транспорта не может быть заместителем председателя наблюдательного совета.

Спасибо.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Может быть.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi...

Mai este o întrebare? Mai este o întrebare.

Domnule președinte,

Ascultați, vă rog, întrebarea.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Domnule președinte Ioniță,

Nu aveți argumente, așa, ca să ne convingeți, la întrebarea colegului meu: de ce ministrul ...transporturilor, care este instituția care curează acest domeniu, mai ales transportul și banii vin în reparația drumurilor. Nu poate... ministrul sănătății să cureze sau altcineva banii care vin în domeniul transportului.

Dumneavoastră trebuie să spuneți foarte deschis și obiectiv, nu poate să fie în acest Consiliu Prim-ministrul, viceprim-ministrul și Secretariatul Cancelariei de Stat, căci sînt toți de la PLDM și să băgăm un democrat în această afacere.

Aceasta să o spuneți, ca să înțelegem. A fost împărțită chestia aceasta pe criterii politice și gestionăm noi politic verde pentru drumurile din Moldova, în ghilimele.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Controlul și transparența nu strică, maa ales acolo unde sînt bani mulți.

Deci, în condițiile raportului comisiei, supun votului în primă lectură proiectul de Lege cu nr.293. Cine este pentru rog să voteze.

Proiectul de lege este aprobat în primă lectură.

Comisia a propus și adoptare în a doua lectură. Întreb grupurile parlamentare: supun votului acum sau lăsăm pentru ziua de vineri?

Pentru ziua de vineri. De acord.

Următorul proiect, proiectul de Lege nr.260 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din

24 octombrie 2008. Îl invit la tribuna centrală pe domnul Creangă, director al Agenției Achiziții Publice.

Domnul Ștefan Creangă – *director al Agenției Achiziții Publice:*

Stimate domnule Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,
Onorată asistență,

Prezentul proiect de Lege este elaborat de către un grup de specialiști din cadrul Curții de Conturi, Ministerului Finanțelor, Agenției Achiziții Publice și Inspecției financiare. Acest proiect de Lege este rezultatul multiplelor controale efectuate de către Curtea de Conturi și Inspecția financiară, inclusiv a neregulilor stabilite de către Agenția Achiziții Publice în cadrul exercitării atribuțiilor de bază.

Legea privind achizițiile publice reglementează modalitatea de inițiere, desfășurare a procedurilor de achiziții publice în condiții de transparență, tratament egal, concurență și eficiență economică. Acțiunile Agenției și Ministerului Finanțelor sînt îndreptate în vederea exercitării atribuțiilor conferite de lege pentru a identifica ex-ante a încălcărilor comise de către autoritățile contractante în procesul de achiziționare a bunurilor, lucrărilor și serviciilor, inclusiv în ceea ce ține de remedierea acestora.

Totodată, pe lângă măsurile reglementate de legile menționate, sînt necesare un șir de acțiuni legale pentru a asigura respectarea principiilor de bază, precum și punerea în aplicare a normelor ce reglementează domeniul achizițiilor publice. Modificările propuse au ca scop prevenirea și lichidarea unor lacune din legislație, care dau posibilitate persoanelor cu funcție de răspundere în procesul de acumulare și utilizare a mijloacelor publice și gestionării patrimoniului public să se eschiveze de la răspunderea managerială. Reglementările vizate vor contribui la sporirea responsabilităților persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul grupurilor de lucru pentru achiziții, precum și va asigura implementarea mai eficientă a prevederilor Legii privind achizițiile publice. Nu în ultimul rînd, aceste norme vin să asigure pe deplin agenților economici accesul la procedurile de achiziții publice în condiții de concurență loială, inclusiv în condiții de tratament egal.

În acest sens, grupul de lucru a elaborat un șir de acțiuni... un șir de norme prevăzute ca și contravenții administrative și se propune să fie modificat articolul 327 al proiectului... ca normă de bază, unde se introduc ca acțiuni, cum ar fi: nepublicarea invitației de prezentare a ofertelor sau anunțul de intenții din partea autorităților contractante să fie constatare ca și contravenție, restricționarea prin orice mijloace a accesului operatorului economic și la procedura de achiziții publice, neîntocmirea proceselor-verbale de deschidere și evaluare a ofertelor la cadrul procedurilor de achiziții, neexecutarea, neexpedierea în adresa ofertanților în termenele stabilite de lege, adică în termen de 3 zile, a informației referitor la rezultatul procedurilor de achiziție. Aici putem să menționăm că foarte dese cazuri sînt cînd agenții economici se adresează că autoritatea contractantă nu le remite informații referitor la rezultatele procedurii.

Sigur că o altă normă este prevăzută ca și contravenție. Finalizarea procedurii de achiziție, fără adjudecarea unui contract de achiziție, atunci cînd nu

există temeuri legale. Sînt cazuri în care autoritatea contractantă, din proprie inițiativă, anulează licitația fără careva... fără a avea argumentul legal, însă, în momentul de față nimeni nu poate să oblige grupul de lucru și să tragă la răspundere pentru aceste acțiuni.

Proiectul de Lege mai prevede, de asemenea, sancțiuni pentru generarea cheltuielilor suplimentare la retribuirea muncii. Aceste norme au fost constatate de către inspectorul Inspecției financiare în cadrul controalelor efectuate și de către reprezentanții, auditorii Curții de Conturi. De asemenea, se propune să fie modificat articolul 298, prin care se exclude cuvîntul "arabile", deoarece, pînă la intrarea în vigoare a prezentului proiect, puteau fi sancționate doar acțiunile ilegale prin încheierea de contracte neavantajoase pentru instituțiile publice doar în privința terenurilor arabile. De aceea, excluderea acestui cuvînt va da posibilitate agentului constatat să fie aplicate sancțiuni și pentru alte contracte încheiate neavantajos la darea în arendă.

De asemenea, se propune a fi modificat articolul 349, care are sporirea responsabilității persoanelor pentru eliberarea informațiilor, solicitate de auditorii Curții de Conturi sau de inspectorii Inspecției financiare. În calitate de agent constatat va rămîne Ministerul Finanțelor, Inspecția financiară și Agenția Achiziții Publice.

Onorat Parlament,

Solicit să susțineți aproba acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Dumneavoastră cunoașteți că Guvernul... în luna martie, Guvernul Filat a fost demis printr-o moțiune de cenzură pentru corupție și, în special, au sunat învinuiri despre elemente de corupție în domeniul achizițiilor publice.

Acum, în viziunea noastră, cel puțin, există elemente de conflict de interese, cînd dumneavoastră veniți în plenul Parlamentului și propuneți ca să dezbatem și să votăm un proiect care reglementează domeniul achizițiilor publice, fiind din instituția asupra căruia planează bănuiele rezonabile de corupție. Și, ca să scoatem astfel de suspiciuni, pentru că dumneavoastră ați activat și în cadrul Guvernului demis pentru corupție, spuneți-mi, vă rog, proiectul pe care dumneavoastră îl prezentați și încercați să argumentați că va exclude și va aduce lumină, transparență în procesul de achiziții publice, acest proiect de Lege dispune de o expertiză anticorupție? Pentru că eu nu am găsit în materialele care au fost distribuite deputaților.

Domnul Ștefan Creangă:

Desigur, domnule deputat,

Acest proiect a trecut toate etapele necesare pentru un proiect de lege.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, așa cum prevede legislația, să fie o expertiză efectuată de Centrul Național Anticorupție, așa cum prevede Legea, pentru că în materialele distribuite deputaților nu există un așa aviz anticorupție. Rog, dar, să îl prezentați sau să îl demonstrați aici, în fața plenului.

Domnul Ștefan Creangă:

Cu permisiunea dumneavoastră, am să îl prezint pentru lectura a doua. În momentul de față nu este...

Domnul Artur Reșetnicov:

Adică, acum, către prima lectură, ca să înțelegem noi unde ne aflăm, nu există oficial un aviz sau o expertiză anticorupție în scris?

Domnul Ștefan Creangă:

În momentul de față, în materiale la mine nu există.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea:

Mulțumesc.

Domnule director,

Iată, la articolul 327, dumneavoastră propuneți sau veniți cu propunerea de a completa alineatul (2) cu o sintagmă, prin care să fie posibilă tragerea la răspundere administrativă sau contravențională a persoanelor pentru explicații oficiale pe marginea contestațiilor.

Spuneți-mi, vă rog, ce noțiune este aceasta...

Domnul Ștefan Creangă:

Potrivit...

Domnul Igor Vrenea:

...”pedeapsă contravențională pentru explicații”?

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule deputat, pentru întrebare.

Conform Legii nr.96, procedura de examinare a contestației presupune un termen restrâns de 20 de zile. Astfel, în momentul în care se depune o contestație la Agenția Achiziții Publice, Agenția Achiziții Publice, printr-o scrisoare oficială,

solicită opinia autorității contractante asupra procedurii respective și asupra, nemijlocit, a problemei invocate de către contestatar. Astfel, autoritatea contractantă urmează să prezinte informația în maxim 10 zile. Însă, cu părere de rău, autoritățile contractante pot prezenta această informație și după 20, și după o lună, și, respectiv, reglementări pentru a impune să prezinte această informație nu avem.

Domnul Igor Vreamea:

Da, dar înțelegeți că dumneavoastră spuneți doar de termene, dar dacă el vă dă explicația falsă, atunci?

Domnul Ștefan Creangă:

Explicațiile false sînt condamnate penal. Aici se aplică Codul penal.

Domnul Igor Vreamea:

Da, dar și nerespectarea termenelor, tot avem altă lege, care trebuie să fie aplicată în cazul de față. Adică eu nu văd rezonul aici. Bine.

Următoarea, referitor la alineatul (3), care se propune a fi inclus în acest articol 327¹. Este vorba de sancționarea neplanificării sau planificarea achizițiilor cu încălcarea prevederilor actelor normative. Am încercat să găsesc în Legea privind achizițiile publice o astfel de noțiune de planificare a achizițiilor publice și n-am găsit-o. După care lege vor fi sancționați ei sau pentru ce vor fi sancționați ei?

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule deputat.

Potrivit Legii privind achizițiile publice, autoritatea contractantă, în momentul în care este aprobat bugetul, urmează să aprobe Planul de achiziții pe întregul an. Astfel, în scopul executării acestei norme, Guvernul a aprobat Hotărîrea de Guvern nr.1404, prin care prevede modul de calculare și planificare a achizițiilor. Respectiv, acest Regulament stabilește foarte clar modalitatea de planificare. Avem autorități contractante care, cu părere de rău, nu respectă nici norma din '96 din Legea privind achizițiile publice, nici Regulamentul privind modalitatea de planificare, care te obligă în termen de 30 de zile să publici anunțul planificat pentru achiziții pe întregul an, conform bugetului stabilit.

Domnul Igor Vreamea:

Vedeți că Legea privind achizițiile publice, de fapt, prevede planificarea contractelor de achiziții, dar nicidecum a achizițiilor propriu-zise. De aceea, eu nu știu cum dumneavoastră veți sancționa, în cazul în care veți avea împuternicirile respective. Aici eu mă uit, practic, pragmatic. Nu știu cum o să fie implementată.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Doamna Raisa Apolschi:

Mulțumesc.

Ținând cont că acest proiect de Lege se propune pentru lectura întâi și îl votăm conceptual, eu aș vrea să vă întreb, noi la comisie, de fapt, am discutat vizavi de articolul 298. Completarea lui cu alineatul (2¹), ceea ce ține de generarea cheltuielilor suplimentare la retribuirea muncii, dacă vă aduceți aminte. În viziunea mea și a comisiei, de fapt, a fost că această normă nu se încadrează în conceptul acestui proiect de lege. Dumneavoastră, ca autor al acestui proiect, sînteți de acord ca să îl excludem... De fapt, aceasta a fost discuție. Eu vreau pentru stenogramă, ca să putem vedea cum ne mișcăm pentru lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Referitor la excluderea acestei propuneri. Ideea acestui proiect de lege este, totuși, finanțele publice. Achizițiile publice fac parte din finanțele publice. Această normă a fost constatată ca și încălcare de către inspectorii Inspecției Financiare și de către auditorii Curții de Conturi. Este la discreția Parlamentului pentru lectura a doua, dar eu aș propune totuși să o menținem, pentru că se referă totuși la banii publici.

Doamna Raisa Apolschi:

Adică, dumneavoastră insistați asupra menținerii acestei norme...

Domnul Ștefan Creangă:

Nu insist, eu...

Doamna Raisa Apolschi:

Dar la latitudinea Parlamentului...

Domnul Ștefan Creangă:

...eu nu am împuternicirea de a exclude această normă.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule raportor,

Vreau să vă întreb: cum se clasifică astăzi sumele, da, de achiziții publice în funcție de procedura de achiziție care poate fi aplicată, pentru că avem aici un punct prin care se stabilește o amendă de 50 de unități convenționale în cazul în care divizarea achiziției publice prin încheierea contractelor separate, în scopul

aplicării altei proceduri de achiziții, decât procedura care a fost utilizată, în conformitate cu prevederile actelor normative, se sancționează cu, spre exemplu, minimum 1000 de lei. Vreau să înțeleg dacă această normă este suficientă pentru a exclude actele de corupție?

Domnul Ștefan Creangă:

Această normă, este... la primul moment, este suficientă. Clasificarea procedurilor de achiziții publice se face după pragul financiar. Astfel, noi, în momentul de față, avem prag financiar pentru valoarea mică, contract de valoare mică, care nu cade sub incidența Legii nr.96. Ulterior, următorul prag este de la...

Doamna Oxana Domentî:

Dar sumele concrete, dacă...?

Domnul Ștefan Creangă:

Sumele? Pînă la 40000 lei.

Doamna Oxana Domentî:

Așa.

Domnul Ștefan Creangă:

De la 40000 de lei pînă la 50000 de lei se consideră cererea ofertelor de prețuri, fără publicare, în baza invitației a cel puțin 3 participanți. De la 50000 de lei pînă la 200000 se consideră cererea ofertei de prețuri cu publicarea obligatorie în Buletinul Achizițiilor Publice. Și de la 200000 de lei, noi ne referim acum la bunuri și servicii, se referă la proceduri... 200000 este licitație publică. Pentru lucrări merge 50000 valoare mică, pînă la valoare mică. De la 50000 de lei la 100000 cererea ofertelor de prețuri fără publicare. De la 100000 pînă la 1 milion de lei este cererea ofertelor de prețuri cu publicare obligatorie și de la 1 milion în sus sînt licitațiile deschise.

Doamna Oxana Domentî:

Deci în cazul în care agentul economic va dori să evite publicarea sau facerea transparentă a rezultatelor achiziției publice sau publicarea informației, el ar putea să împartă această achiziție de pînă la 200000 de lei, să înțeleg, da? Dar cu riscul sau fiind gata să plătească din start 1000 de lei, dar nu se face...

Domnul Ștefan Creangă:

Practic, procedural, de fapt, se efectuează în felul următor. Autoritatea contractantă încearcă să divizeze o achiziție, presupunem, de hîrtie. Are în... planificat 100000 să achiziționeze hîrtie. Dumnealui face întîi un contract de valoare mică de 40000, ulterior mai încearcă să mai facă un contract de 40000 și, la sfîrșit de an, să mai facă un contract de 20000. Adică, să divizeze în 3 contracte de valoare mică, prin această modalitate, ca să nu mai asigure transparența procedurii respective. Este perfect legală ca și procedură, însă nu este transparentă.

Doamna Oxana Domentî:

Da. Această amendă se pare destul de mică pentru a exclude coruptibilitatea, iată, la această operațiune, pentru că mulți aplică această divizare a sumelor contractuale pentru ca să evite anumită publicitate sau transparență, de aceea ar trebui să venim poate aici cu sancțiuni mai dure.

Domnul Ștefan Creangă:

Sînt de acord pentru majorare.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule director.

Rog comisia cu raportul.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Prezidiu,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional și expune următoarele. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de Guvern și are drept scop asigurarea procedurii legale de organizare și petrecere a achizițiilor publice, prin introducerea sancțiunilor contravenționale pentru încălcarea legislației, inclusiv nerespectarea deciziilor Agenției de Achiziții Publice privind suspendarea, revizuirea sau anularea acestora, nepublicarea sau publicarea defectuoasă a informației etc., cât și prevenirea și sancționarea actelor de corupție în procesul de gestionare a mijloacelor bugetare și a patrimoniul public.

Proiectul a fost avizat de către 6 comisii parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Procuratura Generală, Curtea Supremă de Justiție, Centrul Național Anticorupție, care au expus un șir de obiecții și propuneri, ce vor fi luate în considerare la examinarea în lectura a doua.

Urmare a exercitării procedurii de vot, deputații s-au expus și, cu 5 voturi ”pro” și 5 voturi ”abținut”. Cu referire la cele expuse, comisia propune proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional pentru examinare în lectura întâi în ședința de plen a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări către comisie nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

În condițiile raportului comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului cu nr.260. Cine este pentru rog voteze. Majoritatea.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect, proiectul de Lege nr.257 privind modificarea și completarea anexei la Legea nr.852–XV din 14 februarie 2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Șalaru, ministrul mediului.

Domnul Gheorghe Șalaru – ministrul mediului:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Atenției dumneavoastră se prezintă proiectul de Lege privind modificarea și completarea anexei la Legea nr.852 din 14 februarie 2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon.

Prezentul proiect este elaborat cu scopul de a aduce în concordanță actul normativ respectiv cu noile modificări operate în Legea nr.451–XV din 30.07.2001, care au fost efectuate prin Legea nr.176 din 15.07.2010 privind reglementarea prin licențiere a activităților de întreprinzător, care a exclus prevederile cu privire la eliberarea licenței de către Camera de Licențiere pentru genul de activitate ce ține de producerea, importul și/sau exportul, reexportul substanțelor care distrug stratul de ozon, al echipamentelor și produselor ce conțin asemenea substanțe, precum și cu prevederile amendamentului de la Beijing, la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon pentru anumite grupe de substanțe chimice, prin care substanța chimică bromoclorometan a fost inclusă în lista substanțelor care distrug stratul de ozon din anexa c), grupul 3 al Protocolului menționat.

Suplimentar, proiectul de Lege a fost supus dezbaterilor publice, la care au participat și reprezentanți ai ministerelor, instituțiilor și ai mediului de afaceri, cărora li s-au pus la dispoziție prevederile legii și au fost prezentate principalele aspecte ce țin de noul proiect de lege. Ca rezultat al acestor consultări, proiectul de lege a fost completat și îmbunătățit cu unele prevederi noi, fiind examinat și avizat pozitiv de către ministerele și instituțiile relevante. Proiectul respectiv, fiind elaborat de Ministerul Mediului, pentru a fi adus în concordanță cu noile prevederi ale tratatelor internaționale și ale legislației naționale, a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.349 din 12 iunie 2013 și susținut de către comisiile parlamentare.

Vă rog să susțineți acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, domnule ministru.

Dacă sînt întrebări? Întrebări nu sînt.

Atunci, vă mulțumim, domnule ministru.

Îl invit la tribuna centrală pe președintele Comisiei economie, buget și finanțe pentru raport.

Domnule Ioniță,

Vă rugăm.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.257 pentru prima lectură. În acest proiect de lege se propun mai multe modificări, în raport sînt enumerate scopurile acestor modificări. Mai mult ca atît, comisia propune ca, pentru a doua lectură, să fie concretizate anumite noțiuni. Alte propuneri, din partea deputaților, comisiilor permanente, Direcției generale juridice, vor fi examinate în lectura a doua.

În acest sens, comisia propune Parlamentului să aprobăm proiectul de Lege în primă lectură, iar în lectura a doua vom ține cont de toate propunerile parvenite de la deputați sau comisie.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Sînt întrebări către raportor? Nu.

Vă mulțumim frumos, domnule Ioniță.

Stimată doamnă Ivanov,

Vă invităm pentru coraport.

Președintele Comisiei mediu și schimbări climatice.

Doamna Violeta Ivanov – Frațiunea PCRM:

Stimați colegi,

Comisia mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de Lege privind modificarea și completarea anexei la Legea nr.852 din 14 februarie 2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova.

Deci procedura de înaintare a proiectului corespunde cerințelor articolului 73 din Constituție și articolului 47 din Regulament.

Domnul ministru a prezentat nota informativă. În urma examinării proiectului au fost depistate și constatate mai multe probleme, printre care necoresponderea notei cu conținutul modificărilor proiectului.

De aceea, comisia a venit cu un șir de amendamente, propuneri.

Eu cred că nu o să le enumer. Ele sînt foarte clar expuse în raportul comisiei.

Vreau doar să menționez că, în cadrul dezbaterii proiectului în ședința comisiei, conducerea Ministerului Mediului a acceptat obiecțiile expuse de comisie și vor ține cont pentru a doua lectură.

În urma examinării și dezbaterii proiectului de lege, Comisia mediu și schimbări climatice a adoptat, prin vot unanim, decizia de a propune Parlamentului spre adoptare proiectul de Lege privind modificarea și completarea anexei la Legea nr.852 din 14 februarie 2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, în primă lectură, cu condiția acceptării amendamentelor propuse de către comisie.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamnă președinte.

Dacă sînt întrebări? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumim frumos.

În condițiile raportului comisiei sesizate în fond și a coraportului Comisiei mediu și schimbări climatice, supun votului aprobarea în primă lectură, a proiectului de Lege nr.257 din 14 iunie 2013 pentru modificarea și completarea anexei la Legea nr.852 din 14 februarie 2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Proiectul este aprobat în primă lectură.

În continuare, proiectul nr.9 pe ordinea de zi, nr.2651 din 9 noiembrie 2012. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Îl invit la tribuna principală pe domnul ministru al mediului Gheorghe Șalaru.

Domnul Gheorghe Șalaru:

Stimați deputați,

Atenției dumneavoastră se propune proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, care este elaborat în scopul creării și protecției complexelor naturale de o deosebită importanță ecologică, estetică și istorică și folosirii lor în scopuri științifice, culturale, instructive și educaționale prin crearea primului parc național în Republica Moldova.

Extinderea suprafeței ariilor naturale protejate de stat prin crearea a noi obiecte și complexe naturale este unul dintre principalele obiective de guvernare ale Republicii Moldova în domeniul mediului.

Drept arie-pilot pentru crearea Parcului Național a fost selectată zona Codrilor Orheilor, fiind importantă din punct de vedere al conservării diversității biologice, culturale și arhitecturale, cât și atractivă din punct de vedere al turismului.

Propunerea a fost coordonată cu autoritățile respective de profil și a primit susținerea autorităților locale și a populației din teritoriile încadrate în viitorul parc.

În scopul legiferării statutului de fondare a Parcului Național Orhei, a fost necesar de operat unele modificări în Legea nr.1538 privind fondul ariilor naturale protejate de stat prin completarea anexei nr.2 la lege prin includerea denumirii ariei protejate suprafeței a plasamentului și a deținătorilor de terenuri.

Din considerente că activitățile în parc includ responsabilități ale mai multor autorități publice centrale și locale, proprietari și beneficiari ai terenurilor, au fost propuse completări la articolul 13 din lege prin acordarea Guvernului a

competenței de aprobare a Regulamentului de funcționare a Parcului Național și a altor arii protejate, care sînt gestionate, în mod similar, Parcului Național.

Teritoriul Parcului Național Orhei urmează a fi divizat în 4 zone de management, fiecărui fiind atribuit regimul corespunzător conform articolului 34 din Legea nr.1538.

Din motivul că în hotarele Parcului sînt încorporate mai multe localități rurale și terenuri agricole, au fost incluse modificări în articolul 7, care prevede că terenurile posesorilor sau proprietarilor de teren, precum și edificiile sau construcțiile care aparțin persoanelor fizice sau juridice, ce sînt amplasate în limitele teritoriului Parcului Național Orhei, vor rămîne în proprietatea posesiunii acestora și pe viitor și vor fi exploatate conform destinației lor de bază în limitele legislației de mediu.

Implementarea modificărilor la Legea nr.1538 nu necesită resurse financiare adăugătoare.

Prin susținerea proiectului de lege vor fi executate prevederile „Programului național privind constituirea rețelei ecologice naționale pentru anii 2011 – 2018”, care, în mod expres, prevăd atingerea indicatorului de extindere al fondului ariilor naturale protejate pînă la 5,5% din crearea Parcului Național Orhei.

Adoptarea proiectului de lege va contribui la crearea cadrului legislativ adecvat practicii europene în domeniul extinderii și protecției ariilor naturale protejate.

Pornind de la cele expuse, rog, domnilor deputați, să susțineți prezentul proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, domnule ministru.

Dacă sînt întrebări? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumim, domnule ministru.

O invit la tribuna centrală pe doamna președinte al Comisiei mediu și schimbări climatice Violeta Ivanov, pentru a da citire raportului.

Doamna Violeta Ivanov:

Comisia mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1583 din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Procedura de înaintare a proiectului corespunde cerințelor articolului 73 din Constituție și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege este înaintat în contextul fondării Parcului Național Orhei și urmărește modificarea a mai multor prevederi ale Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat, printre care completarea legii cu anexa nr.2 „Parcuri naționale”, deci extinderea obiectivelor „parcuri naționale” prin păstrarea complexelor cultural-istorice și folosirii parcurilor în scopuri turistice și multe altele obiectii care sînt deja expuse în raport.

Deci Parcul Național Orhei va fi instituit pe o suprafață de 33 de mii 792 hectare în hotarele a 18 unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi, amplasate în raioanele Orhei, Strășeni, Călărași și Criuleni.

Conform informației prezentate de Ministerul Mediului, în zona de protecție a parcului sînt amplasate 17 localități, iar acesta are o suprafață de circa de 20 mii hectare, dintre care 4893 hectare sînt terenuri ale autorităților publice, iar 15 mii 108 hectare sînt terenuri private.

Deci, stimați colegi, în raport, în urma examinării, au fost expuse mai desfășurat toate propunerile și obiecțiile care au venit din partea comisiei și au fost unanim susținute.

Comisia juridică, numiri și imunități, Comisia agricultură și industrie alimentară, Comisia politică externă și integrare europeană, Comisia drepturile omului și relații interetnice, Comisia protecție socială, sănătate și familie și Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media au propus examinarea și aprobarea proiectului, iar Comisia securitate națională, apărare și ordine publică și Comisia economie, buget și finanțe nu au adoptat nici o decizie.

Direcția generală juridică a expus unele obiecții care vor fi luate în considerație pentru a doua lectură.

Ca urmare a examinării proiectului, Comisia mediu și schimbări climatice propune Parlamentului spre aprobare în primă lectură proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamnă președinte.

Dacă sînt întrebări către comisie? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumim frumos.

Și, în condițiile raportului, supun votului aprobarea în primă lectură proiectul de Lege nr.2651 din 9 noiembrie 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat. Cine este pentru vă rog să voteze. Majoritatea.

Proiectul de lege este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect de Lege este cel cu nr.10 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.306 din 4 iulie 2013 privind scutirea de plată a unor impozite, contribuții și prime, precum și majorărilor de întârziere și amenzilor aferente acestora. Îl invit la tribuna centrală pe deputatul Ioniță, unul dintre autorii proiectului.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Acest proiect este inițiativa unui grup de deputați din diverse fracțiuni parlamentare. El vine să soluționeze o problemă financiară, care a fost creată la Mănăstirea... Complexul monastic Curchi.

Vreau doar să informez plenul Parlamentului că acest Complex monastic este proprietatea statului în gestiunea... de fapt, este a Ministerului Culturii, însă este dat în gestiunea Bisericii Ortodoxe.

Pentru ca să putem merge mai departe, să finalizăm acest obiect, este necesar ca să rezolvăm o problemă istorică cu datorii. A fost identificată o soluție privind recuperarea a 12 milioane de lei. Alte 8 milioane rămân în viitor ca să găsim o altă soluție de a soluționa problema.

Însă, dacă noi astăzi reușim să votăm acest proiect de lege, vom merge înainte și vom avea posibilitatea să finalizăm lucrările.

Comisia a examinat proiectul de lege. Cu majoritatea voturilor, propune Parlamentului să fie aprobat atât în primă lectură, cât și adoptat în a doua lectură, evident, cu avizul pozitiv al Guvernului.

De aceea, rog să susțineți acest proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Întrebări?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Și doar vreau să spun că comisia, pe parcursul examinării, a propus ca taxele locale să nu fie introduse în acest obiect, deoarece ține de autoritățile publice locale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Întrebări la autor?

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari – Frațiunea PCRM:

Domnule președinte al comisiei,

Aici, în nota informativă, scrieți că la SRL „Glorinal”, organele statului au sechestrat bunuri... întreprinderilor ș. a. m. d., conform Codului fiscal.

Dar cum poate fi așa dacă întreprinderea are datorii 12 mii, iar statul are datorii 20 de mii, puteți implica...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu v-am înțeles.

Domnul Veaceslav Bondari:

...urmărirea silită.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu v-am înțeles.

Noi am examinat și am anunțat. Acum nu am fost foarte explicit. Noi, din păcate, la etapa actuală, nu putem rezolva integral problema. Noi o rezolvăm

parțial. Rămîne ca restul 8 milioane de lei din bugetul de stat, prin transfer cred că vom rezolva.

La ziua de astăzi aceasta este soluția pe care o putem aplica și restul sumei rămîne datorie, ea se... în baza... vor fi semnate documentele de rigoare, rămîne ca datorie care trebuie să găsim o soluție.

Vreau doar să spun că această datorie este de mai mulți ani de zile. S-au căutat diverse soluții și unica reală, care, într-adevăr, permite deblocarea situației și finalizarea construcțiilor este cea pe care am prezentat-o eu. Alta nu a fost posibil de identificat și, de aceea, rog susținerea tuturor ca noi acest complex, care, pe lângă valoarea pe care o poartă el, mai are și o valoare națională și încă o dată repet, proprietar este statul. Deci noi sîntem proprietari și ar fi bine ca toți să susținem.

Altă posibilitate nu este, doar 12 milioane antreprenorul realizează și spune că, dacă se rezolvă prima parte, a doua parte mai tîrziu o vom rezolva.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare?

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule Ioniță,

Nu aveți drept... primi măsurile de urmărire silită dacă statul are datorie față de întreprindere și în sumă mai mare cît are el datorie...

Acesta nu este argument...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar noi rezolvăm.

Domnul Veaceslav Bondari:

...pentru scutirea de la plată.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi avem o derogare și, prin lege, putem face acest lucru și aceasta este o soluție inteligentă, care ne permite să deblocăm situația.

Și vă rog susținerea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Aveți a doua întrebare?

Domnul Veaceslav Bondari:

Aceasta nu este întrebare, constatare. Aceasta e încălcarea Codului fiscal și eu așa am înțeles că încă o șmecherie aici o să fie, 100%.

Domnul Andrian Candu:

Haideți...

Domnul Veaceslav Ioniță:

E o...

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim frumos.

Aveți dreptul la declarații, la luări de cuvânt.

Microfonul nr.4, aveți întrebări?

Microfonul nr.4 nu are întrebări.

Microfonul nr.3, poftiți.

Doamna Oxana Domentii:

Care sînt scutirile fiscale care se fac față de fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală și față de fondurile de asigurări sociale?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu sînt scutiri. De fapt, ele sînt datorii deja formate. Ele nu sînt, ele deja sînt.

Doamna Oxana Domentii:

Ele sînt formate și noi le anulăm.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ele sînt. Noi nu dăm nimic în viitor, da. Ele nu dau nimic în viitor, de aceea și suma este 12...

Ea este în trecut. Deci ele sînt pe anii precedenți. Ele sînt formate.

Doamna Oxana Domentii:

Și acum se anulează aceste datorii.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, ele sînt în contul datoriilor inverse ale statului față de ei.

Doamna Oxana Domentii:

Bine. Dar aceste...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar ele sînt în trecut, nu sînt...

Doamna Oxana Domentii:

...datorii sunt... agenților economici față de fondurile de asigurări sociale?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Față de... da, și invers: statul are față de ei.

Doamna Oxana Domenti:

Așa.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact.

Doamna Oxana Domenti:

După cum știți dumneavoastră, aceste datorii sînt personificate față de fondurile de asigurări sociale. Deci în momentul în care noi scutim întreprinderea...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Va trebui după aceasta...

Doamna Oxana Domenti:

...de această datorie...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...să venim cu transferul de la buget. Vom face lucrul acesta. Da.

Doamna Oxana Domenti:

Noi vom recompensa această sumă...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vom... Exact.

Doamna Oxana Domenti:

...în favoarea unei întreprinderi...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact...

Doamna Oxana Domenti:

Agentul economic privat.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact. Exact lucrul acesta îl vom face și mă bucur că dumneavoastră ați accentuat acest lucru.

Doamna Oxana Domenti:

Păi, de ce nu faceți acum, imediat, acest lucru.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vom vedea. Din simplul motiv că avem nevoie să vedem care sînt sumele. Vom avea adresările de rigoare și atunci, în toamnă, cînd vom vota, să... Încă o

dată repet, nu ține de anul acesta, ține de anii precedenți, dar noi, oricum, vom avea grijă.

Doamna Oxana Domentî:

Pentru că aceste lucruri trebuie făcute paralel. În momentul în care există un decalaj.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Aveți perfectă dreptate.

Doamna Oxana Domentî:

Între aceste perioade, persoanele vor fi afectate pentru că nu li se vor...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Aveți perfectă dreptate.

Doamna Oxana Domentî:

...lua în considerație.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și noi vom ține cont de acest lucru.

Doamna Oxana Domentî:

Bine.

Și, domnule Ioniță,

Vreau să vă întreb, am aici avizul Direcției generale juridice...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am văzut.

Doamna Oxana Domentî:

...a Parlamentului.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Am văzut.

Doamna Oxana Domentî:

Unde scrie că proiectul de lege nu este însoțit de avizul pozitiv al Guvernului? Care este avizul Guvernului?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Avizul pozitiv al Guvernului nici nu putem să îl dăm mai departe, la Președinție, va veni astăzi. Noi deja, va fi... Nu va veni, dar astăzi Guvernul va examina acest proiect de lege, în regim de urgență, și eu propun să susținem.

Și, evident, la Președinție el nu poate fi transmis fără avizul pozitiv al Guvernului.

Noi nu îl putem da mai departe. De aceea, noi, Parlamentul, propun să-l susținem, iar după ce primim avizul, și îl vom primi astăzi, îl dăm la Președinție.

Doamna Oxana Domentî:

Bine. Dar nu puteți...

Domnul Veaceslav Ioniță:

De altfel, Președinția...

Doamna Oxana Domentî:

...dumneavoastră, un simplu deputat, să subscrieți ce va face astăzi...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, eu nu subscriu.

Doamna Oxana Domentî:

...tot Guvernul și cum va decide.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu altfel am...

Doamna Oxana Domentî:

Este un precedent care...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...vorbit, foarte atent.

Doamna Oxana Domentî:

Nu trebuie să.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dacă va veni avizul pozitiv al Guvernului, îl transmitem mai departe la Președinție. N-a... În caz contrar, Președinția îl va remite înapoi în Parlament, dacă nu vom avea avizul pozitiv.

Doamna Oxana Domentî:

Cred că, de procedură, noi trebuie să amînăm aceste discuții, cel puțin pînă vedem avizul Guvernului, după care să ne expunem asupra acestui proiect de lege. Să îl lăsăm pentru vineri spre discuții.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Este o opinie.

Doamna Oxana Domentî:

Dacă nu-l avem.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și dacă... Eu apreciez. Dar dacă noi... Vreau doar să fiu, așa, vă sugerez să votăm și la Președinție el va fi transmis cu avizul Guvernului. Altfel nici nu poate fi transmis.

Doamna Oxana Domentî:

Da, nu este singura obiecție pe care a înaintat-o Direcția generală juridică.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi toate le-am...

Doamna Oxana Domentî:

Sînt peste 10 obiecții.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Le-am văzut.

Doamna Oxana Domentî:

Este un aviz...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi știm de fiecare...

Doamna Oxana Domentî:

...negativ... care trebuie să ținem cont de ele.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Direcția generală juridică, de fiecare dată, ne dă obiecții, noi le examinăm și, pînă la urmă, Forul legislativ, ținînd cont de oportunitatea și importanța subiectului, decide, în final, cum procedăm.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări mai sînt?

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doar pentru informare. Noi am făcut un demers și am discutat proiectul acesta la comisie și am făcut un demers de a urgenta acest aviz. Și am emis o scrisoare din partea comisiei, ca să fie procedura legală și temerile deputaților să le scoatem. Orice temeri.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt?

Raportul comisiei l-ați prezentat, domnule Ioniță?

În set, da? Da.

Da. Vă mulțumesc.

Deci, în condițiile raportului comisiei, supun votului, în primă lectură, proiectul cu nr.306.

Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea. Proiectul cu nr.306 este aprobat în primă lectură.

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Președinte,

Din numele fracțiunii, solicităm o pauză de 30 de minute.

Domnul Igor Corman:

Deci este anunțată o pauză.

Revenim la 12 și 30 de minute.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile în sală.

Secretariatul,

Toți deputații sînt?

Stimați colegi,

Începem ședința. Mai bine-zis, continuăm ședința.

Înainte de a trece la continuarea ordinii de zi stabilite, propun atenției dumneavoastră un subiect tehnic. Este vorba de proiectul de Hotărîre cu nr.320 privind încheierea ședințelor plene ale primei sesiuni ordinare a anului 2013.

Vreau să vă întreb: dacă sînt obiecții la acest proiect de hotărîre? Nu văd obiecții. Deci supun votului proiectul de Hotărîre cu nr.320. Cine este pentru rog voteze. Cu majoritatea voturilor, acest proiect de hotărîre a fost adoptat.

Următorul subiect din ordinea de zi, cu nr.304. Dar, pînă a trece la discutarea proiectelor cu nr.304 și nr.305, vă aduc la cunoștință că există o Hotărîre a Biroului permanent din ședința de ieri, 9 iulie, prin care se propune Parlamentului modul de examinare a moțiunilor simple nr.304 și nr.305, conform procedurii prezentate.

Deci în această hotărîre se prevede că prezentarea raportului de către Guvern pe marginea moțiunii va lua circa 15 minute, întrebările pe marginea raportului Guvernului într-un interval de 30 minute, apoi urmează prezentarea avizului comisiei permanente de profil pînă la 5 minute și prezentarea pozițiilor fracțiunilor într-un interval de timp de 30 minute și, în final, un cuvînt de încheiere al Guvernului pînă la 10 minute.

Acestea sînt prevederile conform hotărîrii Biroului permanent.
Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Noi nu în fiecare zi examinăm moțiuni simple și, ca să aflăm care este situația în aceste domenii, este necesar, totuși, ca nu 30 de minute să fie puse pe marginea raportului întrebări, dar pînă la o oră. Fiindcă, totuși, sîntem 101 deputați, ne interesează foarte mult care este situația. Din partea Frațiunii noi propunem pînă la o oră.

Domnul Igor Corman:

Deci este propunerea Frațiunii ca termenul pentru întrebări pe marginea celor două rapoarte, în loc de 30 de minute, să fie pînă într-o oră. Și eu supun votului propunerea Frațiunii.

Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Deci rămîne prevederea 30 de minute.

Alte propuneri? Alte propuneri nu sînt. Deci trecem la examinarea ... Dar, mai întîi, să supun votului pe ansamblu acest regulament, procedura respectivă. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Procedura este aprobată.

Și acum subiectul cu nr.304, moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul de apărare și militar, activității Ministerului Apărării și a activității ministrului Vitalie Marinuța.

Deci îl invit la tribuna centrală pe domnul Marinuța, ministrul apărării.

Domnule ministru,

Aveți pînă în 15 minute.

Domnul Vitalie Marinuța – ministrul apărării:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Onorat Parlament,

Prezint atenției dumneavoastră Raportul activității Ministerului Apărării al Republicii Moldova și activitatea mea în calitate de ministru, axată pe politicile în domeniul de apărare și militar.

În motivarea moțiunii simple asupra politicilor în domeniul de apărare și militar, activității Ministerului Apărării și a activității ministrului Vitalie Marinuța, înaintată de Frațiunea Partidului Comuniștilor în Parlamentul Republicii Moldova la 4 iulie 2013, autorii, din start, accentuează că Ministerul Apărării are misiunea

să elaboreze politica de apărare, să conducă și să coordoneze construcția și dezvoltarea Armatei Naționale, să determine riscurile și amenințările cu caracter militar și necesitățile privind pregătirea sistemului național de apărare pentru asigurarea securității militare a statului.

În temeiul celor expuse, trebuie să menționăm că, în perioada exercitării de către mine a funcției de ministru al apărării, anii 2009 – 2013, Ministerul Apărării a realizat acțiunile și subacțiunile planificate pentru perioada vizată în condițiile stabilite conform Planului de acțiuni al Guvernului și în conformitate cu cadrul legal.

Astfel, în termeni cantitativi, 75% din acțiunile programate pentru anul 2012 au fost realizate sau sînt în proces de realizare, iar doar 25% din aceste acțiuni au rămas nerealizate, majoritatea – din cauza finanțării.

Unu. Au fost continuate acțiunile de reformare a sectorului de apărare în conformitate cu standardele internaționale, printre care cel mai important proces fiind relansarea analizei strategice de apărare în 2009 și, ulterior, întocmirea documentului final și aprobarea acestuia de către Consiliul Suprem de Securitate la data de 23 iulie 2012.

Odată cu aprobarea, în 2011, a Strategiei securității naționale a fost inițiată procedura de elaborare a Strategiei militare naționale, fiind inițiat procesul analizei strategice a întregului sector de securitate.

Doi. Procedura legală de inițiere și planificare a activităților pe plan internațional s-a desfășurat în conformitate cu articolul 26, alineatul (2), litera n) din Legea cu privire la apărarea națională.

Participarea Armatei Naționale la exerciții este binevenită pentru efectivul Armatei Naționale, pentru asigurarea unei colaborări eficiente între militarii armatelor partenere și noi am continuat acest proces.

Trei. A fost inițiat procesul formării capacităților necesare și implementarea întregului arsenal de instrumente ce țin de exercitarea controlului civil și democratic asupra sectorului de apărare, inclusiv prin extinderea posibilităților de coparticipare a mass-media și societății civile.

Pe parcursul perioadei de referință, Ministerul Apărării s-a caracterizat printr-o deschidere maximă către mass-media și societatea civilă, fiind apreciat pozitiv, inclusiv în sondaje.

A fost continuat procesul de profesionalizare graduală a Armatei Naționale. Ne propunem către 2017 să profesionalizăm întreaga armată.

Cinci. Un accent semnificativ a fost pus pe dezvoltarea învățămîntului militar în vederea pregătirii atît a ofițerilor, cît și a corpului de sergenți și a subunităților conform standardelor moderne.

De asemenea, s-a stabilit trecerea treptată la standardele moderne de instruire a efectivului potrivit procesului de evaluare a conceptului capabilităților operaționale. Iar în cadrul Academiei Militare s-a schimbat programul de învățămînt primar și, totodată, a fost introdus, pentru prima dată în domeniul apărării și securității, studiul de masterat. La momentul actual, lucrăm asupra introducerii studiilor de doctorat.

În contextul asigurării controlului spațiului aerian național, o altă misiune a armatei, au fost depuse toate eforturile pentru a dezvolta, pe parcursul acestor ani, capacități necesare acestui sector. Actualmente, este pregătită baza legislativă, rămîne să decidă forumul legislativ asupra finanțării.

A fost sporită participarea Republicii Moldova la eforturile internaționale de menținere a păcii. La momentul actual, avem peste 10 militari în operațiuni de menținere a păcii pe continentul african. De asemenea, pentru prima dată, avem reprezentantul nostru în Departamentul Națiunilor Unite pentru Operațiunile de Menținere a Păcii. A fost dezvoltat dialogul cu instituțiile internaționale de securitate și armatele statelor partenere pe dimensiunea militară.

Nouă. În contextul eforturilor de revitalizare a regimului de control asupra armelor convenționale în Europa, instituția apărării a depus eforturi considerabile pentru a îmbunătăți condițiile de securitate a armamentului și munițiilor. Astfel, pînă la momentul actual, au fost recondiționate 5 depozite din cele 14 existente, s-a inițiat proiectul de construcție a unui depozit nou de armament și muniții.

Zece. Doar ieri a avut loc lansarea etapei a treia a Proiectului de distrugere a pesticidelor și substanțelor chimice periculoase în Republica Moldova, lansată de către Ministerul Apărării în comun cu Organizația pentru Întreținere și Aprovizionare a Alianței Nord-Atlantice. Aceste activități vin în suportul implementării obiectivelor Planului Individual de Parteneriat Moldova-NATO, adoptat de către Republica Moldova și a Programului de guvernare.

În vederea remedierii situației la capitolul „Soluționarea problemelor sociale și creșterea calității vieții personalului”, ministerul a fost în permanentă căutare de soluții, cum ar fi, de exemplu, demararea unor proiecte de parteneriat public privat, de construcție a locuințelor de serviciu pentru militari, oferită cu sprijinul partenerilor străini, a unor facilități balneosanatoriale pentru militari și membrii familiilor lor, oportunități de studii în instituțiile de învățămînt superior și de reconversie militară.

Pornind de la acestea, considerăm necesar de a veni cu contraargumentele de rigoare pe marginea pretinselor acțiuni ale Ministerului Apărării, expuse în moțiunea Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Prima. În ceea ce privește comercializarea de armament. De către Ministerul Apărării, în anul 2011, au fost semnate două contracte de comercializare a activelor Armatei Naționale. În baza hotărîrii Comisiei guvernale au fost efectuate aceste acțiuni pentru comercializarea activelor forțelor armatei, precum și în baza autorizației de export a mărfurilor strategice de la Comisia interdepartamentală de control asupra exportului, reexportului, importului și tranzitului de mărfuri strategice.

Bunurile materiale contractate sînt incluse în Lista activelor Armatei Naționale propuse spre comercializare, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.458-XV din 30 iulie 2001. Și, după evaluarea stării tehnice a acestora, s-a constatat că sînt moral învechite, utilizarea lor ulterioară este economic irațională, deoarece aducerea în starea de funcționare necesită cheltuieli enorme.

Cu toate aceste acțiuni, întreprinse de către Ministerul Apărării în conformitate cu legislația în vigoare și care a încercat să valorifice și să obțină surse financiare necesare pentru Armata Națională, în octombrie 2011 de către Comisia parlamentară de anchetă, formată în acest sens, care a examinat cazul din punct de vedere politic, dar nu unul economic și juridic, a fost sistat procesul de predare – primire a activelor către compania respectivă și, ulterior, a fost sesizată Procuratura Generală pentru examinarea legalității tranzacției.

La data de 15 martie curent, Ministerul Apărării și alte structuri statale au fost informați de Procuratura Generală, precum că, în urma finalizării anchetei pe cazul menționat, la 15 februarie 2013, procesul penal a fost clasat din lipsa elementelor constitutive de infracțiune, prin urmare a fost recunoscută legalitatea tranzacției.

Cum a fost menționat în prima declarație a Ministerului Apărării, în septembrie 2011, precum că contractarea și comercializarea activelor către compania letonă este în conformitate cu legislația în vigoare, așa și a fost stabilită în 2013, dar deja de Procuratura Generală.

Al doilea subiect referitor la declarațiile mele din presă. Pe lângă misiunea de organizare, coordonare și conducere a activităților în domeniul apărării naționale, construcția și dezvoltarea Armatei Naționale și pregătirea ei pentru executarea misiunilor de apărare a țării, Ministerul Apărării are atribuția de a menține relații cu publicul, cu organizațiile obștești, realizarea măsurilor de informare a societății asupra activității Armatei Naționale, conform articolului 28, alineatul (1), litera o) din Legea cu privire la apărarea națională.

Aș vrea să menționez și citez ... Aș vrea să menționez că în articolul pe care

l-am menționat eu în declarațiile mele am accentuat doar că cetățenii trebuie să aibă încredere în forțele Armatei Naționale. În același timp, trebuie să înțeleagă faptul că premise pentru declanșarea unui conflict militar pe Nistru nu sînt. Cu toate că situația este destul de tensionată, problematică, eu sînt ferm convins că nu sînt premise pentru un conflict militar.

De aceea, considerăm că declarațiile din moțiunea simplă sînt false.

Cu referire la tentativele de tănuire a unor infracțiuni în Armata Națională, așa-numite tentative. Instituția Ministerului Apărării este o structură deschisă pentru societatea civilă, acest fapt s-a demonstrat și la începutul anului 2013 prin crearea unei Comisii pentru studierea fenomenului de încălcare a regulilor statutare dintre militari, constituită la inițiativa mea personală din reprezentanți ai societății civile, ONG-uri, care au activat în toate unitățile militare ale Armatei Naționale. Decizia acestei comisii a fost că climatul social-psihologic din armată este unul bun. Pe parcursul ultimilor trei ani, numărul de infracțiuni este în descreștere, de la 80 în 2010 la 61 în 2012.

În aceeași ordine de idei, s-a diminuat și numărul de militari condamnați. În perioada menționată se atestă o scădere a numărului de relații neregulate între militari. În pofida măsurilor întreprinse de către conducerea Ministerului Apărării și a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, cu părere de rău, avem, totuși, cazuri inclusiv de deces al militarilor.

În așa mod, la data de 25 iunie 2013, când militarul în termen al Brigăzii 2 Infanterie Motorizată soldatul Filipciuc Oleg Anatolie, care, la data de 23.06.2013, a părăsit locul de dispunere a unității, a fost găsit strangulat în fișia forestieră din apropierea Bazei de Instruire Bulboaca.

La sosirea și verificarea cadavrului de către medicul legist, urme de violență nu s-au depistat, domnule deputat. Concluzia medico-legală, care a fost condusă în municipiul Chișinău, atât și la Edineți, a stabilit acest fapt și este anexată la materialele dosarului penal, intentat de către Procuratura Militară Chișinău.

Regretăm acest fapt și aducem condoleanțe rudelor și familiei soldatului Filipciuc și rămîne ca Procuratura Generală să se expună la finalizarea acestui dosar.

Și ultimul moment, pe care aș dori să îl abordez, nu este inclus în această moțiune, dar a fost abordat nu o dată, aplicațiile moldo-române, care s-au desfășurat la Centrul de Instruire Bulboaca în perioada 1 – 4 iulie curent.

Antrenamentele în comun dintre militarii armatelor partenere asigură un schimb de experiență, o interoperabilitate sporită, în special când este vorba despre participarea în misiuni internaționale.

Participarea unui pluton de infanterie al Armatei Române în număr de 25 militari, fără armament, fără tehnică, în cadrul unei companii de infanterie a Armatei Naționale este o activitate planificată la nivel bilateral și inclusă în Planul de activitate externă a Ministerului Apărării pentru anul 2013, aprobat la finele anului trecut.

Extras din acest Plan îl am cu mine, pot să îl prezint.

Scopul aplicațiilor a fost evaluarea capabilităților operaționale ale unei subunități a Armatei Naționale pentru îndeplinirea misiunilor de menținere a păcii în componența unei unități multinaționale, conform standardelor internaționale.

În cadrul aplicațiilor au fost implicați 12 evaluatori ai Armatei Naționale, precum și 2 experți din Italia și Ucraina. Mai mult, tot în baza acestui Plan de cooperare pentru anul 2013, în perioada 14 – 26 aprilie curent un contingent al Armatei Naționale, compus din ofițeri, plutonieri și sergenți, a participat la exerciții similare în România.

Și dacă tot vorbim despre aplicații, atunci trebuie menționat că, în perioada 10 – 27 iunie curent, la Centrul de Instruire al Brigăzii de Infanterie Motorizată Moldova din municipiul Bălți s-a desfășurat alt exercițiu moldo-american. Acesta a fost al treilea exercițiu de acest gen, desfășurat pe teritoriul Republicii Moldova, cu participarea forțelor speciale din armatele Republicii Moldova și Statele Unite ale Americii.

Chiar astăzi, la același Centru de Instruire din Bălți se desfășoară aplicațiile moldo-ucrainene Nord 2013. Iar un contingent format din 65 de militari ai Armatei Naționale se află la aplicațiile multinaționale NATO „Parteneriatul pentru pace”, care se desfășoară la poligonul „Iavorov” din Ucraina.

Nu poate fi trecută cu atenția participarea militarilor Armatei Naționale la aplicațiile multinaționale desfășurate în Republica Federală Germană la poligonul „Hohenfels” în 2012, au participat două contingente, cu un efectiv total de 220 de

persoane, de militari. Iar în martie curent, noi am detașat încolo 144 de militari. De ce în aceste cazuri nu au fost adresate întrebări vizavi de statutul de neutralitate sau de alt gen? Este enigmă.

Țin să menționez că Armata Națională are acorduri de cooperare bilaterală, ca și cel ratificat recent cu România, încă cu 16 state, atât membrii NATO, cât și partenerii. Inclusiv Federația Rusă, Republica Belarus, China etc. Apropo, în perioada anilor 1998-2005, au fost desfășurate un șir de exerciții moldo-ruse. Întreruperea acestor exerciții a fost la solicitarea părții ruse, reieșind din stadiul de atunci al relațiilor bilaterale. Noi, în nenumărate ori, am abordat tema revenirii la procesul de desfășurare a exercițiilor, în discuțiile noastre cu omologii ruși, însă răspuns, la momentul actual, nu am primit.

Și încă un moment vizavi de subiectul cooperării cu Alianța Nord-Atlantică. În anul 2006, la Centrul de instruire Bulboaca s-au desfășurat aplicațiile internaționale "Cooperative Lancer-Longbow", cu participarea a peste 1500 de militari din peste 20 de state, în special NATO, sau a Alianței Nord-Atlantice și semnatori ai Programului "Parteneriatul pentru Pace". Aprobarea acestui exercițiu, fix ca și exercițiul cu participarea părții române, a fost la nivel de Președinte și eu am scrisoarea, semnată de Președintele Voronin, de atunci, care permite exercițiile cu NATO pe teritoriul Republicii Moldova. Așa gen de exerciții aș putea să enumăr încă mult, dar aș vrea să răspund la întrebarea: în ce bază ei... se desfășoară aceste exerciții? Baza este Legea nr.448 din 13 noiembrie 2003 cu privire la statutul forței militare străine în Republica Moldova.

La articolul 5, alineatul (8) din Legea respectivă este stipulat că Ministerul Apărării, cu 10 zile înainte de sosirea forței militare, asigură cu informația necesară autoritățile corespunzătoare ale administrației publice centrale și locale, implicate în această activitate. Eu am la mine toate permisiunile de la toate instituțiile statale că au fost înștiințate și avem permisiunea de la ele: Vama, Poliția de Frontieră, Președinția și altele.

În final, vreau să menționez că Armata Națională este gata să își îndeplinească misiunile constituționale, iar în colectivele militare predomină un climat moral-psihologic sănătos.

Vreau să vă mulțumesc pentru atenție și sînt gata să răspund la toate întrebările dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Mulțumim.

Și acum runda de întrebări – răspunsuri.

Microfonul nr.2.

Domnul Ghenadie Morcov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule ministru,

Cînd ați fost instituit în funcția de ministru, dumneavoastră ați trecut controlul medical?

Domnul Vitalie Marinuța:

Poftim?

Domnul Ghenadie Morcov:

Controlul medical, cînd ați fost instituit dumneavoastră în funcția de ministru, ați trecut? Și cît de des treceți controlul medical și dacă aveți chiar și un certificat care confirmă această chestiune?

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu cred că are relevanță la acest subiectul. Și eu aș putea să pun așa întrebare.

Domnul Ghenadie Morcov:

Are foarte mare relevanță, foarte mare. Deci înțelegem că nu prea treceți regulat acest control?

Acum întrebare mai concretă, la... dar... păi, aceasta reiese că nu avem niște constatări că dacă avem niște lucruri sănătoase în Ministerul Apărării.

Și mai concret, vād că nu vreți să răspundeți, înseamnă că aveți o teamă și o frică de această chestiune. Acești doi bravi ostași, decedați în Armata Națională, după cum spuneți, prin sinucidere, spuneți vă rog, ați examinat, poate, fișa medicală a acestor tineri, dacă au fost încorporați sănătoși?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, eu vreau să vă mulțumesc pentru întrebare.

Aceste două cazuri nu pot fi puse împreună. Un caz este... Cu toate că ambele sînt strangulări.

Domnul Ghenadie Morcov:

Păi, da, de aceea și....

Domnul Vitalie Marinuța:

Un caz este cu militarul pe contract, alt caz este cu militar în termen. Un caz este în timpul concediului medical, după fracturarea, iarăși, acasă a piciorului. Și cu acest caz dat se ocupă, la momentul actual, Procuratura Hîncești.

Domnul Ghenadie Morcov:

Eu nu v-am întrebat cine se ocupă, eu v-am întrebat: fișa medicală ați examinat-o? Și dacă este scris "sănătos"? Fiindcă există circumstanțe...

Domnul Vitalie Marinuța:

Dacă este încorporat...

Domnul Ghenadie Morcov:

...fiindcă aceste persoane au fost aduse, impuse. Dumneavoastră spuneți că încrederea în Armata Națională... Care încredere în Armata Națională, dacă lumea

vă trimite... părinții vă trimit în armată băieți bravi, sănătoși și îi aduc în sicrie înapoi, acasă? Ce fel de armată... încredere în Armata Națională?

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Vreau să menționez încă o dată că statistica...

Domnul Ghenadie Morcov:

Concret la întrebare...

Domnul Vitalie Marinuța:

...decesului în Armata Națională este în descreștere...

Domnul Ghenadie Morcov:

...sînt inscripții "sănătos" sau nu? Nu îmi spuneți povești aici, pălăvrăgeli.

Sînt înscriși în fișa medicală...

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

Ați pus întrebarea. Vă rog să aveți răbdare, ascultați răspunsul.

Vă rog, răspunsul.

Domnul Vitalie Marinuța:

Păi, am răspuns.

Răspunsul este că fiecare tînăr trece comisia medicală, iar în ceea ce ține de acest subiect. Procuratura militară rămîne să își expună viziunea după încheierea cauzei penale.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Vitalie Marinuța:

Ministerul Apărării și-a expus poziția în cîteva conferințe de presă deja.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Două întrebări am.

Repet, în primul rînd, cuvintele pe care le-ați spus dumneavoastră la început, că ministrul apărării răspunde pentru dezvoltarea și construcția Armatei Naționale și întreg ministerului apărării, așa, da?

Domnul Vitalie Marinuța:

Corect.

Domnul Anatolie Gorilă:

De câți ani sînteți ministrul apărării?

Domnul Vitalie Marinuța:

Din 2009, septembrie.

Domnul Anatolie Gorilă:

Din două mii... patru ani, să spunem așa. Spuneți, vă rog, din 2009 pînă în ziua de astăzi, cîtă tehnică militară nouă, cît armament nou a fost procurat de către Ministerul Apărării pentru a dezvolta Ministerul Apărării și a aduce la standardele europene, pe care le-ați menționat? Numiți, vă rog, cîtă tehnică și cît armament? Nou.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă aduc la cunoștința dumneavoastră că, din 1992 încoace, practic, în Armata Națională tehnică militară...

Domnul Anatolie Gorilă:

Nu, nu, nu. Din 2009, vă rog.

Domnul Vitalie Marinuța:

Păi, eu vă spun pe toată perioada...

Domnul Anatolie Gorilă:

Din 2009.

Domnul Vitalie Marinuța:

...fiindcă posed informația pentru toată perioada de dezvoltare a Armatei Naționale. Nu s-a procurat nimic. Însă, în conformitate cu programele de asistență tehnică cu partenerii noștri, în ultimii câțiva ani a fost adusă foarte multă tehnică, în special, nu de luptă, dar de asigurare de luptă și avem programe de dezvoltare...

Domnul Anatolie Gorilă:

"Jeep"-uri, "BMV" și "Audi", da?

Domnul Vitalie Marinuța:

...pe anul viitor și mai mult să aducem.

Domnul Anatolie Gorilă:

"Jeep"-uri, "BMV" și "Audi".

Mulțumesc, domnule ministru. Iată așa voi dezvoltați armata.

Și a doua. Eu vreau să vă citesc: ”Parlamentul, prin Hotărârea nr.71 din 5 aprilie 2012, a decis că Procuratura Generală, în termen de 3 luni, (înseamnă că mai, iunie, iulie) de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, va informa Parlamentul despre rezultatele investigării procedurii de comercializare a armamentului.”

Vreau să vă aduc la cunoștință, și dumneavoastră personal și întregului Parlament, că eu, personal, ca deputat, ca fost președinte al acestei comisii, nu am fost informat și nu am auzit, și nu am văzut ca Procurorul General, de la tribuna Parlamentului, să facă oarecare așa informații. De aceea, eu vă informez pe dumneavoastră că eu las după mine dreptul, ca deputat în Parlament, să inițiez un control suplimentar, mai ales, al informației operative legate de comercializarea acestui armament. Și voi ruga și Procuratura Generală, și restul organelor de stat, să efectueze așa control.

Vă mulțumesc.

Domnul Vitalie Marinuța:

Aveți tot dreptul.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean:

Mulțumesc.

Domnule Marinuța,

În ajunul zilei înmormântării răposatului soldat Oleg Filipciuc, în preajma municipiului Bălți, la o margine drum, locuitorii comunei Bogdănești, satul Bezeda, au găsit un tânăr care se îndrepta spre satul Bezeda. S-a constatat că acest tânăr este nu altcineva decât Anatolie Filipciuc, fratele lui Oleg Filipciuc. Îmbrăcămintea lui Anatolie era foarte stranie, el era îmbrăcat foarte sumar. De fapt, era doar în lenjerie de corp, sau, cum se spune în popor, era numai în chiloți. Nu avea nici un maiou măcar pe el. Deci localnicii l-au dus acasă, în satul Bezeda.

Primarul satului a contactat unitatea militară cu întrebarea: cum s-a întâmplat că soldatul Anatolie Filipciuc a mers pe jos din unitatea militară și a fost trimis în concediu pentru înmormântarea fratelui doar în chiloți? Știți ce au răspuns superiorii? Că lui nu i se cuvinea uniforma și aceasta a fost oprită în unitatea militară. Întrebarea mea este: Spuneți-mi, vă rog, ce înseamnă aceasta? Soldatul pleacă din armată în concediu acasă și pleacă în chiloți? Explicați, vă rog.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Eu vă mulțumesc pentru întrebare.

În primul rând, soldatul Filipciuc, fratele lui Oleg Filipciuc, nu este militar al Armatei Naționale. Vă aduc la cunoștința dumneavoastră.

Domnul Iurie Muntean:

Scuzare. Scuzare. Eu sîmbătă am fost acolo...

Domnul Vitalie Marinuța:

Ascultați pînă la urmă.

Domnul Iurie Muntean:

...și am discutat și cu localnicii, și cu primarul. Nu induceți în eroare Parlamentul, vă rog frumos.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vreau să...

Domnul Iurie Muntean:

Eu am fost acolo, în Briceni.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă rog să ascultați răspunsul pînă la urmă.

Domnul Iurie Muntean:

Bine.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu este ostaș al Armatei Naționale. El a fost încorporat în trupele de carabinieri, care nu sînt parte componentă a Armatei Naționale și nu sînt în subordinea Ministerului Apărării. Prima.

A doua. Nu cred că ar fi putut să se întîmple așa ceva, cum nu am crezut că... data... nu mai țin care... cînd un deputat a ieșit la tribună sau la microfon și a spus că soldatul Filipciuc a avut leziuni corporale ș.a.m.d., a fost bătut și multe altele. Fiindcă toate expertizele medico-legale, și acea care a fost efectuată la Chișinău, în conformitate cu legislația internațională și procedurile internaționale, atît și la solicitarea părinților la Edineț, au confirmat că soldatul Filipciuc nu avea nici un fel de alte leziuni corporale, decît cea de la strangulare. Așa că dumneavoastră vă rog să concretizați informația și să vă înaintați un demers la Procuratură, în cazul în care ea este veridică.

Domnul Iurie Muntean:

Cu alte cuvinte, dumneavoastră vreți să spuneți că împreună cu dumneavoastră aici trebuie să stea și Dorin Recean, ministrul de interne. Avînd în vedere că Anatolie Filipciuc s-a dovedit a fi ostaș nu din Armata Națională, dar din trupele de carabinieri.

Domnul Vitalie Marinuța:

Cum se vede, dumneavoastră nu posedăți informația unde își face serviciul fratele răposatului, înseamnă că nu posedăți informația și ce s-a întîmplat cu el sau este una eronată. Vă sugerez să controlați informația.

Domnul Iurie Muntean:

Spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră ați ajutat cumva familia Filipciuc? Avînd în vedere că este o familie nevoiașă.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, noi am acordat toate necesitățile pentru a... procedurile de funeralii a fi îndeplinite. Totodată, menționez că ostașii decedați în cadrul Armatei Naționale, nu pleacă acasă în sicrie, cum a fost menționat, de metal, dar în conformitate cu acele tradiții care sînt la noi. De aceea, iarăși, este o... o minciună a fost aici, în Parlament. Și noi vom acorda și în continuare, în conformitate cu legislația în vigoare, tot suportul necesar.

Domnul Iurie Muntean:

Nu ați răspuns la întrebare. Avînd în vedere că ați fost profund implicat...

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, eu am spus că noi am acordat.

Domnul Iurie Muntean:

...în diferite tranzacții, inclusiv cu vînzarea apartamentelor... cu vînzarea de armament, eu cred că Ministerul Apărării dispune de fonduri suplimentare pentru a ajuta o familie nevoiașă. Deci care a fost ajutorul acordat familiei, spuneți-mi?

Domnul Vitalie Marinuța:

La momentul actual, încă va fi ajutor. Noi, practic, am contribuit la masa de pomenire, noi am procurat și sicriul, și multe alte chestiuni pe care nu vreau... și nu le țin minte toate, punct după punct, dar ajutorul a fost efectuat și am participat și la funerarii.

Domnul Iurie Muntean:

Clar. Bun.

Domnul Vitalie Marinuța:

Nu personal, dar cu militarii Armatei Naționale.

Domnul Iurie Muntean:

Bun.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ați anticipat, domnule ministru, într-un fel, întrebarea mea, dar eu vreau să vă întreb și să răspundeți direct. Atunci, în ziua înmormântării, de aici, de la microfonul nr.4, deputatul Mișin, cu o voce gravă, aproape urlând, țipând, a spus că, iată, părinții au destupat sicriul și s-a dovedit că decedatul are leziuni corporale, fapt ce dovedește că pricina morții lui nu este ceea ce ați anunțat-o oficial.

Vă rog să ne spuneți amănunțit câte expertize medico-legale s-au făcut și, fiindcă nu a răsunat de atunci o dezmințire, deputatul Mișin a înghițit limba de atunci și această minciună a plecat în popor, vă rog să dați un răspuns amănunțit și să dezavuați această minciună.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc și dumneavoastră pentru întrebare.

În acest caz au fost îndeplinite cu exactitate toate procedurile, pe care trebuie să le facă și care sînt prescrise în Regulamentele militare. A fost înștiințată îndată Procuratura militară, care a dispus plecarea la locul incidentului a doi procurori militari. Deasemenea, Poliția Militară a fost implicată. A fost îndată efectuată expertiza medico-legală la Centrul de expertiză medico-legală, nu de către militari, de către civili. Din discuția mea personală cu medicul legist, am fost informat că special s-a îndeplinit o procedură mai amplă. S-a mers pe procedura internațională medico-legală.

Totodată, vreau să menționez că, la solicitarea rudelor și la insistența altor persoane, o a doua expertiză medico-legală a fost îndeplinită la Edineț. Ambele au stipulat, eu nu am documentul la mine, fiindcă el este în dosar, dar... și ambele au stipulat că nu au fost leziuni corporale, vîntăi și alte semne, care ar arăta la bătaie sau maltratare. De aceea eu consider, personal, și Ministerul Apărării consideră că acele declarații sînt declarații pripite, dacă să nu le numim altfel. Dar rămîne, în final, Procuratura Militară să se expună asupra cazului.

Noi, totodată, am îndeplinit ancheta noastră. Unele persoane, care am considerat că trebuiau să fie mai responsabile în activitatea sa, au fost pedepsite, altele chiar au fost și scoase din funcție, în așa mod ca să facem tot posibilul așa fel de cazuri să nu aibă loc în Armata Națională.

Totodată menționez că după numărul statistic al sinuciderii, în ultimii 10 ani, în Armata Națională este în descreștere.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau:

A doua întrebare, domnule ministru.

Vă rog să ne spuneți iarăși într-o formă amănunțită ce s-a scos din contextul declarației dumneavoastră, făcute în cadrul unui interviu, care a fost atît de larg răspîndit și, de fapt, distorsionat, la punctul meu de vedere, fiindcă am luat cunoștință de originalul declarației dumneavoastră.

Vă rog, iarăși, pentru acei care ne ascultă acum să dați un răspuns amănunțit, detaliat, cât se poate mai detaliat.

Mulțumesc.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da, vă mulțumesc și eu.

Cred că din declarația sau interviul în cauză s-a scos tot, în afară de o frază, care a fost sau le convenea de a fi manipulată pentru a aduce spaima, eu cred că, în societate de către, cunoaștem noi cine, acei care au înaintat această moțiune. Practic, acest interviu a fost de a spune tranșant că noi, Republica Moldova, nu avem intenții militariste, de a spune tranșant că conflictul militar din 1992 și consecințele lui trebuie să fie soluționate doar prin metode pașnice, prin formatul "5+2", de lăsat ca diplomații să își facă lucrul.

Totodată, eu cred că cetățenii Republicii Moldova trebuie să fie siguri că resursele financiare și umane, alocate Armatei sale, sînt implementate sau sînt valorificate la justa lor valoare. Acesta este faptul pe care l-am expus în interviu și, cum am menționat și la început, încă o dată menționez că a fost scos din context tot, s-a lăsat doar o frază, care și aceea este doar o constatare firească.

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică.

Microfonul nr.4.

Domnul Vadim Mișin:

Спасибо, господин председательствующий.

Хочу сказать господину Сахарняну и Вам, господин министр, что я от этого микрофона говорил то, что и сегодня, подчеркиваю для Вас, и сегодня говорят все жители этих сел. Что парня убили. И сколько бы вы с этой трибуны не утверждали обратное, я вам рекомендую, сядьте в машину, возьмите с собой Сахарняну, и поезжай в то село. И я тогда после этого на вас посмотрю. Только охрану с собой возьмите, на всякий случай. Это первое.

А теперь второе. Если Вам это не известно, то я вам говорю. Над этим парнем полгода издевались. Во вверенном Вам подразделении. Этого парня постоянно избивали. Это знает его отец. Это знают все родственники. Это сегодня знают все эти 3 села. И к сведению вашему. Когда тело этого парня привезли на экспертизу в Единцы, знаете, что им сказал Единецкий судмедэксперт? Я вскрывать не буду, у меня такое указание из Кишинева. Я проведу внешний осмотр. Поэтому стыдно Вам стоять сегодня на этой трибуне и пытаться защититься трупом парня, смертью парня. Вы бы лучше оттуда слезли и вообще не появлялись ни здесь, ни в Министерстве обороны.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Eu afirm cu toată seriozitatea, dumneavoastră ați făcut fix așa afirmații data trecută, mincinoase, și cred că este în același, în aceeași direcție merge și declarația de astăzi. Dar în satul cela eu o să merg și o să merg fără de pază.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Vitalie Marinuța:

Și fără „bronjilet”.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Marinuța,

Știu că dumneavoastră ați făcut studiile militare peste hotare. Dar, fiind numit în funcția de ministru al apărării, ați studiat legislația Republicii Moldova? În special Constituția țării.

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu nu sînt jurist, poate că studiile mele nu sînt atît de bune în cadrul juridic, dar am consilieri pe problema respectivă.

Domnul Gheorghe Anghel:

Dar cineva măcar vă sugerează că dumneavoastră, prin acțiunile pe care le întreprindeți, în calitate de ministru, încălcați Constituția Republicii Moldova?

Domnul Vitalie Marinuța:

Anume?

Domnul Gheorghe Anghel:

Mă refer la misiunile de menținere a păcii, pe care le trimiteți în zone de conflict militar.

Domnul Vitalie Marinuța:

Mai concret.

Domnul Gheorghe Anghel:

Ceea ce contravine principiului constituțional de neutralitate permanentă.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă rog mai concret la ce vă referiți.

Misiunea de menținere a păcii nu contravine statutului de neutralitate a Republicii Moldova.

Dacă ele au mandatul Națiunilor Unite, atunci o țară neutră poate să participe în operațiuni de menținere a păcii, nu în operațiuni de război.

În așa mod, în perioada 2003 – 2006, în Irak, șase contingente ale Armatei Naționale au participat unde era destul de fierbinte, vreau să vă spun.

Chiar unul dintre militarii primului contingent a fost rănit și domnul Voronin cred că poate să confirme, și ceilalți deputați care pe atunci erau consilieri și deputați în Parlament și au aprobat anume deplasarea contingentului Armatei Naționale în Irak.

Dar nu este nimic anticonstituțional.

Domnul Gheorghe Anghel:

Domnule ministru,

Eu am înțeles că nu sînteți juriști, dar, ca militar, ar trebui să faceți diferența între ceea ce a fost în Irak, în o misiune de post conflict la deminarea teritoriului și participarea în zonă de conflict, unde merge acum conflictul militar.

Domnul Vitalie Marinuța:

Puteti să-mi dați exemplu.

Domnul Gheorghe Anghel:

Ceea ce ați spus.

Domnul Vitalie Marinuța:

Unde anume?

Domnul Gheorghe Anghel:

În Afganistan, în...

Domnul Vitalie Marinuța:

Noi...

Domnul Gheorghe Anghel:

...Africa.

Domnul Vitalie Marinuța:

În Afganistan nu avem.

Domnul Gheorghe Anghel:

Acolo unde permanent dumneavoastră veniți în Parlament și cereți învoirea Parlamentului ca să trimiteti acolo ostașii moldoveni.

Domnul Vitalie Marinuța:

Deocamdată încă nu am fost în Parlament cu așa cerințe, ca să solicit anume implicarea sau... unui contingent în...

Domnul Gheorghe Anghel:
Mai uitați-vă prin proiectele...

Domnul Vitalie Marinuța:
...anume în Afganistan.

Domnul Gheorghe Anghel:
...de legi pe care le susțineți aici, în Parlament, și o să vedeți.

Domnul Igor Corman:
Să fim mai concreți, domnilor deputați.

Domnul Vitalie Marinuța:
Concret.

Domnul Igor Corman:
Întrebarea concretă dacă este, o puneți, dar așa e un dialog fără...

Domnul Gheorghe Anghel:
Aș vrea să știu concret. Pentru dumneavoastră ce este mai important: Constituția Republicii Moldova sau indicațiile pe care le primiți de la Pentagon sau de la NATO?

Domnul Igor Corman:
Ei, o declarație.

Domnul Vitalie Marinuța:
Vreau să vă spun că...

Domnul Igor Corman:
Și eu înțeleg că întrebări nu mai sînt.

Domnul Vitalie Marinuța:
...pentru Armata Națională.

Domnul Igor Corman:
Domnule ministru,
Răspundeți la întrebări.

Domnul Vitalie Marinuța:
Am înțeles.

Domnul Igor Corman:
Deputații au dreptul să facă declarații, pentru aceasta sînt deputați.
Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule ministru,

Pregătindu-mă de aceste audieri, am ridicat rezultatele controlului Curții de Conturi pentru perioada în care ați fost dumneavoastră ministru și, să vă spun sincer, am rămas impresionată de numărul de încălcări pe care le-a admis Ministerul Sănătății... în calitate de executor al bugetului public.

Ministerul Apărării, da.

(Rumoare în sală.)

Domnul Vitalie Marinuța:

Noi sîntem Ministerul Apărării.

Doamna Oxana Domentî:

Ministerul Apărării. Cer scuze.

Domnul Vitalie Marinuța:

Poate ați încurcat rapoartele.

Doamna Oxana Domentî:

Ministerul dumneavoastră, pe care îl conduceți. Cu siguranță, este vorba de ministerul dumneavoastră. Este vorba despre neutilizarea conform destinației a surselor publice, de nerespectarea cadrului legal în domeniul achizițiilor, în jur de 50 de milioane de cheltuieli ineficiente pe care le-ați admis la achiziționarea inclusiv a produselor alimentare necalitative pentru militari.

Lipsa unui control asupra achitării pensiilor, cauzate de nerespectarea obligațiilor contractuale ale Ministerului Apărării de a informa Banca de Economii în cazul în care pensionarii au decedat, ceea ce a dus la supraplăți de milioane de lei.

Dar, totodată, am fost uimită de admiterea unor supraplăți pe care le-a efectuat Ministerul Apărării la remunerarea personalului de conducere a acestui minister.

Cum explicați un astfel de management defectuos sub conducerea dumneavoastră?

Domnul Vitalie Marinuța:

Doamnă deputat,

Vă mulțumesc.

În primul rînd, ministerul nu este al meu, dar este al Republicii Moldova și al cetățenilor Republicii Moldova și nu pretind la acest minister.

În al doilea rînd, Raportul Curții de Conturi a fost în anul, dacă nu greșesc, 2010...

Doamna Oxana Domentî:

2012, ultimul. Dacă nu aveți ultimul raport.

Domnul Vitalie Marinuța:

Poate în ianuarie – februarie 2012.

Doamna Oxana Domenti:

La sfârșitul anului 2012.

Domnul Vitalie Marinuța:

La momentul actual...

Doamna Oxana Domenti:

Vi-l propun să citiți.

Domnul Vitalie Marinuța:

La momentul actual cred că eu trebuie să mă familiarizez încă o dată, dar sînt ferm convins că cifrele invocate de dumneavoastră, în marea majoritate, sînt greșite.

Doamna Oxana Domenti:

Domnule Marinuța,

Eu operez cu cifre statistice din Raportul Curții de Conturi.

Dacă îmi permiteți, pot să le dau citirii exact cu toate cifrele. Dar este vorba de delapidări de zeci de milioane, despre care scrie aici că ați admis cheltuieli ineficiente.

Domnul Vitalie Marinuța:

Doamnă deputat...

Doamna Oxana Domenti:

Eu...

Vă rog, poate nu cunoașteți acest raport? Este cazul să vă informați, este unul actualizat, la sfârșitul anului 2012.

Domnul Vitalie Marinuța:

Dacă erau, într-adevăr, în conformitate cum spuneți dumneavoastră, eu sînt ferm convins că Procuratura Generală, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției sau Centrul Anticorupție deja se sesizau și noi dădeam declarație în altă parte.

Doamna Oxana Domenti:

Deci pentru presă sau pentru cei acare sînt interesați, este vorba de Hotărîrea nr.20 din mai 2012 privind Raportul auditului regularității privind exercițiul bugetar la Ministerul Apărării și unele... unități militare și instituții din subordine.

Domnul Vitalie Marinuța:

Noi explicațiile de rigoare le-am dat la Curtea de Conturi.

Doamna Oxana Domentii:

Da.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

Domnul deputat Gorilă v-a adresat o întrebare, după mine importantă, legată de starea materială, de modul cum este echipată astăzi Armata.

Din răspunsul dumneavoastră am înțeles că toate Guvernele care au existat în Republica Moldova, inclusiv fosta guvernare, nu au fost în stare să asigure Armata cu o bază materială necesară, pentru a avea o Armată performantă, o Armată care să asigure securitatea Republicii Moldova.

Dar, în același timp, este bine cunoscut că nu doar partea materială este un element important pentru Armată, ci și partea morală.

Cum calificați dumneavoastră starea morală a Armatei?

Ce faceți dumneavoastră, în calitate de ministru, ca să ridicați moralul Armatei?

Cum considerați anumite declarații făcute aici, în Parlament?

Prin aceste declarații nu este afectat cumva moralul Armatei?

Este cunoscut, din sondajele de opinii, că Armata este a doua instituție, după Biserică, care se bucură de încredere.

Din nou, ce faceți dumneavoastră, cum calificați astăzi statutul moral al Armatei Naționale a Republicii Moldova?

(Rumoare în sală.)

Am pus-o, domnule Președinte. Am pus-o.

Domnul Vitalie Marinuța:

Vreau să vă mulțumesc.

Starea moral-psihologică a efectivului Armatei Naționale este una bună. Noi lucrăm permanent la aceasta și vreau să vă menționez chiar sau cu toate că salariile nu sînt acele care ar arăta sau ar fi după lucrul pe care-l depun militarii, ofițerii, militarii cu contract, noi sîntem mereu la datorie: 24 din 24.

Fără doar și poate, acele declarații din sală, inclusiv din Sala Parlamentului, nu contribuie la ridicarea moralei.

Dar noi facem tot posibilul și a fost, este și morala Armatei Naționale va fi la nivelul cuvenit.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și a doua întrebare.

Domnul Vitalie Marinuța:

În aceasta ne ajută și preoții, fiindcă avem un institut foarte bine...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

De capelă.

Domnul Vitalie Marinuța:

De colaborare și cu Biserica.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă doresc succes în această privință!

Și a doua întrebare. Din moțiunea simplă pe care o țin, aici, partea deja de încheiere este o frază care spune așa: fenomenele de război în interiorul unităților militare pot lua o amploare catastrofală.

Puteți cumva să-mi descifrați la ce stare de război se referă această afirmație, ori e o traducere nereușită a cuvântului „razborkă” sau s-a avut în vedere altceva? Adică, despre ce fel de război ar putea fi vorba? Sau doar este o insinuație care se aduce astăzi Armatei Naționale a Republicii Moldova.

Dumneavoastră ați citit această moțiune. Cum răspundeți la această afirmație făcută în Moțiunea respectivă?

Domnul Vitalie Marinuța:

Cred și această afirmație și multe altele din moțiunea simplă sînt îndreptate nu împotriva ministrului Marinuța, nu atît împotriva instituției militare a Republicii Moldova, dar este o parte componentă a unui plan mai amplu de denigrare a cursului nostru european. Și pentru aceasta cred că orice frază se poate de folosit în orice context.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Au mai rămas 5 minute din timpul prevăzut pentru întrebări.

Microfonul nr.5.

Domnul Vitalie Marinuța:

Poziția personală.

Domnul Vasili Șova – Frațiunea PCRM:

Domnule ministru,

У меня к вам два вопроса. Первое. Как вы оцениваете ситуацию в зоне безопасности за последние несколько месяцев?

Второе. Как идет расследование и каковы его результаты по инциденту имевшем место совсем недавно в Варнице, связанному с завозом туда со стороны Кишинева этих вагонов, вагончиков? Где были миротворческие посты, полицейские и т.д.?

И какова суть вот этого мероприятия, которое было тогда организовано учитывая, что говорил о том, что идет расследование.

И второй. Как вы оцениваете перспективы введения дополнительных миграционных постов в зоне безопасности без согласования с объединенной контрольной комиссией. Будет ли это влиять позитивно на ситуацию в зоне безопасности или все-таки это элементы дестабилизации ситуации?

Спасибо.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Vă mulțumesc.

În primul rând, vreau să spun că forțele de menținere a păcii al Republicii Moldova din zona de securitate își îndeplinesc misiunea în conformitate cu...

Domnul Vasili Șova:

Domnule ministru,

Я вас спрашиваю не „forțele de menținere a păcii ale Republicii Moldova”, а оценка ситуации в зоне безопасности.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Dumneavoastră, tot ca să dați o întrebare, ați ajuns la ceva. Și își îndeplinesc misiunea în conformitate cu legislația în vigoare.

La momentul actual, ele sînt dotate cu tot necesarul. Și vreau să menționez că situația, deși este tensionată relativ, așa cum este permanent, noi nu vedem nici un fel de tendințe de escaladare spre un conflict militar, așa cum am spus și mai înainte.

Se lucrează, în cadrul atît Comisiei Unificate de Control, cu probleme, fiindcă deja de mai mult timp, din cauza părții transnistrene nu se pot convoca, dar atît Comisia Unificată de Control, cît și militarii fac tot posibilul ca situația să fie sub control.

La celelalte întrebări eu nu pot să vă răspund. Nu este competența mea.

Domnul Vasili Șova:

Подождите. Как не ваша компетенция ответственность миротворцев в зоне безопасности? И выставляются дополнительные посты без согласования... Кто же будет разбираться с этим конфликтом, если он начнет действовать непосредственно после деятельности этих постов?

Это миротворцы, там других структур нет.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Eu nu vă înțeleg, dumneavoastră, Frațiunea, dintr-o parte spune că este un conflict intern și Ministerul Apărării, forțele de menținere a păcii nu trebuie să se implice. Din altă parte, cereți de la mine ca să dau toată poziția ce se face, cum se face și să fiu responsabil de aceasta.

Este, sînt oamenii responsabili de soluționarea conflictului. Sînt diplomații care controlează acest proces și-l negociază. Cred că răspunsul la această întrebare trebuie să fie dat la nivelul corespunzător.

Domnul Igor Corman:

Și ultima întrebare.

Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc.

Domnule Marinuța.

O secvență din interviul dumneavoastră către mass-media, pe care l-ați avut zilele acestea. Dau citirii.

În pofida faptului că Ministerul Apărării și-a îndeplinit, practic, toate obligațiunile trasate, sîntem criticați în ultimul timp, sînt multe atacuri asupra ministerului.

În primul rînd, nu asupra ministerului în întregime, ci personal asupra conducătorului acestui minister: domnul Marinuța.

Dar despre ce obligațiuni îndeplinite vorbiți dumneavoastră? Despre armament vîndut pe ascuns, fără licitații, ilegal, despre cazuri de deces al soldaților sau despre declarațiile războinice ale dumneavoastră, pe care le-ați făcut în ultimul timp?

Domnul Vitalie Marinuța:

Eu am răspuns pînă acum la toate aceste trei întrebări de cîteva ori.

Domnul Victor Mîndru:

Clar.

La alt răspuns nici nu m-am așteptat.

Domnul Vitalie Marinuța:

Pur și simplu, nu doresc să pierd timpul încă o dată răspunzînd pe același loc.

Domnul Igor Corman:

Și ultima întrebare.

Microfonul nr.3.

Domnul Constantin Starîș – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Но я думаю, что еще люди есть. Есть вопросы.

Господин министр, скажите, вы в своем рапорте заявили, что психологически климат в войсках хороший. Este bun. Скажите, два трупа за один месяц только (и наверняка это не первые и боюсь не последние трупы) свидетельствуют о том, что у вас хороший психологический климат в армии?

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Domnule deputat,

Vreau să menționez că ultima sinucidere care a avut loc în armată sau înainte de aceasta a fost în anul 2010, cu toate că fiecare caz este regretabil și pentru noi este un semnal pentru a lucra și mai bine.

Dar, cum am menționat anterior, statistica arată că nivelul anume al criminalității în Armata Națională este în scădere.

Climatul, într-adevăr, este unul destul de bun, cu toate că noi știm ce salarii au avut și au militarii Armatei Naționale. Ostașii în termen, dumneavoastră cunoașteți, au 100 de lei salariu, da? Și, cu toate acestea, noi ne îndeplinim datoria la cel mai înalt nivel. Noi sîntem în zona de securitate. În fiecare zi noi participăm la lichidarea calamităților naturale la cel mai înalt nivel și militarii nu fug din Armata Națională, în special ofițerii, în folosul altor specialități, chiar și în așa condiții.

Domnul Constantin Starîș:

Ну, я думаю, что это не успокоит родственников погибших.

Второй вопрос. Вы заявили в своем рапорте, что резко снижается количество преступлений в национальной армии. Все общество со смехом обсуждало просочившийся в прессу комический случай о воровстве 120 либо 150 тысяч лей, по разным данным, непосредственно из кассы Министерства обороны. То есть у вас из-под носа.

Скажите, пожалуйста, свидетельствует ли это о снижении количества преступлений в национальной армии?

Благодарю.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Aceasta este doar una din infracțiuni. La momentul actual, se... lucrează asupra acestui caz Procuratura Militară și rămîne să vedem care va fi rezultatul.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Contrar voinței plenului, eu fac uz de calitatea de Președinte al ședinței și mai acord o întrebare opoziției.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Спасибо.

Господин Маринуцэ, у нас маленькая армия. Личный состав срочников около 2000 человек. Вы можете их всех в лицо знать.

Господин министр, сколько солдат за ваше пребывание в должности министра обороны вы отправили домой в грабах? Признайтесь.

Если не скажете сколько, мы скажем сколько.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Cazuri de deces în Armata Națională, cu regret, au fost. Noi regretăm faptul acesta. Eu personal nu am trimis nici unul. De aceea, cred că doleanța dumneavoastră de a învinui, în momentul de față, nu are rost.

Domnul Grigore Petrenco:

За время нахождения в должности министра обороны, сколько человек, сколько солдат вы отправили домой в гробах?

Можете сказать точно? Если нет, мы вам скажем: 7 человек.

Разве это не достаточно для того чтобы подать в отставку? Сколько человек и сколько таких инцидентов должны еще произойти, чтобы вы написали заявление о своей отставки, господин Маринуцэ?

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule deputat,

Încă o dată menționez, cazuri de acest gen, cu regret, au loc. În unul din anii când dumneavoastră erați la guvernare au fost 7 într-un an. Vreau să atrag atenția asupra acestei chestiuni.

Noi încercăm să ne facem datoria. Ne facem datoria la cel mai înalt nivel și statistica este în descreștere, ceea ce relatează că muncim în direcția necesară.

Domnul Grigore Petrenco:

Câte persoane? Recunoașteți măcar că au fost 7 cazuri de deces.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da...

Domnul Grigore Petrenco:

În perioada când ați fost la conducerea Ministerului Apărării.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Petrenco,

Noi nici nu am ascuns acest fapt. Fiecare caz a fost discutat în societate, nu când erați dumneavoastră în altă parte, dar a fost discutat de către societate. Pe fiecare caz s-a intentat dosar penal și fiecare caz a fost cercetat, inclusiv în Ministerul Apărării.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Timpu pentru întrebări a expirat. Dar este domnul președinte Voronin la microfon. Aceasta este ultima întrebare pe care o acordăm, pînă a prezenta avizul comisiei.

Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

Pe mine mă interesează ce este mai simplu: să scăpăm Republica Moldova de așa-numitul ministru Marinuța sau să lichidăm Armata Națională?

Domnul Igor Corman:

Da, întrebarea este retorică.

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Luați loc.

Domnul Vitalie Marinuța:

Da. Mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Deci rog la tribună comisia cu avizul.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimați colegi,

Comisia a examinat moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul de apărare și militar al activității Ministerului Apărării și activității ministrului Vitalie Marinuța, inițiată de către un grup de deputați membri ai Frațiunii PCRM.

Referitor la expunerile privind vânzarea ilegală de armament comunicăm că, prin Hotărârea Parlamentului nr.204 din 20 octombrie 2011 a fost creată o Comisie de anchetă a Parlamentului în legătură cu vânzarea armamentului din dotarea Forțelor Armate. Respectiv, Parlamentul, prin Hotărârea nr.71 din 5 aprilie 2012, a decis că Procuratura Generală, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, va informa Parlamentul despre rezultatele investigației procedurii de comercializare a lotului de armament, stabilit prin contractele din 5 iulie 2015 și din 23 august 2011 ale Ministerului Apărării al Republicii Moldova.

Prin urmare, Procuratura, în temeiul sesizării Comisiei de anchetă a Parlamentului în legătură cu vânzarea armamentului din dotarea Forțelor Armate, a pornit cauza penală la 25.04.2012. Probele administrate în cadrul procesului penal a demonstrat lipsa elementelor de infracțiuni prevăzute din partea specială a Codului penal și, la 15 februarie 2013, urmărirea penală a fost încetată pe motivul că în cauza penală nu este bănuit sau învinuit și există circumstanța prevăzută de articolul 25 din Codul de procedură penală, fapt ce nu întrunește elementele infracțiunii.

Respectiv, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a informat că, prin desfășurarea tranzacțiilor cu armament din dotarea Forțelor Armate, autoritățile naționale ale Republicii Moldova nu au încălcat nici o prevedere a convențiilor internaționale în domeniu, la care Republica Moldova este parte.

Ministerul menționat a confirmat că tranzacția respectivă nu a adus prejudicii de imagine Republicii Moldova, iar informațiile, prezentate de către sursele de informare în masă, erau eronate și nu corespundeau realității.

De asemenea, s-a comunicat că vizitele la nivel înalt, efectuate în perioada imediat următoare de către oficialii Republicii Moldova în Azerbaidjan, vin să confirme menținerea caracterului stabil și reciproc avantajos al relațiilor cu statele vizate.

Cît privește afirmațiile din moțiunea privind declarațiile războinice, care generează tensionarea relațiilor cu autoritățile din stînga Nistrului, Biroul pentru Reintegrare si-a expus opinia că ministrul apărării, ca și responsabil de politicile de apărare ale statului, a evocat rolul și misiunea Armatei Naționale de a fi gata în orice moment să facă față misiunii sale de bază: apărarea independenței, suveranității, unității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Astfel, declarațiile domnului ministru al apărării Vitalie Marinuța sînt o constatare a stării de pregătire în care se află potențialul militar al Republicii Moldova.

Cu referire la reglementarea conflictului transnistrean poziția Guvernului rămîne neschimbată. Aceasta trebuie realizată exclusiv prin mijloace pașnice.

Referitor la relatările privind tentative de tănuire a unor infrațiuni în Armata Națională și anume două cazuri, la care se face referire în moțiune, Procuratura Generală a prezentat informația respectivă din care nu se constată careva acțiuni de tănuire a cazurilor de deces de către funcționarii din cadrul Ministerului Apărării și al Armatei Naționale.

Pe marginea faptului depistării cadavrului militarului în termen în Brigada de Infanterie Monitorizată, soldatul Oleg Filipciuc, în fișia forestieră din apropierea Bazei Militare de Instruire Bulboaca la 26 iunie 2013, Procuratura Militară a dispus începerea urmării conform competenței de infrațiune, prevăzută de articolul 150 din Codul penal „Determinarea la sinucidere.” Cauza penală este cercetată de un grup de procurori din cadrul Procuraturii Militare Chișinău.

Pe marginea celuilalt caz, menționat în moțiune, a fost emisă ordonanța de refuz în pornirea urmării penale în baza articolului 273 din Codul de procedură penală și de încetare a procesului penal pe motiv că moartea lui Musteață Constantin a survenit în urma asfixiei mecanice, ca rezultat al strangulării din proprie inițiativă, nu a fost determinat la sinucidere și persoane vinovate în decesul lui nu sînt.

Luînd în considerare informațiile examinate în cadrul ședinței comisiei, prezentate de către reprezentanți ai Procuraturii Generale, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Biroului pentru Reintegrare, Ministerului Apărării, nu s-au constatat confirmări asupra celor expuse în moțiunea cu referință.

Totodată, comisia informează despre imposibilitatea luării unei decizii finale pe marginea acestei moțiuni din lipsa majorității voturilor, deoarece 4 deputați au votat „pentru” susținerea moțiunii, iar 4 deputați au votat „pentru respingerea” acestei moțiuni.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Conform prevederilor articolului 114 din Regulamentul Parlamentului, moțiunea simplă se supune dezbaterii, ceea ce noi am făcut, fiind însoțită de avizul comisiei permanente de profil. Deci președintele comisiei doar a prezentat avizul, deci nu se pun întrebări. Nu este vorba de raportul comisiei, este vorba de avizul comisiei.

Acum avem luări de cuvânt din partea Grupului parlamentar liberal-democrat, s-a înscris domnul Butmalai.

Vă rog frumos, la tribuna centrală.

Domnul Ion Butmalai:

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

Dragi concetățeni,

Bună ziua la prieteni și la neprieteni.

Astăzi, în plenul Parlamentului, noi am dezbătut o moțiune simplă, înaintată de Frațiunea Partidului Comuniștilor. Și vreau să menționez că parcursul european al țării noastre este pe ultima sută de metri, însă cu cât mai mult ne apropiem de această mare realizare, cu atât mai puternice devin sfidările comuniste de a compromite cât mai mult acest proces, făcând front comun cu separatiștii din așa-zisa Republică Transnistreană.

Astăzi, nu este deloc ușor, trebuie să păstrăm calmul și echilibrul în ceea ce ține de relațiile cu nerecunoscuta de nimeni republică transnistreană. Trebuie să facem față provocărilor de natură externă și cel mai dezonorant fapt e că trebuie să facem față provocărilor, efectuate de către comuniști.

Prin acțiunile lor, ei doresc dezbinarea țării, promovează separatismul și ura interetnică, ne duc spre un abis nemărginit, fără a ține seama de consecințe. Cu câtă ușurință acești comuniști tratează Parlamentul Republicii Moldova, dorind acapararea a cât mai multe dividende electorale prin inițierea acțiunilor de destabilizare. Anume acest lucru ei încearcă să îl facă și acum prin înaintarea acestei moțiuni rușinoase față de un minister și un ministru cu viziune strategică, clară și progresistă, un minister care a înregistrat progrese considerabile la capitolul Dialogului politic „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul politicii de securitate și apărare comună, prin care Republica Moldova a devenit un partener sigur în cadrul misiunilor Uniunii Europene de gestionare a crizelor în cadrul politicii de securitate și apărare comună.

Neutralitatea permanentă, consfințită prin articolul 11 din Constituție, este un argument major în efortul de a obține retragerea trupelor rusești de pe teritoriul țării și de mobilizare a trupelor tot rusești, dar sub pretextul drapelului transnistrean. Totodată, această neutralitate nu poate reprezenta nicidecum un impediment ca Republica Moldova, în calitate de țară asociată, să valorifice la maximum potențialul de cooperare, oferit de către Parteneriatul pentru Pace și Consiliul Parteneriatului Euroatlantic în vederea implementării proiectelor ce vizează: distrugerea pesticidelor și a substanțelor chimice periculoase, consolidarea securității ecologice, cooperarea în domeniul menținerii păcii, combaterea crimei

organizate și a terorismului, a separatismului teritorial și consolidarea eforturilor în vederea combaterii operative a atacurilor cibernetice, implicarea la lichidarea consecințelor în urma cataclismelor naturale și altele.

Astfel, doresc să îmi exprim încrederea și aprecierea față de domnul ministru al apărării, domnul general Vitalie Marinuța, care depune permanent un efort considerabil pentru ca forțele armate să servească și să protejeze dezvoltarea democratică a statului, care și-a asumat angajamentul edificării capacității viabile a Armatei Naționale în ceea ce privește asigurarea securității națiunii.

Îmi exprim încrederea că domnul Marinuța va implementa cu demnitate acțiunile speciale ce urmează a fi întreprinse în contextul de reformă al sistemului de securitate, în special aspectul care se referă la consolidarea rolului persoanelor civile care participă la procesul de angajare a persoanelor civile în instituțiile militare, precum și implementarea standardelor NATO la restructurarea Forțelor Armate și promovarea accesului mass-media și publicului în informațiile ce țin de apărare și securitate, asigurând astfel transparența deplină, care ar permite eventuala ancorare a țării noastre în spațiul sigur, care ar întări substanțial securitatea Moldovei, ajutând la creșterea relevanței aspirațiilor noastre de a ne integra politic și instituțional în Uniunea Europeană.

Am impresia că comuniștilor le este indiferent ce o să fie mai departe, dar importante să fie mai rău. Cu cât mai rău, cu atât mai bine le este lor, oligarhilor în piele de comuniști, care au o dorință aprigă de a destabiliza activitatea Legislativului, de a sfida Constituția și legile țării și de a compromite pe cât de mult posibil calea integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Astfel, stimați colegi,

Domnilor deputați,

Vă îndemn să avem o poziție sigură și să respingem această moțiune rușinoasă, care nu ne face față.

Vă mulțumesc foarte mult. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Cu următoarea luare de cuvânt s-a înscris domnul deputat Vacarciuc.

Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Vadim Vacarciuc:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi,

Începând cu anul 1992, Republica Moldova depune eforturi considerabile de a-și menține valorile consfințite în Constituție: independența, suveranitatea, integrarea teritorială și securitatea cetățenilor săi, așa cum tinde să facă orice stat de drept.

După 22 de ani de tranziție post sovietică, Republica Moldova greu, dar consecvent își definește prioritățile naționale și, prin asumarea decisivă a viitorului european, își câștigă un bun renume în Europa, devenind în acest spațiu nu doar un consumator, dar și un furnizor de securitate regională.

Abia după anul 2009, când comuniștii au fost schimbați de la guvernare, Republica Moldova a înțeles că integrarea în structurile europene și cooperarea cu ele pe domenii importante pentru Comunitatea Internațională vor face pe ea mai puternică.

În acest sens, actualmente sîntem într-un amplu proces de implementare a criteriilor pentru asociere cu Uniunea Europeană. Nu sîntem departe de timpul summit-ului de la Vilnius, unde va trebui să susținem examenul de maturitate. Pregătirea pentru acest examen important este datorată tuturor cetățenilor Republicii Moldova, dar, în special, al forțelor parlamentare și a Coaliției Proeuropene de Guvernare.

Este regretabil faptul că interesul major al țării—integrarea în Uniunea Europeană – este distorsionată de către opoziția parlamentară, precum și de unele forțe extraparlamentare.

Moțiunea simplă, inițiată la 4 iulie, de către Frațiunea Comuniștilor împotriva ministrului apărării Vitalie Marinuța, moțiune discutată, astăzi, în plenul Parlamentului este o acțiune îndreptată nu doar în direcția colegului nostru, dar și spre zădărnicierea parcursului nostru european.

Nici un punct, din cele incluse în moțiunea simplă împotriva domnului Marinuța, nu are temei juridic și nu corespunde rezultatelor de expertiză. Pe parcursul anilor Vitalie Marinuța a demonstrat că este un bun profesionist, cunoscut nu doar la noi în țară, dar și peste hotarele ei.

În ultimii patru ani, Armata Națională și-a schimbat imaginea, a devenit mai deschisă pentru cetățeni și se plasează actualmente în topul încrederii cetățenilor Republicii Moldova. Armata Națională este instituția cu care putem să ne mîndrim nu doar pe plan intern, dar și pe plan internațional. Militarii noștri poartă Drapelul Republicii Moldova în diferite operațiuni de menținere a păcii sub egida ONU sau OSCE, în diferite teatre de operațiuni militare la aplicații multinaționale, chiar și la competiții sportive internaționale. Oriunde ar fi, militarii noștri se prezintă drept profesioniști, adevărați patrioți ai țării și ai neamului nostru. O parte considerabilă de merite îi aparțin domnului Marinuța.

Astăzi, cred că, noi, Parlamentul Republicii Moldova nu ar trebui să discutăm demisia ministrului apărării, cerută de dragul show-urilor politice de către opoziție. În opinia mea și a colegilor mei, ar trebui să dezbatem problemele stringente, abordate de către domnul Vitalie Marinuța: ce facem, cum armata, cum modernizăm, ce misiune îi stabilim, cum o finanțăm etc. Acestea sînt problemele care ar trebui să le abordăm astăzi, dar nu să asistăm la un show ieftin, inițiat de opoziția comunistă și unele persoane afiliate ei.

Este evident că toate succesele obținute de către Armata Națională se datorează profesionalismului corpului de comandă al Ministerului Apărării, Armatei Naționale și personal ministrului Vitalie Marinuța.

Evident că, în calitatea de stat neutru, Republica Moldova trebuie să își definească partenerii strategici și să fie pregătită să țină piept oricăror provocări, dar pentru aceasta trebuie să ai o armată pregătită și relații bune nu doar cu vecinii, dar și cu alți parteneri strategici.

Să fim înțeleși corect, noi pledăm pentru o atitudine mai conștiincioasă față de securitatea noastră, a copiilor și părinților noștri, pentru aceasta trebuie să avem o atitudine mai serioasă față de structura și personalul, care asigură această siguranță și pace, Armata Națională.

De-a lungul veacurilor a fost demonstrat că poporul, care nu își dorește să își hrănească armata proprie, hrănește alta străină. Și să nu ne dăm provocărilor comuniste și să ne stimăm armata noastră, oamenii care 24 din 24 se află la datorie. Drept exemplu poate servi chiar și situația cu recente inundații din satul Opaci, raionul Călărași, când militarii noștri, de rînd cu internele, au fost la datorie.

În final, Frațiunea Partidului Liberal nu va susține moțiunea simplă de demisie a ministrului apărării Vitalie Marinuța, deoarece consideră că este una nefondată și constituie un atac din partea Partidului Comuniștilor la securitatea statului nostru Republica Moldova.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Și ultimul vorbitor este domnul Reșetnicov.

Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Cred că pe problema discutată astăzi, ultimul vorbitor va fi Procurorul General, un nou procuror.

Acum privitor la moțiunea dezbătută astăzi. Noi, comuniștii, înregistrînd 7 zile în urmă, pentru prima dată, moțiunea simplă în privința politicilor de apărare și în domeniul militar, am constatat agravarea situației, am constatat că acest domeniu este expus pericolului nu numai în aspect general, dar și în aspectul asigurării protecției vieții și sănătății cetățenilor, tinerilor care își satisfac serviciul militar în Armata Națională.

Dar atunci, la momentul înregistrării moțiunii simple, noi, comuniștii, am considerat că această situație gravă în acest domeniu se datorează, în primul rînd, incompetenței și iresponsabilității conducerii Ministerului Apărării.

Astăzi, la așa distanță de 7 zile și audiind raportul, așa-zisul raport al ministrului războiului Marinuța, sîntem în situația să constatăm că această situație gravă se datorează nu numai incompetenței și iresponsabilității, dar, în primul rînd, acțiunilor conștiente, dacă doriți, diversiunii împotriva sistemului de apărare, care a fost conștient organizată de către conducerea Ministerului Apărării.

În motivarea moțiunii simple au fost expuse trei argumente cunoscute în societate și absolut admise pentru societate. În primul rînd: vînzarea ilegală a armamentului într-o zonă de conflict. În al doilea rînd: declarații cu caracter de provocare, de război pe Nistru și declarații care au avut scop de a înceta dialogul dintre Chișinău și Tiraspol. Și cea mai gravă: tănuirea și admiterea, și tănuirea unor infracțiuni în cadrul Armatei Naționale, infracțiuni prin care tinerii, care au

venit la serviciul militar, care au dorit să servească țării și poporului, au fost maltratați, au fost uciși. Și ce-i mai grav, aceste infracțiuni au fost ascunse și în așa fel a fost tolerată comiterea acestor infracțiuni și pe viitor. Pentru că, în ultimii trei ani de zile, au fost, cel puțin, opt cazuri când tinerii, venind în armată, nu s-au întors acasă sau s-au întors acasă în sicrie.

Avem destule argumente, pentru că moțiunea a fost expusă nu numai de către noi, comuniștii. Acestea se discută în societate, în cadrul cetățenilor, aceste fapte nu pot fi ascunse. Și așa vrea să îl întreb pe ministrul războiului Marinuța: dacă neglijați și respingeți aceste acuzații, atunci, spuneți-mi, vă rog, din ce cauză a fost sancționat prin eliberare viceministrul apărării, prin care s-a constatat că a admis ilegalități în vinderea armamentului în zona de conflict din CSI?

Dacă spuneți că nu au fost încălcări, de ce au fost sancționați, inclusiv disciplinar, subalternii dumneavoastră, în urma descoperirii acestui omor de câteva săptămâni în urmă în unitatea militară? Or, dumneavoastră vreți, cu prețul sancționării subalternilor, să scăpați cu basma curată? Nu se va primi. Pentru că, astăzi, sîntem în situația să constatăm că astfel de acțiuni și, repet, acțiuni, dar nu inacțiuni, duc la agravarea situației în domeniul asigurării securității cetățenilor, asigurării drepturilor și libertăților. Or, ceea ce ați încercat să porniți pe Nistru este nu altceva decît o reîntoarcere a cetățenilor Republicii Moldova în situația anilor... începutul anilor '90. Nu este rolul și împuternicirile Ministerului Apărării să facă, în situația în care există criză, în situația în care există negocieri între acei din Tiraspol și Chișinău, cu susținerea partenerilor externi, să faceți astfel de declarații în privința vieților omenești care s-au pierdut în armată.

În loc să veniți și să vă prezentați demisia, pentru că sînteți, în primul rînd, responsabil pentru pierderea vieților, ceea ce este mai important, dumneavoastră intrați în demagogie și încercați să explicați în mod rușinos că acestea sînt lucruri normale, atunci când tînărul vine în armată și este expus maltratării, atunci, cînd în loc să fie asigurate condiții și disciplină, să fie educat în spirit de patriotism, dumneavoastră cultivați în rîndul tinerilor și dați exemple de maltratare în societate. În coraport cu ceea ce se întîmplă în educație, după școli și licee, cu teroarea din școli, dumneavoastră ați introdus teroarea deja în armată.

Stimați colegi,

În luna martie, și în special mă adresez colegilor din Partidul Democrat, în luna martie Guvernul Alianței pentru Integrarea Europeană, așa-numitul Guvern Filat, a fost demis, inclusiv cu voturile Partidului Democrat, prin moțiune de cenzură pentru corupție. Unul dintre elementele de bază în argumentarea acțiunilor de corupție au fost schemele de corupție în realizarea armamentului în Armata Națională. Și unul dintre figuranții acestei scheme a fost ministrul războiului de pe atunci Marinuța. Dumnealui continuă să fie în această funcție și, prin promovarea în Guvernul Leancă, dumneavoastră îl încurajați în comiterea unor astfel de infracțiuni. Ca să oprim această continuitate cred că este de datoria, în special, și altor colegi din alte partide să susțină moțiunea simplă.

Stimați colegi,

Astăzi deja este evident că ministrul războiului Marinuța se ține cu dinții de fotoliul ministrului, se ține în acest fotoliu chiar cu prețul și aruncînd în cuptorul...

în focul din cuptor vieți omenești, distrugînd sănătatea, aducînd prejudiciu imaginii Republicii Moldova pe plan internațional, aducînd război pe Nistru. De aceea, avînd situația că ministrul nu dorește să depună demisia, ne adresăm către toți colegii din Parlament, toți deputații, indiferent de partidele pe care le reprezintă, considerăm de datoria fiecărui deputat să susțină moțiunea examinată. Prin această susținere să conjugăm eforturile noastre comune, să oprim acest dezastru din domeniul apărării și să asigurăm legalitate în domeniul militar. Să acționăm împreună în interesele cetățenilor, să asigurăm cetățenilor protecția vieții și sănătății.

Stimați colegi,

Chiar dacă domnul Marinuța nu va pleca astăzi din funcția de ministru, va fi nevoit să plece în demisie împreună cu întregul Guvern Leancă.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Deci Procurorul nu îl văd în sală.

Aceștia au fost vorbitorii. Și, conform prevederilor articolului 115 din Regulament, acum urmează cuvîntul de încheiere al Guvernului. Pînă în 10 minute.

Domnul Vitalie Marinuța:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Vă mulțumesc pentru cuvîntul oferit.

Stimați deputați,

Ar vrea să răspund la cîteva învinuiri aduse, în special, de către ultimul vorbitor, să atrag atenția că în alocuțiunea domnului deputat a răsunat cel puțin de 6 ori cuvîntul ”război”. Nu se știe cine cheamă la război pe Nistru. Poate că dumneavoastră, domnule Reșetnicov. Dar Ministerul Republicii Moldova, care se ocupă cu apărarea, se numește Ministerul Apărării și nu insuflați, vă rog, cetățenilor Republicii Moldova ceea ce doriți să creați.

A doua. Nu spuneți, vă rog, minciuni cetățenilor Republicii Moldova. Viceministrul apărării nu a fost demis în cazurile pe care dumneavoastră le numiți. Și referitor la ținerea cu dinții de funcție, vreau să vă spun încă o dată, eu nu mă țin cu dinții de funcție, dar îndeplinesc obligațiunile funcționale la nivelul cuvenit.

Analizînd moțiunea simplă, aș vrea să spun că pe viitor Ministerul Apărării își propune să îndeplinească Programul de Guvernare conform planurilor anterioare. În special, în domeniul legislativ. Finisarea și propunerea spre aprobare de Executiv și, în final, de Parlament a Codului cu privire la serviciul militar și obligația militară, care ar cuprinde toate aspectele legate de viața și activitatea cadrelor militare sub toate aspectele: profesional, social, economic, în conformitate cu cerințele actuale.

În domeniul reformei militare, ținînd cont de din austeritatea bugetului militar, care acoperă doar minimul necesar de activitate a Armatei, vom purcede la unele schimbări în structura Armatei Naționale, care presupun dezvoltarea unităților de gătință permanentă de luptă și conservarea sau reorganizarea altor unități și instituții militare. Printre priorități, la acest capitol, se numără

profesionalizarea armatei, dezvoltarea unităților de menținere a păcii, elaborarea și implementarea unui nou concept de pregătire a rezervei militare. Mai mult, se examinează și posibilitatea schimbării structurii aparatului central de conducere militară, inclusiv prin lichidarea unor comandamente de forță existente.

Domeniul social. Aici accentul va fi pus, în special, pe asigurarea cu spațiu locativ a militarilor și angajaților civili. Este vorba de a construi, la prima etapă, prin intermediul parteneriatului public privat, a spațiului locativ de serviciu și nu doar în garnizoana Chișinău, dar și în cele de la Bălți, Cahul, Ungheni. Iar la etapa a doua intenționăm să găsim metode și parteneri pentru construcția spațiului locativ, prin care ar asigura atât militari activi, cât și pe acei care au trecut în rezervă, cu apartamente.

Colaborarea internațională. Vom dezvolta în continuare colaborarea noastră cu partenerii strategici, inclusiv prin intensificarea programelor de participare a Armatei Naționale cu contingente în operațiuni de menținere a păcii, sub egida diferitor organisme internaționale, în primul rând, care au și activează sub egida ONU. În acest context, la momentul, discutăm posibilitatea participării noastre cu un contingent de peste 40 de militari, la misiunea ONU, în Kosovo.

Zona de securitate. Îndeplinirea misiunii de pacificare din raioanele de est ale Republicii Moldova rămîne a fi o prioritate pentru conducerea Ministerului Apărării și a Armatei Naționale. Problema pesticidelor chiar astăzi a demarat, cum am menționat, faza finală a proiectului comun cu NATO și intenționăm, către finele anului 2014, să finalizăm acest proiect, aducînd sau contribuind la prosperarea climatului ecologic și al cetățenilor, în general, a Republicii Moldova.

Acestea sînt principalele obiective care urmează a fi realizate de echipa Ministerului Apărării în următoarea perioadă de timp și nu contează, condusă de mine sau condusă de altcineva.

Sîntem convinși că, cu susținerea conducerii Republicii Moldova, vom reuși implementarea acestor obiective, creînd o bază eficientă pentru trecerea, începînd cu 2015, la o nouă fază de construcție a organismului militar, care are drept scop final construcția unei armate moderne, sper, dotate cu echipamente și tehnică necesară, capabilă să își onoreze toate misiunile conform Constituției.

Și, în final, toate aceste moțiuni împotriva mea personală sau a altui ministru, declarații și atacuri ale Partidului Comuniștilor sau ale altor formațiuni politice de opoziție și extraparlamentare, au un singur scop – soluționarea problemelor înguste de partid sau de grup, discreditarea și preluarea puterii, schimbarea cursului european al Republicii Moldova. Ele nu țin de interesul poporului, nu au o bază constructivă și sînt doar pentru a-și crea imaginea lor în societate și în fața dumneavoastră, a mass-media.

În final, doresc să vă asigur că echipa Ministerului Apărării, eu personal, depunem eforturile maxim pentru a dezvolta sectorul de apărare a țării noastre la nivelul convenit, chiar și cu surse financiare foarte mici, chiar și în condițiile atacurilor permanente din partea acelor, care ar dori să ne vadă pe noi, dar cred eu și întreaga țară, în genunchi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumim, domnule ministru.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Grupul parlamentar al socialiștilor, în calitate de autor al unei moțiuni similare, semnată de 6 deputați pe data de 20 iunie, va susține această moțiune înregistrată și o va vota în Parlament, iar domnul Marinuță, după cuvintele care le-a spus, trebuie să înțeleagă că, pentru ca populația să aibă încredere în instituțiile statului, inclusiv în instituții, cum este Ministerul Apărării, trebuie să își dea demisia personal, să nu aștepte vot de neîncredere. Pentru că în anii chiar când ați spus, de guvernare comunistă, au fost cazuri nu atât de grave, dar ministrul apărării a zburat din funcție a doua zi. Și ar fi fost logic să se întâmple similar și acum. Încă o dată... de două ori a zburat. Încă o dată, noi vom vota pentru această moțiune și îndemn plenul Parlamentului să o susținem.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Să înțelegem că după ce ați oferit cuvântul domnului Marinuță, încep iar dezbaterile, fiindcă așa procedură de ultim cuvânt aici nu este prevăzută. Trebuiau încheiate dezbaterile... Dezbaterile simple începe cu reprezentarea... cu prezentarea raportului Guvernului. Adică, să o luăm ca început iarăși al dezbaterilor, înțelegeți? Nu este prevăzut așa ceva.

Domnul Igor Corman:

Cred că aveți dreptate, stimate coleg, pur și simplu, ceea ce am votat noi aici, în plen, atunci nu ați semnalat acest lucru și, iată, noi avem în scenariul adoptat prevederea aceasta, dar cred că aveți dreptate.

Stimați colegi,

Aici am încheiat dezbaterile.

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Maria Postoico:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Înainte de a purcede la vot, noi rugăm să dispuneți, de fapt, anunțarea celor prezenți în sală. Până la vot.

Domnul Igor Corman:

Da, vă mulțumesc.

Secretariatul,

Anunțați prezența în sală? Sau pe sectoare? Pe sectoare.

Sectorul întâi?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i :

– 30.

Voce din sală:

De unde 30? De unde? Numără încă o dată. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

– 23.

Domnul Igor Corman:

Deci au fost anunțați 82 de deputați în sală. Vă rog, încă o dată precizați. Înțeleg că sînt obiecții pe sectorul nr.2. Încă o dată precizați. Deputatul responsabil, vă rog, încă o dată numărați exact și spuneți-ne care este numărul .

Noi avem numărătorul oficial, pe care îl rog încă o dată să ne confirme prezența deputaților în sală.

Sectorul nr.2?

Doamnă președinte,

Dar prezidiul l-ați numărat? Noi tot facem parte din corpul de deputați, da?

Deci 88 de deputați sînt prezenți în sală.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Astăzi a fost anunțat: 87 prezenți în sală. De dimineață.

De unde ați luat 88 de acum? Și cu atît mai mult, domnul Lupu nu-i, Plahatniuc nu este. Dacă o să numărăm toate... Da? Unde s-au dus?

Doamna Liliana Palihovici:

Au venit alții, doamnă Postoico.

Doamna Maria Postoico:

87 erau dimineață, împreună cu ei. Acum ei sînt absenți. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Să ne calmăm.

Încă o dată, vă rog, pe sectoare. Spuneți-mi numărul exact.

Sectorul întâi, vă rog, încă o dată să veniți la microfon. Căci facem matematică acum, la sfîrșitul ședinței.

N u m ă r ă t o r i i :

– 28.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 32. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

– 24.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

84 de deputați sînt prezenți în sală.

Și acum, stimați colegi, după încheierea dezbaterilor, în conformitate cu prevederile articolului 115 din Regulament, supun votului moțiunea cu nr.304. Cine este pentru rog să voteze.

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 28.

Sectorul nr.2 – 9.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

37 de voturi au votat pentru susținerea acestei moțiuni. Număr insuficient de voturi. Deci moțiunea este respinsă. (*Aplauze.*)

Următorul subiect din ordinea de zi este moțiunea cu nr.305. Moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul educațional, activității Ministerului Educației și a activității ministrului Maia Sandu.

Rog, doamna ministru, la tribuna centrală.
Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Mihail Poleanschi – *Fracțiunea PCRM:*

Процедурный вопрос.

У меня просьба к госохране организовать обыск Майи Санду также как она организовывала это в школах. Чтобы она потом попробовала сконцентрироваться на этой трибуне.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Doamna ministru,

Vă rog să neglijați.

Stimați colegi,

Avem o doamnă, totuși, la tribună. Să respectăm limitele declarațiilor pe care le facem, replicilor și așa mai departe.

Doamnă ministru,

Vă rog să prezentați raportul.

Doamna Maia Sandu – *ministrul educației:*

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Vă mulțumesc pentru oportunitatea de a vorbi în fața dumneavoastră despre educație.

Permiteți-mi să exprim aprecierea pentru faptul că Parlamentul Republica Moldova își îndreaptă atenția asupra sistemului educațional, element esențial al progresului economic și social al țării. E firesc să avem un dialog pentru consolidarea eforturilor în vederea atingerii obiectivelor de asigurare a calității și de modernizare a educației în Republica Moldova, obiective fixate în platformele tuturor formațiunilor politice din Parlament.

Am citit cu atenție textul motiunii. Cu toții conștientizăm că există probleme în sistemul educațional, în pofida da eforturilor depuse de acei implicați în sistem pînă în prezent. Chiar dacă nu sîntem de acord cu toate afirmațiile dumneavoastră, sînt sigură că putem găsi o platformă comună de rezolvare a problemelor în interesul copiilor noștri.

Rezultatele preliminare ale acestei sesiuni de bacalaureat i-au surprins pe mulți. Totuși, o promovabilitate de aproape 60% este un rezultat bun în comparație cu alte țări. Vă îndemn să îl vedem ca un prim pas serios, concret și coerent spre viitorul educațional, dar și moral al Republicii Moldova. Totodată, acest rezultat confirmă existența unor probleme serioase de sistem.

Sînt astăzi aici să discutăm despre aceste probleme și despre cele ridicate de dumneavoastră, dar și ceea ce vrem să facem pentru rezolvarea lor.

Motiunea ridică o serie de semne de întrebare privind modalitatea de organizare a sesiunii de bacalaureat.

Permiteți-mi să încep cu această problemă.

Rezultatele preliminare ale examenelor de bacalaureat, actualizate după perioada de contestații, indică o rată medie de promovare de 59,65 la sută.

Circa 6 mii de candidați au doar o singură disciplină nepromovată și doar 379 de candidați au restanțe la toate disciplinele de examen. Toți mai au o șansă la sesiunea suplimentară.

Noi am anticipat un anumit grad de anxietate, provocat de schimbările din metodologia de desfășurare a examenului din acest an, de aceea, am supus metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat în anul școlar 2012 – 2013 unui amplu proces de consultări... publice cu societatea civilă și cu părțile interesate.

Știm că schimbarea condițiilor de desfășurare a examenelor ar putea duce la rezultate sub așteptări. Ne-am asigurat că gradul de complexitate a testelor nu a fost mai mare decât în anii precedenți, iar punctajul minim, care trebuia acumulat pentru o notă de trecere, în acest an l-am diminuat de la 30% la 25%.

Desigur, aceste măsuri sînt provizorii pentru situația specială a organizării din acest an.

Sesiunea din acest an s-a desfășurat în condiții diferite de cele din anii precedenți, de aceea comparația cu rezultatele anterioare nu este tocmai relevantă.

Este însă important să ne asigurăm că concluziile noastre se bazează pe date comparabile.

În acest caz, experiențele țărilor unde au fost introduse măsuri similare pentru a preveni fraudă sînt mai relevante decât comparația cu performanța elevilor noștri în anii precedenți.

Spre exemplu, rata de promovare în România, în 2011 a fost de 45%, iar în Georgia, în 2005, cînd au fost introduse aceste măsuri, a fost de 55%.

Așa cum s-a relatat amplu pe parcursul sesiunii de bază, aceste examene au fost organizate cu aplicarea unor măsuri de protejare și recompensare a acelor copii care au învățat cu toată seriozitatea, au făcut efort considerabil și au respectat regulile, precum și a unor măsuri de prevenire a copiatului și a fraudei.

Astfel, avem o perspectivă reală asupra nivelului calitativ al educației în țara noastră și putem începe să ridicăm acest nivel.

Astăzi, putem anunța, de asemenea, că măsurile adoptate pentru a limita fraudă au început să facă diferența.

Se poate deja spune că marea majoritate a elevilor au participat corect la examene, fără să existe vreo dovadă de înșelăciune. Nu putem pretinde că am eliminat complet fraudă, dar, în mod cert, sîntem pe drumul cel bun.

Doamnelor și domnilor,

Rezultatele examenului de bacalaureat din acest an au dovedit ceea ce știam cu toții, dar poate nu aveam curajul să o recunoaștem.

Dacă e să vorbim despre o criză actuală în Republica Moldova, atunci aceasta este, cu siguranță, o criză a valorilor reale autentice.

În opinia noastră, acum este momentul ca școala să redevină elementul primordial al cultivării valorilor bazate pe munca depusă, pe cinste și corectitudine.

Doar astfel Republica Moldova poate privi cu optimism și încredere spre viitor.

Trebuie să fim cinștiți cu noi înșine și să recunoaștem că rezultatele de la bacalaureatul 2013 nu reprezintă nimic altceva decât o realitate fidelă a situației reale în care se află în acest moment societatea noastră.

Depinde numai și numai de noi dacă alegem să mergem în continuare pe calea onestității, a muncii cinstate, a respectării și promovării adevăratelor valori sau, dimpotrivă, să tolerăm calea mai facilă a inerției, a înșelătoriei, a promovării valorilor de tinichea, precum și a mimării că nu vedem cum sînt încălcate regulile.

Rezultatele examenului de bacalaureat din acest an nu sînt o consecință a optimizării rețelei școlare, cum este indicat în moțiune, ci a degradării sistemului de învățămînt per ansamblu în ultimele decenii.

Astfel rezultate comparabile cu cele înregistrate la examenele de bacalaureat din 2013 au fost obținute de elevi la testarea internațională PISA 2009.

Aceste rezultate arată că performanța elevilor de 15 ani la lectură, matematică și științe este printre cele mai slabe din regiune. Conform acestei evaluări a OICD, peste jumătate din elevii de 15 ani din Republica Moldova nu aveau nivelul de bază de competență necesar pentru a participa în mod eficient și productiv în viața social-economică.

Atît bacul, cît și evaluarea internațională ilustrează probleme care vizează calitatea sistemului în întregime la toate treptele de învățămînt.

Aceste rezultate arată necesitatea de a continua, consolida și extinde reformele ce vizează curriculumul, evaluările elevilor, cadrelor didactice și calitatea manualelor.

În același timp, acostă promovabilitate confirmă existența unor serioase probleme de sistem. Acestea sînt provocări complexe. Dar oamenii așteaptă cu nerăbdare schimbarea.

Să fim sinceri. Prea multă vreme ne-am dedicat dezbaterilor pe probleme politice și prea puțin pe nevoile copiilor noștri. Elevii și-au susținut examenele. Acum ne-a venit nouă rîndul să susținem examenul nostru.

Există căi clare și eficiente pe care putem să le remediem, prin care putem să remediem această stare de lucruri.

Este adevărat, soluțiile nu sînt simple. Și aici vreau să mă întorc la cîteva dintre problemele pe care le-ați ridicat în moțiune.

Una dintre ele se referă la cheltuielile în educație și finanțarea școlilor.

Bineînțeles, dacă ar fi posibil, am dori să creștem alocațiile pentru fiecare elev. Dar, înainte de a solicita alocații bugetare suplimentare, în primul rînd, trebuie să ne asigurăm că fondurile disponibile sînt utilizate cît mai eficient cu putință.

Astăzi, însă cheltuielile publice în educație se caracterizează printr-un nivel scăzut de eficiență, ca urmare a neajustării rețelei școlare la schimbările demografice, dar și infrastructurii depășite.

Deși numărul elevilor a scăzut cu 42% în raport cu anul 2001, numărul școlilor a scăzut doar cu 11%.

Datele statistice arată că raportul elevi – profesor a scăzut de la 20 de elevi la un profesor în anul 2001 pînă la 10 elevi la un profesor în anul 2012.

Se constată un grad redus de utilizare a infrastructurii. În unele cazuri doar 15, 19% din capacitatea școlii. Clase cu 7, 8 și mai puțini elevi, pedagogi care predau 3, 5 sau 7 discipline, cheltuieli pentru un elev în școlile mici care depășesc media pe țară, raion, de la 3 pînă la 20 de ori.

Utilizarea ineficientă a resurselor și, în final, calitatea necorespunzătoare a studiilor.

Am declarat anterior și reiterăm astăzi că banii vor rămîne în educație. Economii pe care le obținem din folosirea mai judicioasă a infrastructurii vor fi îndreptate pentru cele mai stringente necesități. Creșterea salariilor pedagogilor, renovarea școlilor, procurarea de materiale didactice, pe scurt, creșterea calității serviciilor educaționale oferite elevilor și studenților.

Un alt subiect abordat este abandonul școlar. Țin să combat impresia falsă că optimizarea rețelei școlare conduce la abandon școlar.

Datele recensămîntului școlar arată că toți elevii din învățămîntul obligatoriu din școlile reorganizate în perioada 2011 – 2012, cu excepția a 3 elevi care au plecat cu părinții în străinătate, erau înscriși în alte școli la data recensămîntului.

Conform datelor administrative, abandonul școlar în anul de studii 2012 – 2013 a constituit 143 de copii, iar ministerul lucrează în continuu cu autoritățile publice locale la combaterea acestui fenomen.

Vorbind despre politica de susținere și promovare a pedagogilor, aș vrea să subliniez că pentru noi calitatea cadrelor didactice și manageriale ale sistemului educațional stă la baza succesului pe care ni-l dorim.

Pentru a elabora o politică pertinentă de susținere și promovare a cadrelor didactice, Ministerul Educației a întreprins acțiuni concrete pe evaluare multicriterială a problemei asigurării învățămîntului general secundar cu cadre didactice și a motivării lor pentru performanță profesională.

În pofida eforturilor de susținere a cadrelor didactice tinere încă din anul 2005 și investițiilor de peste 80 de milioane de lei, circa 20% din numărul total de cadre didactice repartizate în raioane au abandonat instituțiile de învățămînt după 3 ani, la expirarea perioadei de acordare a subvențiilor.

Cu o precizare totuși, că în ultimii ani a existat o îmbunătățire semnificativă. În anul de studii 2010 – 2011 acest procentaj a fost de doar 2,3 la sută.

Cu privire la situația cadrelor didactice din instituțiile reorganizate în anul 2012, Ministerul Educației a asigurat la maximum menținerea acestora în activitatea didactică.

Astfel, din totalul de 1280 de cadre didactice, provenind din unitățile reorganizate, 258 continuă să lucreze în acestea. 588 de cadre didactice au fost reangajate în alte instituții de învățămînt, iar 198 de cadre didactice s-au pensionat.

Au fost disponibilizate 236 de cadre didactice cărora li s-au plătit indemnizații de disponibilizare conform legislației în vigoare.

Conform datelor operative, din totalul de 7 mii 841 de cadre didactice de vîrstă pensionară, angajate în sistem în luna mai 2012, doar 670 de cadre didactice s-au pensionat, restul și-au menținut posturile.

Problema asigurării cu cadre didactice de calitate este una complexă și trebuie abordată corespunzător.

Primul pas în rezolvarea oricărei probleme este deplină înțelegere a acesteia. Din acest motiv, pînă în prezent ministerul s-a concentrat pe analiza profundă a problemelor din educație și identificarea alternativelor de soluționare a acestora.

Astăzi, vin în fața dumneavoastră cu îndemnul să lăsăm dezbaterea publică de o parte și să ne concentrăm pe discuția soluțiilor.

În perioada imediat următoare, ministerul pe care îl conduc va prezenta pentru discuție publică orientările strategice și acțiunile prioritare pentru toate aceste domenii.

Unele schimbări pe care le propunem vor fi dificile, dar noi trebuie să lucrăm împreună de dragul unor generații competente, competitive și inteligente.

Noi trebuie să discutăm problemele reale, de substanță, pentru a-i ajuta pe tineri și trebuie să lăsăm la o parte interesele politice și electorale în favoarea intereselor naționale.

Eu nu cred că în această sală există măcar o persoană care să nu fie de acord că noi trebuie să le oferim copiilor noștri o educație mai bună.

Eu vă îndemn insistent să ne unim eforturile să lucrăm împreună. Există căi clare și eficiente prin care putem să realizăm acest lucru.

Principalele direcții de acțiune se concentrează pe cele trei obiective strategice care constau în asigurarea accesului la educație și a șanselor egale, oferirea de studii relevante pentru economie și societate și asigurarea calității prin management eficient și resurse umane calificate.

Fiecărui dintre cei trei piloni de bază ai strategiei îi corespunde o serie de direcții de acțiune specifice, menite să abordeze și să ofere soluții concrete fiecărei probleme identificate.

În primul rînd, desigur trebuie să analizăm rezultatele bacalaureatului 2013, dar să fim înțeleși corect. Nu ne putem întoarce la modalitățile vechi de lucru. Nu ne putem întoarce la un sistem care oferea loc de dubii în ceea ce privește nivelul real al ratei de promovare.

Dacă am face așa ceva i-am dezamăgi pe copiii care au muncit onest în acest an, precum și pe toți acei care vin în urma lor.

În al doilea rînd, trebuie să creștem nivelul de performanță al cadrelor didactice, profesorii sînt acei care asigură procesul educațional, adică cum învață elevii.

Cercetările internaționale în domeniul calității educației relevă faptul că profesorii sînt factorul-cheie pentru îmbunătățirea rezultatelor elevilor.

Dar performanța elevilor nu înseamnă neapărat note mai mari. Performanța lor înseamnă progresul continuu. Performanța lor înseamnă posedarea competențelor necesare pentru succes în viață.

În cazul în care vrem ca profesorii să răspundă acestor imperative, trebuie să-i sprijinim prin politici adecvate și măsuri eficiente care să vizeze atragerea, selectarea, pregătirea și menținerea cadrelor didactice celor mai bune în sistemul educațional. Acesta este obiectivul pe care ni-l propunem.

Trebuie să le asigurăm opțiuni calitative pentru pregătirea inițială în universități și pentru formarea continuă mai apoi.

Trebuie să le asigurăm condiții cât mai bune la locul de muncă.

Trebuie să le oferim salarii motivante și recompense adecvate pentru performanță, iar aceasta este ceea ce dumneavoastră, ca politicieni, ne puteți ajuta să facem.

În al treilea rând, cred că veți fi de acord că este la fel de important și ce învață elevii.

În următorii 2 ani, acțiunile pe care ni le propunem vizează modernizarea documentelor curriculare pentru învățământul general.

Colegii noștri specialiști de la diverse niveluri au inițiat deja un proces de analiză în ce măsură conținuturile educaționale sînt relevante pentru viață și carieră.

Vrem să ne asigurăm că elevii noștri au abilități de comunicare eficientă, de negociere, de lucru în echipă.

Vrem ca ei să poată lua decizii, să rezolve în comun probleme, să poată gestiona propriul proces de învățare. Vream ca ei să fie întreprinzători, creativi și inovatori. Pentru aceasta vom fortifica capacitățile de dezvoltare curriculară.

Contăm pe implicarea cercetătorilor și a profesorilor școlari și universitari.

Vrem să dezvoltăm o Agenție pentru curriculum și evaluare, cu experți care să asigure calitatea și relevanța conținuturilor educaționale, dar și o evaluare corectă a competențelor elevilor.

În sfîrșit, dar nu în ultimul rînd, este important să înțelegem cum ne vom asigura că sistemul educațional oferă calitate. Pentru învățământul superior și formarea continuă am inițiat crearea Agenției de asigurare a calității în învățămînt. Iar pentru învățămîntul general ne propunem crearea unei instituții care, pe de o parte, va evalua calitatea procesului educațional în școlile noastre, iar pe de altă parte va oferi recomandări concrete și sprijin profesionist pentru îmbunătățire.

Astfel vom ști care sînt școlile ce pot servi drept modele de succes și schimb de experiență și care sînt școlile care trebuie ajutate pentru a deveni instituții atractive. Astfel vom ști care sînt profesorii ce pot deveni persoane resurse și care sînt acei care au nevoie de dezvoltare.

Vom avea o bază obiectivă pentru o evaluare corectă a performanței instituțiilor, dar și a profesorilor.

O inspecție școlară modernă va fi un instrument eficient pentru asigurarea calității în învățămîntul general.

Vă îndemn să ne gîndim împreună la interesele generațiilor care vin aici și acum, începînd din acest moment, de la această discuție.

Oamenii ne privesc. Oamenii așteaptă schimbarea. Acum este timpul să demonstrăm rezultate. Așa cum am mai spus, acum noi sîntem acei care trebuie să trecem examenul.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, doamnă ministru.

Stimați colegi,

În conformitate cu Regulamentul pe care l-am votat, 30 de minute pentru întrebări și răspunsuri.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc.

Doamnă ministru,

După cum am aflat recent, din presă, după examinarea contestărilor la examenele de bacalaureat, peste 3500, la 3500 de lucrări a fost majorat balul.

Spuneți, vă rog, prima întrebare, examinarea contestărilor a fost făcută de către aceiași evaluatori sau de către altă echipă?

Doamna Maia Sandu:

Metodologia presupune că contestațiile se examinează de către alte persoane. Deci am avut evaluatori care nu au participat la prima etapă de evaluare.

Domnul Gheorghe Anghel:

Acum a doua întrebare. Cum explicați dumneavoastră că s-a majorat la așa număr impunător de lucrări balul sau nota?

Este lipsă de competență, de profesionalism a primei echipe de evaluatori sau este fenomenul corupției la mijloc?

Doamna Maia Sandu:

Fenomenul corupției nu poate fi exclus totalmente, dar noi am întreprins o multitudine de măsuri în acest an, care să împiedice acest fenomen.

În primul rînd, că evaluatorii au lucrat sub camerele de supraveghere, așa cum au susținut și candidații. Toate înregistrările au fost văzute, monitorizate de Ministerul Educației și atunci cînd am avut o situație, pentru că am avut o situație în care s-a încercat să se intervină peste lucrare, persoanele au fost eliminate din acest proces și au fost sancționate.

Altfel nu se poate de intervenit pentru că evaluatorii nu cunosc care sînt lucrările. Ele sînt distribuite aliatorii... aleatoriu nu au acces la centrele de bacalaureat de unde vin ei și, respectiv, posibilitatea fraudării este una foarte minimă.

Nu zic că se exclude 100%, dar este una foarte minimă.

Domnul Gheorghe Anghel:

Doamnă ministru...

Doamna Maia Sandu:

Și aceste...

Domnul Gheorghe Anghel:

Eu nu degeaba întreb.

Doamna Maia Sandu:

...trei, peste 3 mii...

Domnul Gheorghe Anghel:

Mă scuzați.

Doamna Maia Sandu:

...de lucrări care au obținut o notă mai mare nu înseamnă că evaluarea a fost fraudată.

Domnul Gheorghe Anghel:

Doamnă ministru,

Eu am citit în presa electronică...

Doamna Liliana Palihovici:

A treia întrebare o aveți.

Domnul Gheorghe Anghel:

...că...

Doamna Liliana Palihovici:

Domule deputat...

Domnul Gheorghe Anghel:

...modificarea. Eu... doar o constatare la răspuns. Că modificarea notei cu un „bal” a costat 3 mii de euro. De aceea și am întrebat despre fenomenul corupției.

Poate dumneavoastră nu cunoașteți?

Doamna Maia Sandu:

3 mii de euro pentru cine?

Dacă aveți dovezi că cineva a luat 3 mii de euro, vreun evaluator, vă rugăm frumos să ne prezentați nouă datele sau la CNA, la Procuratură, unde doriți dumneavoastră și atunci noi o să investigăm cazul.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Doamna Maia Sandu:

Ne spuneți centrul de bacalaureat și noi investigăm.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, doamnă vicepreședinte.

Doamnă ministru,

Vreau să vă felicit pentru această urgență implementată în sistemul educațional.

Vreau să vă spun că s-a făcut un lucru enorm de mare, dar am o singură întrebare: spuneți-mi, vă rog, ale cui sînt rezultatele respective? Fiindcă un proces educațional pentru acești elevi, care în anul curent au susținut bacalaureatul, continuă acum 12 ani.

(Rumoare în sală.)

Deci atunci cînd a început procesul de revenire la sistemul de licee, ca noi să vedem ale cui sînt roadele respective de educare a acestor copii. Fiindcă a trecut...și un sistem.

Dumneavoastră sînteți acum un an de zile ministrul acestei instituții, ceea ce apreciem foarte înalt ceea ce ați făcut. Deci sînt roadele ale altui sistem, care a implementat această pregătire a acestor elevi, care, pînă la moment, am văzut că este un eșec nu al copiilor, dar eșec al sistemului care a început acum 12 ani.

(Rumoare în sală.)

Doamna Maia Sandu:

Mulțumesc frumos, domnule deputat.

Eu cred că dacă noi încercăm să aflăm cine se face vinovat, o să ne regăsim toți în această formulă.

(Rumoare în sală.)

Pentru că, așa cum spuneți dumneavoastră, acești copii, materialul care a fost evaluat nu este doar din clasa XII-a. Este și material de gimnaziu și avem aici mai multă lume care a fost implicată în acest proces educațional.

Eu cred că noi trebuie să ne concentrăm pe viitor. Este important să recunoaștem că avem o problemă. Este important să avem curajul să recunoaștem că avem această problemă și să folosim timpul pentru a discuta care sînt soluțiile.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean:

Doamnă ministru,

Dumneavoastră, în raportul pe care l-ați prezentat, nevrînd sau poate intenționat, eu sper că totuși nevrînd, ați insultat 42% din părinții copiilor care au susținut bacul, de fapt afirmînd că odraslele lor nu au fost în stare să însușească programul. 42%.

Acum întrebarea. Dumneavoastră, dacă nu mă înșeală memoria, doamnă ministru, în anul 1989 ați absolvit școala medie din satul Risipeni raionul Fălești.

Da, aceasta a fost pe timpul așa-zisului regim totalitar comunist. Întrebarea mea este: spuneți-mi, vă rog, pe parcursul examenelor de stat, pe care le-ați susținut după finalizarea studiilor pentru clasa a X-a, dumneavoastră ați fost supusă filmărilor, perchezițiilor sau altor manipulări care ar putea fi calificate drept insultătoare sau degradante, astfel cum s-a întâmplat cu copiii din ziua de astăzi, fie pe parcursul examenelor sau înainte de examen, deci ați fost supusă unor asemenea proceduri sau nu dumneavoastră?

Doamna Maia Sandu:

Dacă pot să dau replică la primul comentariu, unde dumneavoastră spuneți că am insultat părinții și elevii care nu au susținut. Eu nu am spus că acești elevi nu au potențial. Mulți dintre ei au potențial, problema este a sistemului educațional. Noi nu am reușit să le creăm condiții ca ei să poată să susțină aceste examene. Una la mână.

Și doi. Noi i-am încurajat să copieze pe parcursul anilor din clasele primare, așa că ei s-au obișnuit că acest lucru nu este negativ, se poate face un asemenea lucru. Și nu trebuie să simplificăm explicația.

La întrebarea dumneavoastră pot să vă răspund că la acea perioadă nu existau camere de supraveghere, bineînțeles că nu au putut să fie amplasate într-o școală din spațiul rural, dar nici nu îmi amintesc ca, în acea perioadă, să ne fi confruntat cu un fenomen atât de masiv al copiatului și al fraudării.

Domnul Iurie Muntean:

Deci cu alte cuvinte ...

Doamna Maia Sandu:

Cel puțin, în localitatea, în școala, în care am susținut eu, nu era problema copierii atât de masivă.

Domnul Iurie Muntean:

Cu alte cuvinte, dumneavoastră ați recunoscut că pe timpul comuniștilor sovietici sistemul educațional era mult mai calitativ ...

Doamna Maia Sandu:

Nu am spus aceasta.

Domnul Iurie Muntean:

... și funcționa în felul în care statul să nu aibă problema copierii ș.a.m.d.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Este a doua întrebare?

Domnul Iurie Muntean:

Deci dumneavoastră nu ați fost supusă unor asemenea proceduri?

Doamna Maia Sandu:

Am spus că în școala în care am susținut eu examenul nu s-a copiat, nu se copia masiv. Și, probabil, nu era cazul să se întreprindă măsuri neordinare, ca să spunem așa.

Doamna Liliana Palihovici:

Deci următorul microfon ... Ce trebuie? Ați avut două întrebări, domnule deputat Muntean.

Constatare.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Muntean:

Eu vă mulțumesc frumos pentru recunoașterea că, sistemul, pe care l-au distrus predecesorii dumneavoastră în anii '90, era unul mult mai bun decât acela pe care dumneavoastră l-ați construit în ultimii patru ani.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Ghenadie Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Vă mulțumesc.

Doamnă ministru,

Înainte de a vă pune întrebarea, vreau să remarc și să vă aduc opinia unor profesori și a unor studenți, și elevi de ai mei din instituția în care predau eu, în instituțiile mai bine-zis, și vreau să vă spun că nu ar trebui, aceasta este opinia noastră comună, să îngăduim agramația, să ridicăm neștiința și ignoranța la nivel de stat.

Cred că tinerii noștri sînt talentați, capabili și trebuie să îi ajutăm să devină și performanți, și competitivi. Și pentru aceasta, bineînțeles, trebuie să facem acțiuni concrete într-un domeniu pe care îl considerăm prioritar și să pornim de la realități, ceea ce ne-ați prezentat dumneavoastră cu bacalaureatul din acest an, dar nu de la mituri și legende.

Sînt de acord că tot sistemul, întreg sistemul ar trebui, nu doar aceste metode de supraveghere, să fie în așa un mod încît învățămîntul pentru tineri să devină unul atractiv.

Și, totuși, există opinii, s-au vehiculat opinii că oricum s-a copiat. Tehnologiile informaționale, cunoaștem că, se dezvoltă într-un tempou accelerat. Chiar și astăzi este posibilă utilizarea a microcăștilor și ceasurilor pentru a copia, pentru a asculta răspunsurile la teste. Spuneți-ne, vă rog, veți utiliza și alte metode, de exemplu, de bruier, pe lângă cele de supraveghere în viitor?

Doamna Maia Sandu:

Mulțumesc.

Noi nu am declarat că am reușit să eliminăm complet fraudă, dar credem că am eliminat o bună parte a acestui fenomen și, evident, acum vom face analiza atât pe metodologie, cât și pe conținut a acestui examen și vom discuta cu societatea civilă, dar mai ales cu profesorii în cadrul întrevederilor, pe care le avem noi tradițional în luna august, cum putem să îmbunătățim procesul pentru anul viitor? Și vom reveni cu detalii și în această sală, dacă se dorește.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Și a doua întrebare. Eu țin în mână un document, o Hotărâre de Guvern, care are, este ... a fost publicată în Monitorul Oficial cu nr.113 din 26.08.2005, articolul 936, și vă citez din acest document publicat o frază, o expresie: optimizarea ... Deci își propune, în 2005, Guvernul, Ministerul Educației, Tineretului și Sportului, autoritățile administrației publice locale, pe perioada 2005 – 2008: optimizarea rețelei instituțiilor de învățământ în conformitate cu nevoile comunității și tendințele demografice și crearea circumscripțiilor școlare. Eu vreau să vă întreb: „optimizarea rețelei instituțiilor și crearea circumscripțiilor școlare”, cum înțelegeți dumneavoastră această expresie?

Doamna Maia Sandu:

Bine. Tocmai am menționat în comunicatul meu, că, în ultimii zece ani, numărul elevilor s-a redus cu 50%. E regretabil acesta lucru, dar avem o situație demografică și trebuie să ajustăm și rețeaua școlară la această situație demografică. Și cum ați spus și dumneavoastră, acest proces a început din 2005. Apropo, în perioada 2005 – 2009, au fost închise 31 de școli, celelalte au fost închise după 2009.

Acest lucru este important să îl facem din două puncte de vedere: nici copiii, care învață în aceste școli mici, 20 – 30, maxim 40 de copii, nu au parte de calitate a educației, pentru că nu există suficienți profesori, pentru că condițiile sînt foarte proaste. Și, în același timp, noi scoatem acești bani de la alți copii care învață în școli mai mari și, respectiv, nu asigurăm calitate nici în școlile foarte mici, care nu pot fi susținute, și nici în școlile mai mari.

Ceea ce propune, presupune această reformă de optimizare este o utilizare mai eficientă a resurselor, pentru ca să investim în tot ceea ce înseamnă calitate. Și spuneam mai devreme: calitatea înseamnă, în primul rînd, profesori foarte bine pregătiți. Pentru a avea profesori bine pregătiți, trebuie să îi motivăm foarte bine și trebuie să le creștem salariile. Trebuie să investim în instruirea lor și trebuie să atragem tineri în sistemul educațional, pentru că avem în jur de 26 % din pedagogi care sînt de vîrstă pensionară sau prepensionară, un lucru foarte serios.

Mai departe vorbim de dotarea școlilor, de reabilitarea acestor structuri, vorbim de tehnologii informaționale, materiale didactice, în care, apropo, nu s-au făcut investiții în ultimii 20 de ani aproape deloc, sînt foarte multe lucruri în care trebuie să investim. Și, din acest motiv, trebuie să avem o atitudine mai judicioasă față de resursele pe care le alocăm astăzi în educație.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Dumneavoastră, doamnă ministru, ați spus, pînă la urmă, că este culpabilă întreaga societate de tot ceea ce se întîmplă și în sistemul învățămîntului. Dar acțiunile ministerului și mai ales consecințele, din ultimii ani, sînt de așa natură care ne fac să credem că nu ... există o viziune sistemică a reformării sau a îmbunătățirii învățămîntului în Republica Moldova. Aceste acțiuni sînt rupte din contextul unei viziuni strategice.

Care este atitudinea ministerului față de profesorii care au instruit copiii, care nu au luat BAC-ul, care au evaluat și au apreciat cunoștințele tinerilor, pe parcursul a mai multor ani, cu note înalte și foarte înalte? Aveți dumneavoastră un tablou care ar analiza cîți copii dintre acei cu note de 8, 9, 10 la obiectele de BAC au picat examenul? Și, în așa condiții, a fost normal să culpabilizăm copiii și să îi facem niște victime, de fapt? Pentru că ei au fost, pînă la urmă, cei mai vulnerabili în toată această reformă, de care dumneavoastră vă ocupați.

Doamna Maia Sandu:

Foarte pertinent comentariul dumneavoastră. Noi ne propunem să facem o analiză foarte detaliată a rezultatelor bacalaureatului. Cum spuneam mai devreme, în primul rînd, pentru că societatea trebuie să cunoască care sînt instituțiile bune care au avut cea mai înaltă rată de promovare. Pentru că părintele trebuie să dețină informație obiectivă și corectă atunci cînd face o alegere care este cea mai bună școală pentru copilul lui. În afară de aceasta, noi trebuie să cunoaștem care sînt instituțiile care nu se descurcă și unde trebuie să mergem ca să le acordăm suport.

Această analiză este important să o facem și din perspectiva disciplinelor. Pentru că din informația puțină, pe care am analizat-o, pe care am reușit să o analizăm la acest moment, este clar că avem probleme la științe, în special la matematică și la fizică. Și trebuie să înțelegem de unde vin problemele. Sau nu avem profesori suficienți, sau profesorii nu sînt suficienți de buni? Doar așa vom ști cum să venim cu soluții.

Și, în aceeași analiză, trebuie să ne uităm, într-adevăr, să vedem unde notele au fost apreciate ... supraapreciate de către profesori pe parcursul anilor. Să vedem dacă există această necorespondență, neconcordanță ...

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Doamna Maia Sandu:

... între evaluarea la BAC și evaluarea pe parcursul timpului.

Eu sînt de acord ...

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Și a doua întrebare. Da, eu am înțeles viziunea dumneavoastră, adică încă urmează să faceți astfel de analize.

Doamna Maia Sandu:

Pentru că nu avem rezultatele finale și nu putem face.

Doamna Galina Balmoș:

Dumneavoastră v-ați întâlnit cu părinții copiilor, tinerilor, care nu au reușit să ia BAC-ul? Și care a fost mesajul acestora? Dumneavoastră nu v-ați gândit că puteți să îi treceți pe toți copiii prin purgatoriu, puteți să îi pedepsiți și pe părinți, și pe profesori, să le instalați măcar și fiecăruia cameră video și multe alte acțiuni represive, dar nici una nu va avea efectul unei singure măsuri și această măsură sau acțiune este: dumneavoastră, acei din minister, direcții de învățămînt, trebuie doar să iubiți acești copii și pe acei care însușesc mai bine, și pe acei care nu prea însușesc, care sînt mai puțini înzestrați, pentru că viața lor o să le ofere încă multe lovituri. Dar capul corupției nu este acolo, la examenul de BAC. Și calitatea studiilor, și calitatea acestor tineri, care vor urma să intre în viață, poate trebuia s-o începeți de la instituțiile de învățămînt superior, unde pregătesc cadre didactice, specialiști ...

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebarea, doamnă.

Doamna Galina Balmoș:

... în multe domenii.

Vă mulțumesc.

Doamna Maia Sandu:

Stimată doamnă,

Noi credem că le facem o defavoare acestor copii atunci cînd îi lăsăm sau îi mințim și le spunem că ei știu mai mult decît știu, pentru că atunci ei au să meargă pe o cale greșită. Este mai bine ca mai devreme decît mai tîrziu ei să își aleagă o profesie unde pot să aibă succes și unde pot să își asigure un loc de muncă, decît să meargă la facultate să iasă cu o diplomă de acolo și după care să nu poată să se angajeze pe piața de muncă. Și este important ca mai devreme să înțelegem că totul se obține prin efort, nu se cumpără notele. Și dacă înveți acest lucru mai devreme, ai mai multe șanse în viață, decît dacă înveți mai tîrziu.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Mai sînt 13 minute pentru întrebări, de aceea, vă rog, formulați așa întrebările ca mai mulți deputați să reușească să își adreseze întrebările.

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte al ședinței,

Inițial, o remarcă. Văzînd cîte întrebări au colegii dumneavoastră din Partidul Liberal Democrat către doamna ministru al educației, ar fi recomandabil să organizați astfel de audieri și moțiuni în cadrul ... sau la sediul partidului, dar nu aici, în plenul Parlamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,

Recomandările dumneavoastră le țineți pentru dumneavoastră. Nu ne învățați ce trebuie să facem. Acum adresați întrebarea doamnei ministru, dacă aveți, dacă nu, trecem cu rîndul.

Microfonul nr.3.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci este o remarcă procedurală, am expus-o. Pentru că dumneavoastră întindeți timpul special.

Doamna Liliana Palihovici:

Adresați, vă rog, întrebarea.

Domnul Artur Reșetnicov:

Doamnă ministru,

Am ascultat cu atenție raportul dumneavoastră și cred că majoritatea care au ascultat aici, în sală, și în țară, s-a creat impresia că ministrul educației privește copiii, elevii ca niște roboți, ca niște ființe care nu au inimă, nu au suflet. Pentru că, cel puțin, la moțiunea, înaintată de Partidul Comuniștilor, în raport ar trebui să prezentați niște cifre, să spuneți că, în trei ani de zile de guvernare, pe care o avem, ați închis, cel puțin, 94 de școli, ați reorganizat, cel puțin, 70 de instituții de învățămînt, tot le-ați lichidat. Și aceasta este consecința rezultatelor bacalaureatului, examenului.

Pentru că, la urma urmei, ministrul educației trebuie să fie o persoană care are inimă și care înțelege cum gîndesc și cum trebuie de educat copiii.

Și am vrut să aud informații că, pentru închiderea celor 94 de școli, ați economisit, după cifrele oficiale, 15 milioane de lei.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebarea, domnule deputat.

Domnul Artur Reșetnicov:

Iar pentru ... Includeți deșteptătorul.

Doamna Liliana Palihovici:

Au trecut deja două minute.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu vă rog să nu abuzați ...

Doamna Liliana Palihovici:

Eu nu abuzez. Întrebarea.

Domnul Artur Reșetnicov:

... chiar dacă nu vă place întrebarea. Ați economisit, prin închiderea a 94 de școli, 15 milioane de lei, iar pentru instalarea camerelor video la examenele de bacalaureat ați cheltuit 12 milioane de lei. Spuneți-mi, vă rog, care a fost necesitatea de a închide școli și, pe banii economisiți, de a procura camere video?

Doamna Maia Sandu:

Stimate domnule deputat,

Trebuie să vă informez că bugetele sînt diferite. Deci nu am folosit banii, de care am avut nevoie pentru procurarea camerelor video, de la acei economisiți în reforma de optimizare, pentru că sînt bugete diferite. Unul este bugetul Ministerului Educației și altul este bugetul administrației publice locale, care finanțează învățămîntul preuniversitar. Sînt articole de cheltuieli diferite.

Eu nu știu de unde ați luat dumneavoastră această sumă de 15 milioane de lei. Dar vreau să vă uitați peste bugetele administrației publice locale și o să vedeți efectele acestei optimizări. Dacă în anii precedenți pentru investiții în școli un raion avea maximum 500 – 600 de mii, în acest an sînt raioane unde această sumă a crescut pînă la 10 milioane de lei. Deci e un lucru să alocați pentru investiții într-un raion 600 de mii, din care nu reușește nimeni să facă nimic, și e alt lucru să îți poți permite proiecte în valoare de 10 milioane de lei.

Pot să vă întreb și eu: care au fost economiile, pe care le-ați făcut, din închiderea acelor 31 de școli, care s-a întîmplat pe timpul guvernării comuniste?
(Aplauze.)

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul ...

Doamna Maia Sandu:

Și vizavi de bugetul scump de organizare a bacalaureatului. Îmi pare bine că dumneavoastră sînteți preocupați de acest lucru, dar aș vrea să ne preocupăm și de cele șapte miliarde de lei care se cheltuie, astăzi, în educație și rezultatele le vedeți și dumneavoastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimate doamnă ministru,

Avînd în vedere că pe oglindă nu te poți supăra, că adevărul este mai important decît orice relație de prietenie sau orice tentație de a avea imagine bună, apreciez poziția principială pe care ați adoptat-o

Din moțiunea de cenzură, chiar din prima propoziție, citez: rezultatele sesiunii de bază a examenului de bacalaureat, din acest an, reprezintă o catastrofă națională. Deși rezultatele nu sînt prea îmbucurătoare, dar dacă comparăm cu România, spre exemplu, avem un rezultat mai bun, unde rata de promovare a fost doar 55 la sută. Totuși, în opinia dumneavoastră, ce este mai grav, ce este mai catastrofal? Rezultatele de la examenele de bacalaureat sau situația care s-a creat, realitatea pe care o vedem cu toții și ce intenționează ministerul să întreprindă pentru a schimba această realitate și în anii următori să avem rezultate mult mai bune?

Doamna Maia Sandu:

Mulțumesc.

În primul rînd, trebuie să amintesc că noi mai avem o sesiune suplimentară în față, care începe pe 15 iulie. Vreau să reiterez că, dintre acei care au picat examenul, mai mult de jumătate au picat doar la un singur examen și, dacă au făcut efort în ultimile zile și mai au o săptămîină în față, eu cred că sînt candidați care au șanse să susțină în acest an.

În al doilea rînd, noi trebuie să le oferim celor care nu au potențial, pentru că trebuie să recunoaștem, sînt și copii care merg la liceu și nu au potențial. Noi trebuie să le oferim o alternativă și alternativa pentru ei ar fi un învățămînt vocațional, sănătos. Or, acest învățămînt a fost ignorat pe parcursul ultimilor 20 de ani și doar în acest an Guvernul a aprobat o Strategie de reformare a învățămîntului vocațional tehnic. Aici sectorul privat spune că nu are cadre muncitorești și profesioniste. Respectiv, noi ne propunem să implementăm această strategie și o să inițiem proiecte-pilot de reformare a acestor școli vocaționale deja în acest an.

Rezultatele sînt oglinda, cum spuneți dumneavoastră. E bine să le recunoaștem și să ne punem pe treabă. Și ceea ce am menționat eu mai devreme este că noi o să venim în 2 săptămîni cu o strategie, pe care o propunem pentru dezbateri publice, care va veni cu sugestii sau cu propuneri de soluții, politici care ar trebui să conducă la îmbunătățirea rezultatelor, a calității în educație.

Pilonii i-am menționat deja. În primul rînd, vorbim despre relevanță. E important să învățăm, dar e important să știm ce învățăm, ce trebuie să învățăm, pentru că după ce obținem o diplomă să avem și oportunitatea unui loc de muncă bine plătit. Este important cum învățăm și aici profesorii sînt răspunsul-cheie. Trebuie să investim în profesori și trebuie să avem și un sistem de asigurare a calității. Aceasta înseamnă standarde. Pentru învățămîntul preuniversitar, două săptămîni în urmă, noi am lansat pentru discuții publice standardele pentru

învățământul general. O să le aprobăm și calitatea sistemului educațional trebuie evaluat în baza unor standarde și nu răzleț, așa cum s-a făcut pînă acum. Acest lucru îl facem și în învățământul vocațional, și în învățământul superior.

Am venit la Parlament cu o modificare sau cu o propunere de modificare a legii, prin care solicităm să ne susțineți în inițiativa de creare a unei Agenții de asigurare a calității pentru învățământul vocațional și superior. Spuneam mai devreme că avem foarte multe instituții neacreditate. Apropo, organul care se ocupa de acreditare a fost eliminat în anul 2008, nu se știe din ce motive, și de atunci nu avem nici o instituție care să asigure că programele din învățământul superior sînt verificate și corespund anumitor standarde și instituțiile care oferă diplome astăzi nu sînt acreditate de nici o instituție recunoscută.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Și acum a doua întrebare.

Dacă revin la metafora cu oglinda, probabil, dacă ne-am uita în această oglindă, am vedea acolo nu doar rezultatele activității actualei guvernări, ci și fostelor guvernări. Spre exemplu, domnul Ghenadie Ciobanu a dat drept exemplu hotărîri de Guvern, adoptate de fosta guvernare.

Dar întrebarea mea ar fi următoarea: Eu sînt convins că toți colegii din Coaliție ar dori, după ce încheiem acest mandat, în această oglindă să fie reflectată o activitate bună, în special, în domeniul educației. Sesiunea, probabil, se va încheia în această săptămîină. În toamnă, ministerul, presupun că planifică să vină cu anumite inițiative legislative. Este vorba și de Codul educației. Dacă ați putea un pic să ne spuneți care sînt planurile ministerului vizavi de sesiunea de toamnă, în care noi vom reveni și va trebui să vă acordăm sprijinul necesar pentru reformele începute.

Doamna Maia Sandu:

Corect.

Cum am spus anterior, pînă la sfîrșitul acestei luni vom lansa pentru discuții publice proiectul strategiei, în special vrem să consultăm sectorul educațional și, ca să nu afle ei din presă, o să facem acest lucru pe parcursul discuțiilor din august, la tradiționalele întîlniri cu pedagogii. Și tot în această perioadă vom lansa pentru discuții și proiectul Codului educației, care este finalizat, cel puțin, din perspectiva noastră. Acum o să vedem care sînt comentariile și contribuțiile celorlalte părți interesate și, la începutul sesiunii următoare, noi sîntem gata să venim cu aceste inițiative legislative.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Conform Regulamentului votat, mai avem timp pentru încă 2 întrebări.
Microfonul nr.5.

Doamna Maria Nasu – Frațiunea PLDM:

Stimată doamnă ministru,

Cunoaștem, la fiecare examen au apărut testele pe site-ul de socializare, pe site-urile media, la mai puțin de o oră după începerea examenului.

Prima întrebare. Scurgerea de informație a afectat procesul de examinare?

Doi. Ce măsuri și acțiuni au fost întreprinse pentru a preveni scurgerea informației?

Trei. Ce acțiuni urmează a fi întreprinse în viitor pentru a preveni scurgerea de informație?

Doamna Maia Sandu:

Mulțumesc.

Este adevărat că au apărut testele după ce au fost deschise plicurile, adică în centrele de susținere a examenelor. Acest lucru înseamnă că scurgerea a fost nu din minister, ci din centrele de bacalaureat. Este o încălcare a metodologiei faptul că aceste teste au apărut în exterior, dar, în același timp, noi nu credem că acest lucru a contribuit masiv la fraudarea examenelor. Noi, prin măsurile pe care le-am întreprins și pe care le-am inclus în metodologie, ne-am focusat pe preîntâmpinarea intrării informațiilor în centrele de bacalaureat și credem că, în mare parte, acest lucru ne-a reușit.

Acum dumneavoastră știți că aceste teste au ajuns la aproape 30 de mii de oameni. Evident că este foarte simplu ca cel puțin unu din acești 30 de mii de oameni să reușească să facă o fotografie a testului și să îl trimită pe internet. Noi, pentru anul viitor, avem niște idei, pe care, iarăși, o să le discutăm, care să ne permită să excludem această posibilitate de fraudare pentru... cum spuneam, în viitoarea sesiune.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vă mulțumesc.

Doamna Maia Sandu:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Timpul rezervat...

Microfonul nr.5.

Doamna Maria Nasu:

Mulțumesc.

Cu siguranță, măsurile întreprinse v-au... în mare măsură s-au adeverit și succes în continuare, doamnă ministru.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Domnilor deputați,
Întrebări sînt multe, dar timpul pe care noi împreună l-am votat pentru runda de întrebări – răspunsuri... (*Rumoare în sală.*) Este ceas, după care eu am urmărit să nu depășim acest timp.

Vă mulțumesc, doamnă ministru.

Invit comisia, pentru a prezenta avizul.

Domnule Lucinschi,

Vă rog, prezentați avizul comisiei.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați colegi,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat moțiunea nominalizată și, luînd în considerare din competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

În temeiul articolelor 112, 113 din Regulamentul Parlamentului, un grup de deputați au depus moțiuni care vizează unele probleme din domeniul educațional. Comisia a examinat subiectele abordate în moțiuni și, urmare a dezbaterilor, în conformitate cu prevederile articolului 114 din Regulamentul Parlamentului, comisia a supus votului avizul asupra proiectului nr.305. Votul acordat s-a distribuit în modul următor: șase – pentru respingerea moțiunii, cinci – pentru susținerea moțiunii și a fost înregistrată o singură abținere.

În contextul celor menționate, decizia asupra moțiunii simple rămîne la latitudinea Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

S-au înscris cîțiva deputați cu luări de cuvînt și prima luare de cuvînt – doamna deputat Șupac.

Vă rog, la tribuna centrală.

Doamna Inna Șupac:

”Hai cu noi la o școală mai bună!”

Cu acest mesaj captivant Ministerul Educației a dat startul reformei de optimizare. Douăzeci și trei de școli optimizate în 2010, treizeci și opt de școli optimizate în 2011, o sută optsprezece în anul trecut. Pînă în decembrie curent urmează să fie distruse încă 220 de instituții de învățămînt. Nu este vorba de școli cu 7 – 10 elevi, cum se argumenta mai dinainte. Este vorba de școli cu 60, 100, 200, în unele cazuri 300 de copii.

De mai multe ori, Frațiunea PCRM argumenta că lichidarea școlii înseamnă lichidarea satului. Ne-am înșelat, fiindcă optimizarea nu numai că distruge satul moldovenesc, dar crește și numărul elevilor analfabeți și abandonați. Care este costul acestei reforme? Ca să îi răspundem doamnei Sandu, dacă nu cunoaște prevederile Hotărîrii Guvernului din 5 iulie 2011. În perioada 2011 – 2013 implementarea deplină a optimizării va genera economii în sumă de 230 milioane

de lei, iar cheltuielile pentru reformă vor constitui 215 milioane de lei, ceea ce înseamnă că așa-numita economie pură se estimează la suma de 15 milioane de lei. Este o rușine să optimizezi cele 378 de școli ca să obții cele 15 milioane de lei, aproape costul camerelor video.

Rezultatele bacalaureatului din acest an au dat un semnal clar nouă, tuturor. Așa-numitele reforme în domeniul învățământului merg într-o direcție greșită. Ministerul Educației, în loc să... demult să inițieze discuții ample în societate despre problemele întregului sistem de educație, în loc să obțină un consens național asupra Strategiei de dezvoltare de lungă durată, adoptă o decizie istorică – să cheltuiască cele 7 milioane de lei pentru instalarea camerelor video. Această decizie a fost predecesată cu o altă hotărâre, nu mai puțin de ingenioasă – să se ia un nou împrumut în valoare de 40 milioane de dolari, cu scopul de a stimula optimizarea școlilor mai departe.

Și dacă vorbim despre examene, atunci, stimați colegi, să răspundem la o întrebare mai simplă: cine merită să obțină o notă mai bună? Acel care analizează lucrurile per ansamblu? Acel care motivează pedagogic prin creșterea constantă a salariilor, prin asigurarea locurilor de muncă stabilă? Acel care motivează tinerii pedagogi să revină în sate prin implementarea unor programe de susținere, prin funcționarea eficientă a unui program de locuință pentru tineri? Acel care susține studenții și părinții lor prin majorarea anuală a burselor, majorarea locurilor de studii la buget, micșorarea sau, cel puțin, conservarea contractelor de studii?

Or, o notă mai bună trebuie să obțină acel care nu se ocupă deloc de aceste probleme primordiale, cel care, la timpul potrivit, în cadrul dezbaterilor asupra proiectului bugetului de stat nu rostește nici o vorbă în apărarea alocării unor sume mai considerabile pentru sectorul educației. Pe când colegii de alături, ca și cum, spre exemplu, de la Ministerul Finanțelor, insistă și reușesc să dubleze și chiar să tripleze bugetele instituțiilor lor.

Oare merită o notă bună acel care tace pe când nivelul de finanțare a educației a scăzut de la 9,2% în 2010 până în 7,2% anul curent în coraport cu PIB. Oare câtă ingeniozitate, spuneți-ne, vă rog, are acea persoană care cu o mână instalează, pe contul nostru, al tuturor, camere video pentru a presa psihologic elevii și, concomitent, cu altă mână, votează pentru ședințele secrete ale Guvernului. Respectiv, împotriva camerelor video și a transparenței.

Se pare că aici, în sală, s-au adunat oamenii cu studii superioare și noi toți cu dumneavoastră înțelegem foarte bine că acea persoană care alege a doua cale, pică examenul, respectiv, trebuie să plece în demisie. Ne adresăm către partidul care a și promovat o persoană respectivă în funcția de ministru al educației. Vă reamintim despre un document sub denumirea ”Verde pentru Moldova”, ediția 2009 – 2010, în care educația se stabilea ca o prioritate națională. Promisiuni au fost multe, printre care: alocarea a minimum 8% din PIB pentru sistemul de învățământ, implementarea programului de stat privind asigurarea cu cadre a instituțiilor educaționale din mediul rural, implementarea programului național de locuință pentru tineri și pentru familii tinere din mediul urban și rural, elaborarea și implementarea programului național de reabilitare a învățământului din mediul

rural, implementarea programului național de combatere a abandonului școlar, stimați colegi.

Reamintiți-vă de programul dumneavoastră electoral. Echivalarea burselor studentești cu salariul mediu de economie sau deschiderea a 200 de grădinițe noi, sau renovarea a cel puțin 500 de școli, sau depolitizarea sectorului academic, stimați colegi.

Reamintiți-vă, aceste și alte promisiuni nu numai că nu au fost măcar parțial realizate, dar se face exact cu totul invers. Așa că, stimați colegi, astăzi avem posibilitatea să ne debarasăm de personaje care discreditează întregul sistem și care a pierdut dreptul moral de a realiza politicile în domeniul educațional. Pentru noi, astăzi, este clar: toți acei care astăzi nu vor susține moțiunea simplă, respectiv, încurajează politica de distrugere a învățământului din Republica Moldova.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Următorul vorbitor este domnul deputat Zurab.

Vă rog, la tribuna centrală.

Todua Zurab, îmi cer scuze.

La microfonul nr.3? Vă rog.

Microfonul nr.3.

Domnul Zurabi Todua:

По процедуре.

Господин Председатель,

Я записался последним. Передо мной должны... Пожалуйста, пропустите всех от других фракций, а я записался последним. Пожалуйста.

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Stimate coleg,

Dați să vă explic. Deci, conform regulamentului pe care noi l-am votat, înțelegerea a fost, din partea grupurilor parlamentare să vorbească deputații. Și, ținând cont de faptul că grupul parlamentar al Partidului Comuniștilor este cel mai numeros, deci vă dau dumneavoastră cuvântul și, pe urmă, în ordinea descreșterii...

Domnul Zurabi Todua:

Господин...

Domnul Igor Corman:

...numărului mandatelor. Trebuie să vă bucurați că aveți mai multe mandate în Parlament.

Domnul Zurabi Todua:

Спасибо.

Господин Председатель,
Мы записались с Инной Шупак последними, и можно пойти по-другому, от меньших фракций к большим.

Уважаемые господа,

Коллеги,

Мы и так были ограничены в вопросах. Мы не задали все вопросы, которые хотели. Будьте любезны. Хотя бы в этой мелочи уступите нам. Ну, хотя бы в этой мелочи.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Opoziția este opoziție, noi trebuie să fim foarte blânzi cu opoziția, să o protejăm, să o stimăm, să o alintăm. (*Rumoare în sală.*) Eu cred că, dacă nu aveți obiecții... da, nu văd... Nu sînt obiecții?

Deci următorul vorbitor este doamna deputat Ciobanu. Vă rog, la tribuna centrală.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Vicepreședinți,

Stimați colegi deputați,

Moțiunea simplă asupra politicilor în domeniul educațional, activității Ministerului Educației și activității ministrului Maia Sandu este o mostră de populism ieftin cu scop de a compromite, din start, acțiunile întreprinse de Ministerul Educației pentru edificarea unui sistem educațional care să ofere calitate la toate treptele de învățămînt, așa încît fiecare elev, student să își poată valorifica potențialul propriu. Această constatare voi argumenta-o punctual.

Faptul că în sesiunea de bacalaureat 2013 au promovat examenele doar 58 la sută, în urma examinării contestațiilor – 59,65 din aspiranții la diplomă, nu poate decît să confirme faptul că sistemul educațional preuniversitar are nevoie urgentă de eficientizare. Aceste rezultate nu pot bucura pe nimeni, dar să afirmi că ele sînt o catastrofă națională este ridicol, așa cum nu te poți supăra prea mult pe o poză fidelă, ci cauți să îi îmbunătățești imaginea.

În continuare, autorii moțiunii, membri ai Frațiunii Comuniștilor, pentru a fi mai convingători, raportează rezultatele examenelor la politicile din domeniul educației din ultimii ani care, chipurile, au eșuat.

Stimați autori ai moțiunii,

Tinerii care au picat bacul au ajuns la eșec școlar urmare a 12 ani de studii, ceea ce înseamnă că treptele de școlaritate primară și gimnazială le-au făcut în perioada guvernării comuniste. Concluzia: atunci i-ați obișnuit cu copiatul, iar deprinderea, se știe, devine o a doua natură. Asumați-vă eșecul politicilor dezastruoase, pe care le-ați promovat în domeniul educației timp de 8 ani de zile. Conștientizînd, probabil, că nu sînteți suficient de convingători, ați găsit și calul de bătaie – modalitatea de desfășurare a examenelor de bacalaureat. Camerele video

de supraveghere autorii moțiunii le compară, în stil și practică comunistă, cu camerele de gazare.

Mai întâi, acești tineri și tinere, în număr de 27715, la ziua începerii sesiunii de bacalaureat 2013, în mare, atinseseră vârsta majoratului. Ei au fost familiarizați cu modalitatea de desfășurare a examenelor cu mult timp înainte. Și apoi, pentru Republica Moldova camerele video de supraveghere nu sînt o noutate tehnică. În magazine, în sălile pentru discoteci, pe străzi, unde numai nu sînt instalate. Cum au putut ele să îi afecteze pe acei, care aveau testul în față și pixul în mîna și știau că a venit momentul să facă dovadă unor cunoștințe elementare? Nu s-au revoltat tinerii, ci unii profesori, asistenți, evaluatori, părinți. Adică, acei, care s-au pregătit, ca în anii precedenți, înțelegîndu-se cu mult timp înainte cît va costa acest business educațional cu nume sonor: ”bacalaureatul”. Cu regret, prezența camerelor video de supraveghere în sălile de examen nu a putut stopa copiatul, doar l-a diminuat. Dacă Ministerul Educației ar fi reușit să procure și aparataj de bruiat, rezultatele de la examene ar fi fost și mai proaste.

Stimați autori ai moțiunii,

Doamnelor și domnilor legiuitori,

S-ar cuveni să știți că atunci cînd învinuiești o instituție de corupție, ești obligat să probezi. Citez din moțiune: „Apar tot mai multe semnale că, de fapt, actul de corupție în timpul desfășurării bacalaureatului nu a dispărut. Pur și simplu, corupția s-a deplasat la nivel de Ministerul Educației. În așa mod și sumele solicitate la cumpărarea notelor fiind mai mari.” Citat închis.

Semnale, dar însoțite de probe concludente au fost pe vremea ministeriatului domnilor Țvircun și Șavga, dar totul a fost mușamalizat.

De ce nu ați întreprins nimic?

De ce ați permis ca tinerii să fie însoțiți la veceu de un convoi alcătuit din colaboratori ai comisariatelor de poliție?

Nu vă era milă atunci de stresul la care sînt supuși tinerii?

Amintiți în moțiune de procurarea autobuzelor școlare la un preț nejustificat de mare. Aveți dreptate, doar că nu spuneți adevărul pînă la capăt. Actualmente, dosarul privind procedura de achiziționare a autobuzelor este examinat de Procuratura Generală, iar Ministerul Educației este în așteptarea deciziei, fiind la dispoziția investigatorilor pentru oricare alte informații necesare.

Ministerul se va conforma deciziei Procuraturii Generale.

De asemenea, nu aveți dreptate cînd afirmați că, chipurile, testele de examen ar fi fost extrem de exigente în raport cu curricula școlară. Testele pentru această sesiune de bacalaureat au fost elaborate cu mult mai jos de nivelul mediu al elevului, deși știința pedagogică recomandă ca gradul lor de dificultate să fie la nivelul elevului mediu.

De asemenea, baremul de convertire al notelor a fost scăzut cu 5 puncte procentuale. Nu era posibil, stimați autori ai moțiunii, să nu găsiți o interdependență dintre rezultatele examenelor și reorganizarea unor instituții educaționale.

Aici însă ați dat-o cu totul în bară. Principiul care stă la baza reorganizării unităților de învățămînt este o școală mai bună pentru elev. Adică profesori

profesioniști, biblioteci școlare, ateliere didactice, săli de calculatoare, săli pentru sport și altele.

Autorii moțiunii se declară alarmați de numărul mare de copii neșcolarizați, fără, firește, a da numărul lor.

În asemenea cazuri știți cum se spune: alarmă falsă.

În moțiune se mai zice, citez: „Se atestă o lipsă totală a evoluției în domeniul politicilor de susținere a tineretului în scopul stopării procesului de migrație din Republica Moldova.” Citat închis.

Slavă Domnului! A trecut timpul țarului comunist. Guvernul nu își propune să închidă accesul tinerilor la studii peste hotare, ci să-i motiveze prin garantarea unor studii de calitate, mai multe burse, să opteze pentru facultățile din instituțiile noastre de învățământ superior.

Drept încheiere, Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor îi aduce învinuiri doamnei ministru, precum că nu ar da curs solicitării de a veni cu explicații în Parlament. Învinuire gratuită.

Așa cum doamna Maia Sandu nu a refuzat nici o dată solicitările, are ce spune. Doamna ministru este un excelent manager, lucru afirmat de înalți oficiali europeni.

Dacă va fi susținută în demersurile sale de edificarea unui sistem educațional, care să asigure o educație de calitate, rezultatele nu se vor lăsa așteptate.

Stimați colegi deputați,

Așa cum toate învinuirile din această moțiune simplă sînt irelevante, Frațiunea Partidului Liberal Democrat propune ca ea să nu fie susținută.

Vă mulțumesc.

(Aplauze.)

Domnul Igor Corman:

Următorul vorbitor – domnul deputat Todua Zurabi.

Аcum binevoii?

Vă rog frumos.

Domnul Zurabi Todua:

Уважаемые депутаты,

Дамы и господа,

Тема, которую мы сейчас обсуждаем, является чрезвычайно актуальной, важной и волнует все общество. Понятное волнение, которое испытывают некоторые депутаты, выступая за этой трибуной, особенно я имею в виду последнего, значит, госпожу Чебан, которая каким-то образом странно умудрилась упомянуть о газовых камерах.

О газовой камере: между прочим, использовали фашисты, и непонятно какое отношение это имеет к обсуждаемой теме по, значит, системе образования.

Мнение людей, обсуждения, реакции, возмущения, которые мы знаем от разных районов Республики Молдова, показывают, что в системе

образования мы имеем абсолютный беспорядок, и все, что там делается – это неразумно и требует пересмотр, а идет в ущерб обществу.

Сторонники реформы утверждают, что все это делается для того, чтобы улучшить систему образования, чтобы подготовить подрастающее поколение к тому, чтобы войти в самостоятельную жизнь, чтобы получить профессии и так далее и тому подобное.

Прекрасно. Но какими методами это делается? Какими методами пытаются достичь этой цели? Закрытие школ, увеличение численности классов, сокращение педагогического состава, сокращение финансирования и многое другое.

Такими методами можно улучшить... такими методами, чтобы что-либо улучшить невозможно.

Можно лишь только разгромить то, что осталось и еще, более-менее, работает.

Ссылки на мировой опыт совершенно не уместны. Ничего общего с мировым опытом это не имеет – ни камеры слежения, ни все остальное, ни сокращение классов не применяется в разных странах мира.

Нельзя оправдать закрытие школ. Можно говорить о закрытии школы, когда там 10, 15 учеников, но ни в коем случае нельзя говорить о необходимости закрытия школы, где 100, 200, 300 учеников. Между тем, таких примеров очень много.

Нельзя проводить нормальный учебный процесс, когда в классе 35, 45 учеников.

К чему ведет эта система образования? Я работал в школе несколько лет и могу сказать, что нормальный учебный процесс происходит только тогда когда 15, 20, 25 учеников в классе и это общемировая практика, и, по крайней мере, практика Европы. И очень странно слышать, что это якобы мировая практика – то, что делается сейчас в отношении классов.

Нельзя оправдывать отношения к преподавателям пенсионного и предпенсионного возраста. Фактически реформа, которая проводится в системе образования, вынуждает их увольняться. Между тем, это опытные кадры, и они могли бы еще принести пользу обществу.

Мы фактически имеем в данном случае дело с дискриминацией людей по возрастному признаку.

Далее. Наконец-то, обстоятельства сдачи баклавриата.

Уважаемые господа,

Я уверен, что многие из вас имеют знакомых учителей, многие из вас имеют знакомых друзей, родственников, которых... дети которых прошли эту мясорубку сдачи экзаменов баклавриата и они вам рассказывали о том, что это недопустимо, что этого делать нельзя, что с этим что-то надо менять в этом отношении.

Для того, чтобы отремонтировать дом, господа, его не обливают бензином и не сжигают. Для того, чтобы привести в порядок автомобиль, его не бьют кувалдой.

То, что делается в системе образования, – это фактически и есть избиение этой системы кувалдой. Это можно называть как угодно, но только не реформой.

Я уверен, что вы не хуже меня знаете все негативные направления и вещи, связанные с так называемой реформы образования. Просто из-за того, что вы связаны, скованны вот этим соглашением о создании нового альянса, вы не можете позволить себе высказать свою истинную точку зрения. Я уверен, что если было бы иначе, то вы бы признали, что все, что у нас творится в системе образования, никуда не годится.

Мы прекрасно понимаем, что вы, госпожа Санду, выполняете чужую волю. По большому счету, к вам лично у нас нет никаких претензий серьезных. Вы выполняете чужую волю, также как выполняет чужую волю Альянс за европейскую интеграцию.

Волю тех, кто хочет провести границу по Днестру и расколоть страну. Волю тех, кто готовит разрушение экономики. Я имею в виду в данном случае, в данном случае намерения правящей коалиции подписать договор о зоне свободной торговли и, разумеется, я имею в виду ту, те процессы, которые происходят в системе образования. Кстати, следует отметить, что есть очень много доказательств того, что договор о внедрении камер слежения был реализован по коррупционной схеме.

Этому есть доказательства, и я думаю, что мы рано или поздно их опубликуем.

Также есть доказательства того и свидетельство очевидцев, что оценки выставлялись намерено заниженные во многих школах.

Фактически было негласное указание о том, чтобы занижать оценки.

Не понятно, почему наши дети должны быть заложниками неизвестно каких целей.

В этой связи вотум недоверия абсолютно обоснован, его необходимо поддержать хотя бы для того, чтобы затормозить деструктивные процессы в системе образования.

Очевидно, что после того, как правящая коалиция власть потеряет, новая власть должна будет пересмотреть все то, что делается в сфере образования. Но не только пересмотреть, но и строго спросить с тех, кто эту систему сейчас разваливает. Эту систему, также как и все другие направления нашего государства.

И в завершение скажу следующее. Завтра в этом зале будет проводиться мероприятия саммит партии, народной европейской партии, в которой участвует партия Альянса.

Здесь будут присутствовать президенты разных стран, и будет присутствовать такой субъект как Михаил Саакашвили. Я думаю, что у вас, господа из Альянса, будет возможность с ним поговорить, и он вам расскажет о том, как он дошел до жизни такой, что сегодня фактически вся его команда, вся его команда находится под следствием, а те, кто уже прошел это следствие некоторые уже приговорены к различным срокам.

А его черед наступит, скорее всего, осенью. Так что вид у него будет весьма...

Я думаю, что пребывание Саакашвили в Кишиневе – это прекрасный повод для Альянса задуматься о будущем.

Спасибо за внимание. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Corman:

Secretariatul,

Aceasta a fost lista luărilor de cuvânt? Mai este?

Da. Doamna Ana Guțu.

Vă rog, la tribuna centrală.

Doamna Ana Guțu:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Moțiunea simplă, pe care au inițiat-o colegii noștri din Partidul Comuniștilor pentru demiterea doamnei ministrului al educației Maia Sandu, se axează pe două probleme centrale.

Una este legată de inoportunitatea, așa consideră colegii noștri comuniști, instalării camerelor video în centrele de bacalaureat.

Și cea de a doua: pe optimizare.

Drept că argumentarea colegilor noștri comuniști nu prea cadrează cu abordarea logică a acestei moțiuni simple de demitere a doamnei ministru începînd însăși cu trecerea în revistă a datelor referitor la eșecul școlar după examenele de bacalaureat.

Stimați colegi comuniști,

Vreau să vă asigur că rata acestui eșec este una corectă și este una bună și denotă, de fapt, situația reală din Republica Moldova în ceea ce privește nedragostea și ne iubirea de carte. Și se datorează tot istoricului nostru foarte frumos cele 100... cei 100 de ani de ocupație țaristă, cînd 90% de populație era analfabetă și necărturară și cînd ne-a fost lezat dreptul de confesiune în limba maternă, cea română, dreptul de a avea școli în limba maternă.

După aia, cîțiva ani mai tîrziu, am beneficiat de 22 de ani de stat românesc lărgit, cînd s-au construit și s-au deschis 3 mii de școli de limbă română.

Din păcate, a durat prea puțin această perioadă și a venit perioada ocupației sovietice, cînd învățămîntul a fost ideologizat.

Stimați colegi comuniști,

Spuneți dumneavoastră stres. Să vă spun eu ce înseamnă stres atunci cînd susții un examen la „Istoria partidului” și în bilet îți nimerește, de exemplu, „Возрождение”, dar tu ai citit numai „Малая земля” și „Поднятая целина”.

Aceasta era stres, stimați colegi comuniști. Astăzi, slavă Domnului, slavă Domnului, învățămîntul este deideologizat.

Slavă Domnului! Acela era stres.

Și spuneți dumneavoastră că în perioada, nu sînteți mulțumiți de calitatea testelor.

Domnilor comuniști,

Să vă amintesc eu, în anul 2004, la sesiunea de bacalaureat, în plină desfășurare a sesiunii, cînd Ministerul Educației schimbă macazul și redenumeste disciplina din „Istoria universală”. „Istoria românilor” în „Istorie” și neștiind copiii ce vor avea în testele de bacalaureat. Sau nu sînteți mulțumiți de mediile la bacalaureat?

Să vă amintesc, ministrul dumneavoastră Sima, în 2003, ce face pentru propriul său copilaș, care era absolvent al examenelor de bacalaureat, și schimbă modalitatea de calcul al mediei la examenele de bacalaureat, ca feciorașul să aibă 10 pe linie. Și ce facem noi cu ceilalți 3 ani de liceu, cu 12 ani de școală? Acestea sînt problemele și întrebările pe care vreau să vi le adresez, stimați colegi din Frațiunea Partidului Comunist.

Iar vorbind despre optimizare, spuneți, vă rog, în timp de, în perioada guvernării dumneavoastră neocomuniste, de la cifra de 700 de mii de elevi ajungem la 350 de mii de elevi.

Este oare rațional să păstrăm aceste instituții de învățămînt în care în unele din ele sînt condiții exact ca pe timpul „licez”-ului? Cînd venea profesorul și la o sobă îi învăța alfabetul pe acei analfabeți pe timpul Uniunii Sovietice.

Nu aceasta este soluția, stimați colegi comuniști.

Și vreau să vă spun că atunci cînd vă înverșunați împotriva camerelor de luat vederi și promovați ideea copiatului, stimați colegi comuniști, dumneavoastră, de fapt, ridicați la rang de istorie de succes mediocritatea.

Stimați colegi comuniști,

Mediocritatea înseamnă impertinență. Mediocritatea înseamnă prepotență și mediocritatea înseamnă revoluție, căci revoluțiile au fost făcute de mediocrități. Au fost concepute de unii intelectuali, ridicînd minciuna și organizînd-o la nivel intelectual, dar făcute de mediocrități.

Apropo, despre revoluții. Și noi, acei din Republica Moldova, trebuie să ne punem întrebări: de ce copiii noștri nu sînt doritori și nu sînt iubitori de carte?

De ce astăzi tinerii fug de această carte și preferă să-și cumpere notele, iar părinții le cîntă și ei exact în strună și preferă să le cumpere și studiile, preferă să le cumpere diplomele?

Apropo, liderul dumneavoastră ideologic Lenin așa și nu a mai finalizat studiile la Universitatea de Stat, la Facultatea de Drept, fiindcă în arhivele universității din Sankt Petersburg nici o dată nu a fost găsită diploma sau, cel puțin, un proces-verbal de eliberare a diplomei de studii superioare pentru Vladimir Ilici Lenin.

Și aceasta, de fapt, vă caracterizează. Falsul, falsitatea, mediocritatea și revoluțiile din care, de fapt, au suferit oamenii onești și cinstiți.

Stimați colegi,

Noi trebuie să promovăm meritocrația. Eu vorbesc în numele copiilor eminenti și am tot dreptul să o fac, fiindcă am fost și eu elevă eminentă, studentă eminentă și sper că nu sînt cel mai rău deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

De aceea, a venit timpul să îi facem loc meritocrației în societatea din Republica Moldova.

Vorbesc în numele copiilor eminenti, care învață, studiază, sînt studioși și primesc aceleași note ca și acei copii care favorizează banul și părinții sînt gata să le cumpere orice, inclusiv o diplomă de bacalaureat cu 10 pe linie. Căci au fost și astfel de cazuri.

Așa că, stimați colegi,

Îmi permiteți, prin acest discurs, de fapt, să exprim și un laudatio actualei ministre a educației doamnei Maia Sandu.

Prin caracterul și aparența sa plătindă a demonstrat, de fapt, că are mai multă bărbăție și mai mult curaj să facă niște reforme de care s-au speriat și comuniștii, fiindcă ei au inițiat optimizarea școlilor în 2008, și duce la bun sfârșit. Și o vom susține, pe această filieră, inclusiv cu adoptarea Codului educației, adoptarea noii Strategii.

Educația trebuie să fie calitativă și să fie pentru toți, iar cei mai buni să ocupe locurile cele mai bune în Republica Moldova, inclusiv în Aparatul funcționăresc, inclusiv în Parlamentul Republicii Moldova.

Spuneți-mi, vă rog, cine este gata să-și facă publică situația academică din școală sau din universitate?

Aș vrea foarte mult ca deputații din Parlament să-și facă publice nu doar declarațiile de avere, fiindcă averea este trecătoare, averile vin și trec, rămîne numele personalității, dar și notele pe care le-au primit în școală și în universități.

Fracțiunea Partidului Liberal nu va susține Moțiunea simplă de cenzură, care este una fariseică.

Iar doamnei ministru Maia Sandu îi dorim mult succes! Avante!

(Aplauze)

Domnul Igor Corman:

Și cuvîntul de încheiere, doamnă ministru...

(Rumoare în sală.)

Credeam că după cuvîntul de încheiere. Sau doriți acum?

Vă rog, așteptați.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Oleg Garizan:

Спасибо.

Господин Председатель,

У меня к вам вопрос и предложения по процедуре. Вчера в рамках правительственного часа я госпоже Санду задал вопрос.

Могу ли я сейчас воспользоваться, когда госпожа министр находится в президиуме, задать свой вопрос? Потому что у меня, наверное, не будет возможности и в пятницу пригласить госпожу министр вновь в этот зал. Это мое право депутата, я хочу, чтобы вы его обеспечили.

Domnul Igor Corman:

Așa este, domnule deputat. Este dreptul dumneavoastră și el neapărat, astăzi, va fi respectat, dar imediat după ce finalizăm acest subiect, la Ora Guvernului doamna ministru va fi aici și dumneavoastră veți pune întrebarea. O avem în listă.

Domnul Oleg Garizan:

Господин Корман,

Я прошу прощения, очень прошу прощения. Или скажите мне, чтобы я понял, или подождите, я возьму наушники, и вы мне скажите еще раз.

Domnul Igor Corman:

Давайте, я вам лучше скажу, чтобы вы поняли ...

Domnul Oleg Grizan:

Да. Спасибо.

Domnul Igor Corman:

... без наушников.

Domnul Oleg Garizan:

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Это ваше право как депутата и обязательно сегодня это будет иметь место, мы закончим этот вопрос, и после этого выйдет на трибуну госпожа министр, и вы зададите ваш вопрос, договорились? Ну, отлично.

Doamnă ministru,

Vă rog frumos.

Doamna Maia Sandu:

Mulțumesc.

Stimați parlamentari,

Am spus și voi repeta la nesfârșit: nu putem continua să mințim despre educație, nu putem continua să băgăm gunoiul sub preș. Slaba calitate a pregătirii absolvenților noștri a fost cosmetizată pînă cînd examenul de bacalaureat a devenit total irelevant atît pentru piața muncii, cît și pentru admiterea în învățămîntul superior.

Această stare de lucruri ne îndeamnă să acționăm acum, pînă nu este prea tîrziu, pentru reconstrucția sistemului de învățămînt pe fundamente solide, precum: cinstea, corectitudinea, recompensarea muncii asidui și a valorii ei reale, dar și acționînd coerent și consecvent pentru utilizarea eficientă, transparentă și corectă a resurselor limitate pe care le avem la dispoziție.

Această situație transpare de ani de zile în plîngerile mediului de afaceri, care constată slaba pregătire a forței de muncă, ieșită de pe băncile școlii. Este

evident slabă calitatea serviciilor publice, oferite cetățenilor Republicii Moldova în schimbul taxelor și impozitelor, pe care aceștia le plătesc. Este cauza așezării acestei societăți pe o scară strîmbă a valorilor și motivul principal de dezgust al cetățenilor onești, care își caută rostul în altă parte.

Principalii mei aliați în această abordare sînt copiii, care își doresc un altfel de viitor. M-am întîlnit, deunăzi, cu cinci dintre acei care au luat bacalaureatul cu nota 10 pe linie și ei au mulțumit Ministerului Educației pentru modul în care a fost organizat examenul de bacalaureat, pentru că le oferă condițiile de a arăta că au muncit mai mult și sînt mai pregătiți decît alți colegi.

Aliați îmi sînt și profesorii, care își văd recîștigată demnitatea profesiei și respectul ce li se cuvine în societate. Nu în ultimul rînd părinții ne susțin, pentru că ei au încredere în viitorul unei societăți puternice și eficiente, în care competența este apreciată și valoarea este promovată. Pentru că o asemenea societate este capabilă să le asigure o bătrînețe liniștită și îndestulată.

Așa cum am spus, în următoarele săptămîni, voi pune la dispoziția societății „Strategia educație 2020”, la care Ministerul Educației lucrează în prezent și proiectul Codului educației.

Aceste documente se bazează pe analiză riguroasă a sistemului educațional și pe studii conexe, toate realizate în ultimele zece luni. Accesibilitatea redusă, slaba relevanță și calitatea mediocră constituie principalele trei probleme majore ale educației. Să ne concentrăm pe identificarea celor mai bune soluții și direcții de acțiune, care adresează aceste probleme reale ale sistemului.

Permiteți-mi să readresez, să reiterez îndemnul meu de a pune mai presus de interesele politice și personale interesul generațiilor de viitor. Deveniți și dumneavoastră aliații noștri, alături de copii, de părinți, de profesori, de întreaga societate în ansamblul ei, pentru a construi un sistem educațional modern și competitiv, care va pregăti tinerii pentru participare eficientă și productivă în viața socio-economică a țării.

Cred că respingerea acestei moțiuni este soluția corectă, care ne permite, cu adevărat, să oferim soluții problemelor reale ale sistemului educațional.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Probabil, domnul deputat Dodon vrea să ne anunțe poziția grupului socialiștilor, că va sprijini sau nu va sprijini această moțiune. Probabil, nu va sprijini.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Corman,

Pentru a vă face o mică surpriză, dar nu pînă la sfîrșit, eu vreau să îi mulțumesc doamnei Maia Sandu pentru prezența de la tribuna centrală și, pentru o doamnă, cred că a făcut față acestor întrebări.

Iar grupul parlamentar al socialiștilor, în calitate de opoziție parlamentară, care nu a susținut Guvernul Leancă, este gata să voteze pentru orice ministru din

această guvernare. De aceea, vom susține moțiunea de cenzură înaintată împotriva doamnei Maia Sandu.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

De procedură.

Doamna Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, și eu de procedură.

Domnule Dodon,

Eu nu o să accept în plenul Parlamentului ofense la adresa femeilor. Pentru o doamnă a făcut față situației. Nimeni nu a dovedit că femeile nu sînt la fel de profesioniste ca și bărbații. Vă rog să vă cereți scuze.

Domnul Igor Corman:

Cu scuzele de rigoare la microfonul nr.4 domnul deputat Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Doamnă vicepreședinte al Parlamentului,

Am o deosebită plăcere și stimă față de doamne. Vreau să vă amintesc că doar în Guvernul pe care îl numiți comunist a fost o doamnă Prim-ministru, care a făcut față tuturor provocărilor și problemelor acelor timpuri. De aceea, eu am ferma convingere că doamnele în funcții înalte de stat, sînt cele care pot face față problemelor și situațiilor dificile din Republica Moldova.

Domnul Igor Corman:

Și, probabil, doamna Abramciuc dorește să confirme acest lucru.

Microfonul nr.3.

Doamna Veronica Abramciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

(Deputat neafiliat. Reprezentantul și fondatorul Partidului Socialiștilor.)

Doamnă ministru *(aplauze)*,

Comisia drepturile omului și relații interetnice s-a adresat către dumneavoastră cu rugămintea și din numele a zeci de mii de copii, căruia ministerul i-a permis să dea repetat celor care au picat BAC-ul, eu sînt pusă în situația că, într-adevăr, nu o să votez această moțiune. Și ați făcut un lucru bun.

Vă rog foarte mult, este a doua adresare a comisiei, avînd în vedere că ministerul a admis, nu a asigurat securitatea testelor, să dați, sub formă de excepție, zecilor de mii de copii, care au încălcat regulile, cumva să aibă posibilitate, măcar în toamnă, să dea, deci să repete testele. Eu nu voi susține această moțiune.

Și îl rog pe colegul deputat Igor Dodon, de azi înainte să nu se mai prezinte Dodon, Grupul Socialiștilor, mai corect ar fi Dodon, grupul Dodon. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Pe această notă optimistă, supun votului moțiunea, proiectul cu nr.305.
Cine este pentru rog să voteze. Rog să fie anunțate rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1,

Mîinile în sus.

– 28.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 4.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – zero voturi.

Domnul Igor Corman:

32 de voturi. Număr insuficient. Moțiunea este respinsă. (*Aplauze.*)

Stimați colegi,

Acum sîntem la Ora Guvernului. Și îl rog pe domnul vicepreședinte al Parlamentului Candu să modereze această oră.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Potrivit Regulamentului, articolul 124, sînt nevoit să constat ora începerii Orei Guvernului, este 13.56 și Ora Guvernului legal este finalizată. Dacă mai sînt întrebări, la 14.56.

Și voi începe cu o întrebare care... sau, mai bine zis, cu răspunsul la întrebare, oferit de doamna Maia Sandu, și răspunsul este oferit domnului Garizan Oleg, care a cerut informație cu privire la elaborarea Regulamentului de admitere în învățămîntul liceal.

Stimată doamnă ministru,

Aș vrea să vă anunț că răspunsul dumneavoastră nu poate depăși 3 minute.

Doamna Maia Sandu – ministrul educației:

Eu am înțeles că dumneavoastră...

Domnul Andrian Candu:

Stați, numai puțin...

Doamna Maia Sandu:

Întrebarea se referă la pragul de...

Domnul Andrian Candu:

Numai puțin...

Doamna Maia Sandu:

...admitere în liceu.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă ministru,

Numai puțin...

Microfonul 2.

Domnul Oleg Garizan:

Спасибо.

Госпожа министр,

Ответьте, пожалуйста, по-русски, чтобы я наушниками не пользовался.

Doamna Maia Sandu:

Îmi pare rău, eu o să vorbesc în limba română. Nu vă supărați.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Garizan...

Domnul Oleg Garizan:

Тогда, секунду.

Domnul Andrian Candu:

O clipă. O clipă.

(Rumoare în sală.)

Doamna Maia Sandu:

Eu o să vorbesc în română.

Domnul Oleg Garizan:

Единственное, что я хочу заметить, что вы являетесь министром министерства, где есть много русских школ, госпожа министр.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Garizan...

Domnul Oleg Garizan:

А это только качество вашей невоспитанности.

Domnul Andrian Candu:
Domnule Garizan...

Domnul Oleg Garizan:
ИЗВИНИТЕ.

Domnul Andrian Candu:
Sîntem...

Domnul Oleg Garizan:
Но это так.

Domnul Andrian Candu:
Domnule Garizan,
Sîntem...

Domnul Oleg Garizan:
Теперь это...

Domnul Andrian Candu:
La Ora Guvernului. Există un Regulament pentru...

Doamna Maia Sandu:
Limba pe care o vorbesc eu.

Domnul Andrian Candu:
Această Oră a Guvernului.

Doamna Maia Sandu:
Eu...

Domnul Oleg Garizan:
Вы тоже можете говорить по-русски.

Domnul Andrian Candu:
Doamnă ministru...

Doamna Maia Sandu:
Se poate să vă răspund?

Domnul Oleg Garizan:
Давайте.

Domnul Andrian Candu:
Da...

Doamna Maia Sandu:

Dumneavoastră ați întrebat dacă este adevărat că la admiterea în liceu s-a impus un prag și anume nota „7”. Eu vă informez că nu există nici un prag. S-a discutat, dar decizia finală a fost să nu punem un prag la admiterea în liceu și acest lucru puteți să-l verificați în Regulamentul cu privire la admiterea în liceu, care este publicat și pe site-ul Ministerului Educației.

Nu s-au schimbat în acest an condițiile de admitere la liceu.

Domnul Oleg Garizan:

То есть...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Garizan,
Aveți dreptul la un singur minut.

Domnul Oleg Garizan:

То есть...

Domnul Andrian Candu:

Ca replică sau ca...

Domnul Oleg Garizan:

То есть...

Domnul Andrian Candu:

Unele detalii...

Domnul Oleg Garizan:

То есть, Вы говорите о том, что в этом году дети будут приниматься в лицейские классы без ограничения.

Doamna Maia Sandu:

Corect.

(Rumoare în sală.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Atît.

Doamnă ministru,

Atît.

Domnul Andrian Candu:

Microfonul 2.

Domnul Oleg Garizan:

В связи с чем тогда от министерства, пошли запросы в школы директорам? Они все эти запросы сейчас отвечают в экстренном порядке.

Doamna Maia Sandu:

Nu am înțeles întrebarea. Dacă doriți s-o repetați.

Domnul Oleg Garizan:

От министерства пошли в школы запросы, сколько учеников сдали девятый класс, с какими оценками.

Doamna Maia Sandu:

Vine. Aceasta este o...

Domnul Oleg Garizan:

Для чего эта информации тогда вам сейчас вот нужна?

Doamna Maia Sandu:

Aceasta este o statistică pe care noi o colectăm în mod regulat. Eu vă declar, cu toată responsabilitatea, nu există nici un prag și nici un impediment la admitere în liceu. Acest lucru puteți să-l verificați chiar acum, dacă deschideți site-ul Ministerului Educației, unde este plasat Regulamentul cu privire la admiterea în liceu.

(Rumoare în sală.)

Domnul Oleg Garizan:

Госпожа министр,

Мы имеем информацию, когда управления образования, районные, получают, собирают эту информацию и передают прямо вам в министерство. Поэтому я ставлю под сомнение ваш ответ. И, тем не менее, достаточно того, что в этом году люди не будут, дети не будут приниматься с ограничениями которые Вы предусматриваете.

Doamna Maia Sandu:

Nu există nici un impediment.

Domnul Oleg Garizan:

То есть, Вы утверждаете, что ни в этом году такой регламент не разрабатывается и на следующий год тоже, да?

Doamna Maia Sandu:

Anul acesta au fost discuții, au venit voci din sector, care ne-au sugerat să examinăm posibilitatea introducerii unei note minime de admitere. A existat discuția. Decizia finală a fost să nu introducem o notă minimă la admitere.

Deci nota... este nota „5”. Ai promovat examenele la gimnaziu și ai dreptul să fii înscris la liceu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Oleg Garizan:

То есть, те письма, которые Вы отправили по районам, они никакого смысла не имеют?

Doamna Maia Sandu:

Scrisoarea pe care am...

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă.юю

Doamna Maia Sandu:

...transmis-o noi...

Domnul Andrian Candu:

Doamnă ministru...

Doamna Maia Sandu:

Are un singur scop: să colecteze date statistice.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă ministru...

Doamna Maia Sandu:

Și noi acest lucru îl facem întotdeauna.

Domnul Andrian Candu:

Stimată doamnă ministru.

Doamna Maia Sandu:

Deci nu are nici o legătură cu Regulamentul de admitere.

Domnul Andrian Candu:

Ați răspuns la întrebare.

Vă mulțumim frumos.

Atît.

Următoarea întrebare a fost din partea domnului Petrenco, pentru domnul Iulian Groza de la Ministerul de Externe. Se referea la declarațiile făcute, dacă nu greșim, într-o revistă din Țările Baltice, „Delfi”.

Vă rugăm frumos, stimate domnule Groza, să-i dați răspuns domnului Petrenco.

Domnul Iulian Groza – *viceministru al afacerilor externe și integrării europene:*

Stimați deputați,

Stimate domnule Petrenco,

Eu am formulat răspunsul și în scris, vi l-am scris din timp, dar, pentru stenogramă, vreau să vă aduc la cunoștință și răspunsul meu formal.

Deci, în privința informației la care ați făcut referință și faptul că am informat partenerii noștri din Federația Rusă, privind lipsa unui interes din partea părții moldovenești vizavi de Uniunea Vamală și Uniunea Eurasiatică, vreau să vă comunic următoarele.

Integrarea Republicii Moldova în Uniunea Vamală sau într-o eventuală Uniune Eurasiatică nu se află pe agenda Guvernului. Țara noastră este angajată deja pe parcursul a mai mulți ani într-un proces ireversibil de apropiere de Uniunea Europeană, integrarea europeană fiind obiectivul major al politicii interne și externe a Republicii Moldova.

Aceasta este opțiunea noastră, susținută de majoritatea cetățenilor Republicii Moldova și, de altfel, confirmată în Programul de activitate al Guvernului. Moldova și cetățenii săi urmează să se regăsească în Uniunea Europeană. Acest mesaj a fost comunicat permanent cu ocazia reuniunilor oficiale atât partenerilor noștri din Uniunea Europeană, cât și celor din Est, inclusiv colegilor din Federația Rusă.

Totodată, stimate domnule deputat, vă aducem la cunoștință că orice proces care ar presupune integrarea Republicii Moldova în Uniunea Vamală sau într-o eventuală Uniune Eurasiatică nu poate fi compatibil cu parcursul european al țării noastre și, nemijlocit, cu acordul de asociere care include și Zona de Comerț Liber Aprofundat, Cuprinzător cu Uniunea Europeană.

Urmează să parafăm acest acord către... la Summit-ul de la Vilnius, avînd obiectivul semnării acestuia pe parcursul anului 2014.

Totodată, la momentul actual, lucrăm pentru a reuși finalizarea implementării Planului de liberalizare a regimului de vize, astfel încît să obținem pe parcursul anului viitor o decizie a UE cu privire la abolirea regimului de vize.

Și încă un element, domnule deputat.

Procesul de integrare europeană ne permite menținerea și chiar aprofundarea relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și Rusia, Belarus, Kazahstan, precum și alte țări membre ale CSI.

Integrarea europeană a Republicii Moldova nu are cum să afecteze continuarea unor relații tradiționale de prietenie și cooperare cu partenerii noștri din CSI.

Acordul de comerț liber în cadrul CSI, care este deja în vigoare pentru Republica Moldova, nu vine în contradicție cu procesul de integrare economică a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Petrenco,

Aveți la dispoziție un minut, pentru replică.

Domnul Grigore Petrenco:

Господин Гроза,

Ну, я не удовлетворён ответом. Дело в том, что Вы в интервью Информационному агентству „Делфи” сделали несколько абсолютно безответственных и недальновидных заявлений относительно внешней политики Молдовы, находясь в должности заместителя министра всего лишь несколько дней.

Господин Гроза,

Вы заявили о том, что Молдове и Правительству Молдовы не интересна евразийская интеграция и народу Молдовы также не интересен Таможенный Союз, и Вы, якобы, сообщили это решение Правительства Молдовы нашим партнёрам на Востоке.

Вопрос: кто, когда и каким документом обозначил эту позицию Республики Молдова и сообщил это нашим партнёрам на Востоке, что Республике Молдова не интересен Таможенный Союз и не интересна евразийская интеграция?

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnul Iulian Groza:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Vreau doar să repet faptul că documentul de referință este Programul de Guvern al actualului Guvern, iar acest mesaj a fost comunicat, în nenumărate rânduri, în cadrul întrevederilor oficiale pe care le-am avut personal cu Ambasadorul Federației Ruse în Republica Moldova, pe care le-a avut doamna ministru Gherman cu domnul Karasin, cu domnul ambasador Muhamedișin, inclusiv în cadrul întrevederilor care au avut loc la nivel oficial pe linie bilaterală.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Puteti să luați loc.

Vă mulțumim frumos.

Stimați colegi,

Vreau să vă anunț că pentru Ora Guvernului mai erau câteva întrebări adresate de domnul Reșetnicov Artur domnului Marinuța Vitalie. Înțeleg că ei au ședința Guvernului.

Și domnul Garizan avea o întrebare către domnul Gheorghe Șalaru.

O să rugăm Secretariatul să transmită ca să primiți, în formă scrisă, în termenele prevăzute de Regulament, răspunsurile respective.

Domnule Reșetnicov,
Microfonul 2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Eu insist ca răspunsurile din partea Ministerului Apărării să fie formulate aici, verbal, în plenul Parlamentului. Nu se acceptă informația în scris.

Și doi. Aceeași informație am solicitat de la conducerea Serviciului de Informații și Securitate și aceste... ambele informații să fie prezentate în plenul Parlamentului.

Dar regret că nu a găsit de cuviință nici unul, nici altul să vină aici, în fața deputaților.

Domnul Andrian Candu:

...Vă înțeleg grijile. Potrivit procedurii legale, evident, ei trebuiau să fie aici, dar au ședința Guvernului.

În situația în care insistați la răspuns verbal, acest lucru se va întâmpla la următoarea ședință, când este prevăzută Ora Guvernului. În caz contrar, puteți primi în scris, în termen de 15 zile.

Mersi mult.
Microfonul 2.

Domnul Alexandr Petkov:

Eu am o întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Către cine?

Domnul Alexandr Petkov:

Către Ministerul Educației și către CNA.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, puneți întrebarea.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Referitor la cazul de licitație sau de achiziționare a sistemelor de supraveghere video pentru Ministerul Educației al Republicii Moldova.

Am o întrebare pentru Ministerul Educației. Dacă se cunoaște că au fost încălcate condițiile de tender pentru achiziționarea a astfel de sisteme și că câștigătorul acestui tender, Firma SRL „Victiana”, a propus Ministerului Educației un complet sau un set de registratori de Camere IP Software care nu au corespuns normelor de tender. Valoarea acestui tender se ridică la circa 8 milioane lei.

Astfel, eu mai sesizez și Centrul Național Anticorupție referitor la modul de petrecere a tenderului respectiv, licitație publică număr 310/13 din 18 martie 2013.

Solicit răspuns în scris și solicit și răspunsul, și implicarea Procuraturii Anticorupție.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Secretariatul să asigure întrebările respective și răspunsurile în timp de 15 zile.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc.

Am o întrebare către Guvernul Republicii Moldova, în special Ministerul Transporturilor, să-mi pună la dispoziție informația în baza căruia document, contract a fost livrat, pe data de 2 iulie 2013, un avion de tip AN 2 din Aeroportul din Bălți. Un avion care deja se află pe teritoriul Transnistriei a fost comercializat și vreau să aflu cum a fost organizat acest tender, cine a organizat, cine sînt cumpărătorii ș. a. m. d.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Altă întrebare.

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș:

Întrebarea mea se referă Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Aș dori o explicație, o confirmare sau o infirmare a informației vizavi de adopția internațională a unui copil de pînă la un an de către cetățeanul american, actorul William Smith.

Dacă această informație, pe care am auzit-o din diferite canale televizate, este una veridică.

Dacă este înregistrat acest adoptator internațional și cum se întîmplă ca un copil pînă la un an, în Republica Moldova, să fie adoptat în procedură „adopție internațională”.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu mai sînt alte întrebări, declarăm ședința închisă.

Și următoarea ședință este vineri, data de 12, la ora 10.00.

Dacă sînt schimbări, vă anunțăm.

Vă mulțumim frumos.

Ședința s-a încheiat la ora 16.09.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*